

به نام خدا

KONKUR.IN

Forum.konkur.in

Club.konkur.in

Shop.konkur.in

دفترچه شماره ۱

آزمون سراسری ورودی دانشگاه‌های کشور - سال ۱۳۹۱

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۰۰		مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه		

زبان و ادبیات فارسی

وقت پیشنهادی: ۱۸ دقیقه

۱- واژه‌های کدام گزینه به ترتیب در معانی «پراکنده شدن نور- سفره- میدان جنگ- معمول- خدعه- ترسناک» می‌باشد؟

(۱) اشعه - رقعہ - مصف - معهود - مکاید - خفیہ
(۲) تشعشع - نطع - جیبہ - عہد بستن - مکاید - وحشت

(۳) شعاع - سماط - مصاف - عادی - کید - موحش

۲- معنی مقابل چند واژه نادرست است؟

(مکمل: زینت داده شده) - (مفاوضت: گفتگو) - (بحل کردن: رها کردن) - (نماز پیشین: نماز ظهر) - (هیون: شیر شزره) - (صولت: خشمگین) -

(ملہی: آلت لہو) - (کران: حد)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳- معنای مقابل واژه‌های همهی گزینه‌ها به استثنای گزینه‌ی ..... تماماً درست است.

(۱) (مناعت: محکم بودن) - (تیہ: گمراہی) - (رقت: نازکی) - (عتاب: قہر) - (کوشیدن: جنگیدن)

(۲) حمیت: مروّت) - (شقاوت: بدبختی) - (لجّہ: میانہی آب دریا) - (ستبر: درشت) - (آختہ: برآوردہ)

(۳) بیغوله: ویرانه) - (تالی: تابع) - (فلاحت: کشاورزی) - (تارک: فرق سر) - (بدعت: آیین نو)

(۴) ساحت: فضای خانه - (تزییه: پاکی) - (هم سنگ: سنگین) - (شتم: ناسزا گفتن) - (مکنت: جاه و مقام)

۴- در متن «چون قوتی در این بیغوله هست پی غولان ظلال رفتن و خیال محال پختن نشان خامی است. آزادمرد از قبض و بسط امور دنیا آنگه

برون آید که ترتیب امور معاد را بر همه‌ی مهمّات راجح داند» چند غلط املائی وجود دارد؟

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- در متن «یکی از وظایف وقت آن است که در مضایق دقایق عنان سخن با دست من دهی تا ذلتی که عاقلان بر آن آگاهی یابند در راه نیاید چه

اگر تو بر او غالب آیی شرفی نیفزاید و اگر مغلوب شوی، ترحیمی نباشد» چند غلط املائی وجود دارد؟

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶- در کدام گزینہ، آثار ذکر شدہ، تماماً از محمد حسن خان صنّیع الدولہ است؟

(١) مرآة البلدان - تحفة الاخوان - بيعت با بيدارى
(٢) خيران الحسان - المآثر و الآثار - نصاب الصبيان

(٣) مطلع الشَّمس - منتظم ناصري - المآثر والآثار

۷- پدید آورندگان «شب چراغ- حق یقین- سفر در مه- لمعات» به ترتیب خالق آثاری هم چون ..... نیز هستند.

(۱) مردی در تبعید ابدی - تیرانا - چشمه - نصایح

(۳) چشم‌های من خسته - گلشن راز - خانه‌ام ابری است - عشاق‌نامه

(۴) مسافره‌های شب - جاویدنامه - رمز و داستان‌های رمزی - اشعة اللمعات

۸- موضوع کتاب‌های «چهار مقاله - صغیر سیمرغ - اسرار التوحید - مرصاد العباد» به ترتیب کدام است؟

(۱) تاریخ - حسب حال - شرح حال - عرفان

(۳) تعلیم و تربیت - سفرنامه - شرح حال - عرفان

۹- ترتیب ابیات زیر از حیث داشتن آرایه‌های «لف و نشر- حسن تعلیل- ایهام- تشبیه مرجع» کدام است؟

الف) خون گر به کند غنچه به دامن گلستان

(ب) سودای نیاز من و ناز تو محال است

ج) به هوای دهنـت نقد روان باید باخت
در بهای سخت جان جهان باید داد

(د) گر نمودم به همه روی تو را معذورم
قبله را بر همه‌ی خلق نشان باید داد

(١) ب - ج - د - الف   (٢) ب - د - ج - الف   (٣) د - الف - ب - ج   (٤) د - الف - ج - ب

۱۰- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

«هرچند چو گل گوش فکنديم در اين باغ
حرفي که برد راه به جايي نشنيديم»

(۱) تشبیه - مجاز - کنایه - استعاره

(۳) استعاره - مراعات نظیر - تشخیص - ایہام

۱۱- آرایه‌های «اسلوب معادله- استعاره- پارادوکس- تشبیه- جناس تام» به‌ترتیب در کدام گزینه یافت می‌شود؟

الف) تنها نه من به دانه‌ی خالت مقدم
ابن دانه هر که دید گرفتار دام شد

(ب) دیوان حافظ، تو و دیوانہ، تو من

(ج) حرف صدق از لب دیوانہ برون مے آید
زین صدف گوهر یک دانہ برون مے آید

(د) هر چند به صداست خو آینه آب عم

(ه) دل چه شد غافل؛ ز حق، فرمان بذر تن بود
 می برد هر جا که خواهد اسب، خواب آلوده را

(١) الف - ب - هـ - د - ج (٢) الف - د - ج - ب - الف (٣) هـ - ج - د - الف - ب (٤) هـ - ج - د - ب - الف

۱۲- با توجه به متن زیر، اجزای تشکیل دهنده جملات به ترتیب کدام است؟

«ادبیات پایداری چهره‌ی انسانی عامی دارد و به هنگام ترسیم اشکال مختلف تضادهای زندگی انسان، در هیچ قالب ملی یا چارچوب اجتماعی

خاص نمی‌گنجد. شعر و داستان مقاومت، مرزهای قومی را می‌شکافد و مخاطب آن ژرفای وجدان عام بشری است.»

(۱) سه‌جزئی گذرا به مفعول - سه‌جزئی گذرا به مفعول - سه‌جزئی گذرا به مسند

(۲) سه‌جزئی گذرا به متمم - چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم - سه‌جزئی گذرا به مفعول - دوجزئی (ناگذر)

(۳) سه‌جزئی گذرا به متمم - سه‌جزئی گذرا به متمم - چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم - سه‌جزئی گذرا به مسند

(۴) سه‌جزئی گذرا به مفعول - سه‌جزئی گذرا به متمم - سه‌جزئی گذرا به مفعول - سه‌جزئی گذرا به مسند

۱۳- در همی ابیات به‌جز بیت ..... حذف به قرینه‌ی معنوی صورت گرفته است.

(۱) چنان که در نظری در صفت نمی‌آیی منت چه وصف بگویم تو خود در آینه بین

(۲) فروغ رأی تو مصباح راهای مخوف عنان عزم تو مفتاح ملک‌های حصین

(۳) ابر رحمت بر تو باران سال و ماه روح راحت بر روان والدین

(۴) بخت را با دوستان اتفاق چرخ را با دشمنان حرب حنین

۱۴- در همی ابیات به‌استثنای بیت ..... مفعول مقدم بر سایر ارکان جمله است.

(۱) گر خون من و جمله‌ی عالم تو بریزی اقرار بیاریم که جرم از طرف ماست

(۲) جان در قدم تو ریخت سعدی وین منزلت از خدای می‌خواست

(۳) روز رویش چو برانداخت نقاب شب زلف گفتی از روز قیامت شب یلدا برخاست

(۴) درد دل دوستان، گر تو پسندی رواست هر چه مراد شماس، غایت مقصود ماست

۱۵- در متن زیر به ترتیب چند واژه‌ی مشتق، مرکب و مشتق - مرکب یافت می‌شود؟

«نویسنده در این داستان کوتاه، روح عدالت‌خواهی و اعتراض به استبداد اربابان و دولت خودکامه را در سیمای دهقانی شورشی به تصویر

می‌کشد. در گیر و دار این نبرد و پیکار مأموران ابتدا همسرش را می‌کشند و سپس او را دستگیر می‌کنند. این داستان بیانگر واقعیت‌هایی

تلخ از اوضاع اجتماعی عصری است که هنرمندانه توصیف شده است.»

(۱) هشت - یک - سه (۲) هفت - یک - سه (۳) شش - دو - دو (۴) هفت - دو - دو

۱۶- حرف «را» در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) یکی را اجل در سر آورد جیش سرآمد بر او روزگاران عیش

(۲) طمع را نه‌چندان دهان است باز که باز نشیند به یک لقمه از

(۳) در آن روز کز فعل پرستد و قول اولوالعزم را تن بلرزد ز هول

(۴) تو را نفس رعنا چو سرکش ستور دوان می‌برد تا به سرشیب گور

۱۷- مفهوم همی ابیات به‌استثنای بیت ..... با یکدیگر تناسب دارند.

(۱) حکایتی ز دهانت به گوش جان آمد دگر نصیحت مردم حکایت است به گوشم

(۲) مرا هوشی نماند از عشق و گوشی که پند هوشمندان کار بندم

(۳) کلید گنج سعادت نصیحت سعدی است اگر قبول کنی گوی بردی از میدان

(۴) اگر مراد نصیحت‌کنان ما این است که ترک دوست بگویم تصویری است محال

۱۸- بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست جای چشم ابرو نگیرد، گرچه او بالاتر است»

(۱) گر زاغ سیه باغ ز بلبل بستاند دستان نتواند زدن و ناورد الحان

(۲) چشم فلک است این که بدون تیره زمین را هموار همی بیند این گنبد گردان

(۳) هرچند که بر منبر نادان بنشیند هرگز نشود همبر با دانا، نادان

(۴) چون ابر بلند است سیه دود و لیکن از دود جدا گشت سیه ابر به باران

۱۹- مضمون همی ابیات به‌استثنای بیت ..... با یکدیگر تناسب دارد.

(۱) دانی که خبر ز عشق دارد آن کز همه عالمش خبر نیست

(۲) در ازل بست دلم با سر زلفت پیوند تا ابد سر نشکند وز سر پیمان نرود

(۳) عشق من بر گل رخسار تو امروزی نیست دیرگاهی است که من بلبل این بستانم

(۴) پیش از آب و گل من در دل من مهر تو بود با خود آوردم از آن جا نه به خود پرستم

۲۰- مفهوم «يُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ» با کدام بیت تناسب دارد؟

(۱) مردی است سخا پیشه و مردی است عطابخش با خلق نکوکار به کردار و به گفتار

(۲) سخای ابر از آن آمد جهان‌گیر که در طفلی گیاهی را دهد شیر

(۳) دریای لطف اوست و گرنه سحاب کیست تا بر زمین مشرق و مغرب کند سخا

(۴) گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم که ببخشم بود از ملک سلیمان از من

۲۱- در همهی ابیات به جز بیت ..... اسفندیار به گونه‌ای رستم را تحقیر و تمسخر می‌کند.

- (۱) نداری ز من شرم و ز کردگار
- (۲) فراموش کردی تو سگزی مگر
- (۳) چرا پیل جنگی چو روباه گشت؟
- (۴) تو آنی که دیو از تو گریان شدی؟

۲۲- در کدام گزینه، ابیات دوگانه تناسب مفهومی ندارند؟

- (۱) وزن بر سنگ پیش سخت‌رویان گوهر خود را
من آنم که در پای خوکان نریزم
  - (۲) زبان در دهان ای خردمند چیست؟
هر آن کو نکورای و دانا بود
  - (۳) ای حیات عاشقان در مردگی
مرده و مرد را ز مرگ چه باک
  - (۴) نیست جای خواب و آسایش گذرگاه جهان
عمر برف است و آفتاب تموز
- ۲۳- مفهوم بیت زیر با کدام بیت متناسب است؟

- «به حرص ارشربتی خوردم مگیر از من که بد کردم»
- (۱) برو ای زاهد و بر دردکشان خرده مگیر
  - (۲) من نخواهم کرد ترک لعل یار و جام می
  - (۳) خون خورده‌ام نه باده که زهرم نصیب باد
  - (۴) در شب قدر از صبحی کرده‌ام عیبم مکن

۲۴- مضمون و محتوای همهی ابیات به استثنای بیت ..... با یکدیگر تناسب دارد.

- (۱) یک دسته گل دماغ پرور
- (۲) می‌باش چو خار نیزه بر دوش
- (۳) آب ارچه همه زلال خیزد
- (۴) گرچه همه کوكبی به تاب است

۲۵- مفهوم بیت زیر با کدام بیت متناسب است؟

- «من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت»
- (۱) تا مرا با نقش رویش آشنایی اوفتاد
  - (۲) تا نپنداری که بعد از چشم خواب‌آلود تو
  - (۳) گر تو انکار نظر در آفرینش می‌کنی
  - (۴) آن پری کز خلق پنهان بود چندین روزگار

- کاؤل نظر به دیدن او دیده‌ور شدم»
- هر چه می‌بینم به چشمم نقش دیوار آمدست
تا برفتی خوابم اندر چشم بیدار آمدست
من همی گویم که چشم از بهر این کار آمدست
باز می‌بینم که در عالم پدیدار آمدست

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

زبان عربی

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الأجوبة للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۳۳-۲۶):

۲۶- «لنحارب الأفكار السيئة و المزجة دائماً حتّى تبسم لنا الحياة!»:

- (۱) باید با افکار بد و ناراحت‌کننده پیوسته بجنگیم تا زندگی به ما لبخند بزند!
  - (۲) همیشه افکار منفی و ناامیدکننده با ما می‌جنگند تا بتوانیم به زندگی بخندیم!
  - (۳) برای جنگیدن دائمی با افکار منفی و ناامیدکننده می‌کوشیم و زندگی به ما لبخند می‌زند!
  - (۴) برای این که زندگی به ما لبخند بزند باید دائم افکار منفی و ناراحت‌کننده را از خود دور کنیم!
- ۲۷- «الصورة الحسنة لا دوام لها، فكن ذا سيرة حسنة ليذكرك الناس بالخير في المستقبل!»:

- (۱) روی زیبا بادوام نیست، پس سیرت نیک داشته باش، تا بعدها مردم از تو به‌خوبی یاد کنند!
- (۲) صورت زیبا هیچ دوامی ندارد، پس نیکوسیرت باش تا در آینده مردم تو را به نیکی یاد کنند!
- (۳) روی خوب دوام اندکی دارد، پس سیرت را نیک بدار که مردم در آینده از تو به‌خوبی یاد خواهند کرد!
- (۴) برای چهره‌ی زیبا ثباتی نیست، پس خوش‌اخلاق باش، که مردم پس از این، تو را به نیکی یاد خواهند کرد!

۲۸- «علی البخیل أن لا یشتکی حیاته المحقرة لأنه انتخبها بنفسه!»:

- (۱) کسی که بخیل است زندگی محقر را خود پذیرفته، پس نباید از آن شکایتی کند!
  - (۲) بر بخیل واجب است که زندگی فقیرانه‌ای که خود انتخاب کرده بپذیرد، و شکایتی نکند!
  - (۳) انسان بخیل نباید از زندگی حقیرانه‌ی خود شکایت کند، زیرا خود آن را انتخاب کرده است!
  - (۴) انسان بخیل لازم نیست از زندگی‌اش که محقر است شکایت کند، زیرا انتخاب خود اوست!
- ۲۹- «وجدت طريق علاجي في مقالات المجلات الطبية التي قد كُتبت عن عوامل تُسكن آلام المفاصل!»: راه درمانم را در .....:

- (۱) مقاله‌های پزشکی پیدا کردم که در مجله‌ها نوشته شده است راجع به عواملی که دردهای مفصل را کم می‌کند!
- (۲) مقالات مجلات پزشکی پیدا کردم که درباره‌ی عواملی که دردهای مفاصل را آرام می‌کند نوشته شده است!
- (۳) مقاله‌هایی که درباره‌ی عوامل کاهش‌دهنده‌ی دردهای مفاصل، در مجلات پزشکی نوشته می‌شود، پیدا کردم!
- (۴) مقالات پزشکی مجله‌ها پیدا کردم آن‌جا که درباره‌ی عوامل آرام‌کننده‌ی دردهای مفاصل نوشته شده بود!

۳۰- عین الخطأ:

- (۱) لا يستطيع الباطل أن یصرّ الحقّ في الميدان أبداً: باطل هرگز نتوانسته است که با حق در میدان درگیر شود.
- (۲) لأنّ الحقّ موجود و الباطل زهوق إن شاء الله: زیرا حق موجود است و باطل نابودشدنی است اگر خدا بخواهد.
- (۳) لا يستطيع الفرد الواحد في العصر الواحد أن یهدم بناء الباطل: یک فرد واحد در یک زمان واحد نمی‌تواند بنای باطل را ویران کند.
- (۴) و هدمه إنّما یحصل بواسطة أفراد متعدّدين و في عصور متعدّدة: و ویران کردن آن فقط توسط افرادی متعدد و در زمان‌هایی متعدد رخ می‌دهد!

۳۱- عین المناسب للمفهوم:

- «بد اصل گدا، چو خواجه گردد نه نکوست مغرور شود، نداند از دشمن دوست!»
- (۱) کلّ إناء یترشّح بما فيه! (۲) لا یصیر العدوّ صديقاً بالتعطف!
  - (۳) طار الوُشاة علی صفاء و دادهم! (۴) من قصد البحر استقلّ السواقیا!
- ۳۲- «او تاکنون دوازده کتاب چاپ کرده است، کتاب پنجم او را در کتابخانه دیدم برای مدت هفت روز به امانت گرفتم!». عین

الصحيح:

- (۱) كانت طُبعت اثنتا عشرة كتب منه حتّى الآن، شاهدت الكتاب الخامس منه في المكتبة و استعرت له لمدة سبع أيام!
- (۲) كان قد طبع اثنا عشر كتاباً حتّى الآن، أشاهد خمسة كتب منه في المكتبة و استعرتها لمدة اليوم السابع!
- (۳) إنّها طُبعت اثنتي عشرة كتب حتّى الآن، رأيت الكتاب الخامس في المكتبة و استعرتها لمدة سبعة أياماً!
- (۴) إنّها قد طبع اثني عشر كتاباً حتّى الآن، شاهدت كتابه الخامس في المكتبة و استعرت له لمدة سبعة أيام!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) بعد از مسافرت مادر بزرگم وقتی جای او را خالی دیدم به‌سختی گریستم! بعد سفره جدّتی لمّا رأیت مکانها فارغاً بکیت بشده!
- (۲) من عمیقاً تحت تأثیر آیات قرآن کریم قرار گرفتم و روش زندگی‌ام را تغییر دادم! انّی قد تأثرت بآیات القرآن الکریم عمیقاً و غیّرت أسلوب حیاتی!
- (۳) مدرسه‌ی ما مملو از نمونه‌های والایی از دانش‌آموزانی است که بسیار تلاش نموده‌اند! إنّ مدرستنا مملوءة بنماذج مثالية من التلميذات اللّاتي قد اجتهدن كثيراً!
- (۴) بهترین دروس آن است که آن‌ها را به خاطر تقربّ به خداوند متعال می‌آموزیم نه برای بالا رفتن رتبه! خیر الدروس هي اللّاتي كنّا نتعلّمها قربة إلى الله تعالى لا لرفع الدرجة!

■ اقرأ النصّ التّالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (۴۲-۳۴) بما یناسب النصّ:

اللّغة العربيّة هي لغة تميّز ببعض الميّزات الخاصّة، منها أنّ أساليب كلامها و صياغة عباراتها لم تتغيّر بتغيّر السّنوات و القرون! فما نقرأ في عصرنا الحالي هو الَّذي كان يستخدم قبل قرون، و هذا الأمر قلّما نجدّه في بقية اللّغات و اللّسن! و السبب الوحيد لبروز هذه الظاهرة هو نزول القرآن الکریم بهذه اللّغة.

فهذا طبعاً لايعني أنّ المفردات لم تتغيّر، بل هي تأتي و تذهب و تكبر و تموت و تولد و تُحيى؛ أمّا بناء الجملة و كیفیّة صياغتها فقد أصبح مصنوعاً من التّغييرات. و هناك سلبیّات و إيجابیّات لبروز هذه الظاهرة، فمن جملة سلبیّاتها عدم تأثرها في صياغة الجملة باللّغات الأخرى و تكيفها مع الزمان، و أمّا من محسّناتها فهي حيويّتها و نظامها منذ أن جاءت؛ فهي لم تمت بل ترسّخت و ثبتت في حافظه المتكلّم بهذه اللّغة. فبناءً على هذا على متعلّمي النصوص الأدبيّة لهذه اللّغة أن يهتمّوا بتعميق مكتسباتهم اللّغوية من خلال قراءة الكتب الأدبيّة التراثيّة!

۳۴- عین الصحيح:

- (۱) إذا عزمنا أن نقرأ و ندرك ما كتب في الإنجليزية قبل قرون لا نشعر بصعوبة خاصة!
 (۲) موضوع تغيير قواعد اللغة و كيفة صياغة الأساليب أمر جار و سار في جميع لغات العالم!
 (۳) بإمكان القارئ المعاصر أن يدرك ما ألف قبل ألف سنة في العربية من دون الشعور بمشكلة خاصة!
 (۴) كما أن المفردات تموت و تحيى، صياغة الجمل أيضاً لم تخرج في جميع اللغات عن هذا القانون العام!
 ۳۵- السبب المهم في عدم تغيير جذور اللغة العربية هو .....

- (۱) عدم تأثرها في صياغة الجملة باللغات الأخرى و تكيفها مع الزمان!
 (۲) أنها إذا كانت تتغير، عندئذ ما كنا قادرين على فهم القرآن الكريم!
 (۳) أنها لا تتحمل التغييرات الأساسية؛ فبورودها تضحل اللغة!
 (۴) فقدان الإمكانيات اللازمة في اللغة لقبول هذه التغييرات!
 ۳۶- املاً الفراغ: اللغة إذا تغير بناؤها و صياغتها فإنها .....

- (۱) توجب إحياء المفردات الجديدة و موت المفردات القديمة! (۲) بعد زمن لا ندرك النصوص التي ألقت على أساسها!
 (۳) تلزم قارئها بأن لا يهتموا بفهم الأساليب القديمة أبداً! (۴) تسبب أن أصحاب اللغة يدركون تراثهم و ثقافتهم!
 ۳۷- ما هو المقصود من «تعميق المكتسبات اللغوية التراثية»؟

- (۱) تكميل جهود علماء اللغة و مكتسباتهم في المجالات اللغوية!
 (۲) توسيع دائرة الدراسات اللغوية التي وصلت إلينا من العلماء الماضين!
 (۳) لزوم الحاجة إلى مراجعة الكتب اللغوية التراثية و فهمها و استخدامها!
 (۴) اكتساب القدرات اللازمة للاهتمام بفهم المحاولات المبذولة في المجالات التراثية!
 ■ عین الصحيح في التشكيل (۳۸ و ۳۹)

۳۸- «صياغة عباراتها لم تتغير ... فما نقرأ في عصرنا الحالي هو الذي كان يستخدم قبل قرون!»:

- (۱) صياغة- عبارات- تتغير- نقرأ
 (۲) الحالي- كان- يستخدم- قرون
 (۳) نقرأ- عصر- الحالي- يستخدم
 (۴) بروز- الظاهرة- فمن- سلبياتها

۳۹- «هناك سلبيات و إيجابيات لبروز هذه الظاهرة، فمن جملة سلبياتها عدم تأثرها ...»:

- (۱) إيجابيات- الظاهرة- جملة- عدم
 (۲) هناك- سلبيات- بروز- جملة
 (۳) سلبيات- فمن- جملة- تأثر
 (۴) بروز- الظاهرة- فمن- سلبياتها

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۰-۴۲):

۴۰- «تميّز»:

- (۱) معتل و أجوف و مضاعف- متعدّ- معرب / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً، و صاحب الحال «لغة»
 (۲) مزيد ثلاثي من باب تفعل- معتل و أجوف / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية
 (۳) فعل مضارع- للمخاطب- معتل و أجوف و مضاعف- لازم / فاعله الضمير المستتر، و الجملة نعت للمنوعات «لغة»
 (۴) للغائبة- مزيد ثلاثي من باب تفعيل- لازم- مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

۴۱- «نجد»:

- (۱) مضارع- معتل و أجوف- لازم- مبني / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية
 (۲) فعل مضارع- للمتكلم مع الغير- لازم- معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «نحن» المستتر و الجملة فعلية و خبر
 (۳) مجرد ثلاثي- معتل و مثال- متعدّ- مبني للمعلوم / نائب فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
 (۴) للمتكلم مع الغير- مجرد ثلاثي- معتل و مثال- متعدّ- مبني للمعلوم- معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «نحن» المستتر

۴۲- «متعلّمي»:

- (۱) مشتق و اسم فاعل (مصدرة تعلّم)- معرف بالإضافة- معرب / مجرور بحرف الجرّ و علامة جرّه الياء
 (۲) اسم فاعل (من باب تفعيل)- نكرة- معرب- صحيح الآخر / مجرور بالياء، على متعلّمي: جار و مجرور
 (۳) جمع مذكر سالم- معرف بالإضافة- معرب- منقوص- منصرف / مجرور بعلامة الياء الفرعية، و قد حذفت نونه بسبب الإضافة
 (۴) اسم- جمع سالم للمذكر- مشتق و اسم فاعل (مصدرة: تعليم)- صحيح الآخر / مجرور بحرف الجرّ، على متعلّمي: جار و مجرور

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰-۴۳):

۴۳- عین الصحيح في الإعلال:

- (۲) إنَّ الحاكم لم يدعو النَّاسَ إلى طاعته!
(۴) لا تنسي أن تخبريني عن قضيتك!

- (۱) لنستفيد من أوقات الفراغ و نكتسب العلم!
(۳) الضَّالُّونَ لم يمشوا في الصَّراطِ المستقيم!

۴۴- عین «صديق» نائباً عن الفاعل:

- (۲) يطهر صديقي نفسه من الرجس بالإيمان و الإرادة!
(۴) كان صديقي يقاتل أعداء الوطن بشجاعة في الحرب!

- (۱) منح صديقي جائزة لأنَّه أصبح تلميذاً نموذجياً!
(۳) أعرِف صديقي عند الشدائد بما يساعدني فيها!

۴۵- عین الخبر جملةً:

- (۲) لم يكن الأمر كما تريد في كلِّ الأحوال!
(۴) كانت الرمال في الصحراء عند طلوع الشمس لونها كلون العسل!

- (۱) لتكن محاسبة النفس لنا أشدَّ محاسبة!
(۳) لا تصل إلى الغاية المطلوبة مادمت في الاضطراب!

۴۶- عین الصحيح عن «لا» النافية للجنس!

- (۲) لا الكتاب على المنضدة بعد ذهابنا!
(۴) هذا اليوم لا ضيوفنا في البيت!

- (۱) عندما ذهبت إلى المكتبة رأيت لا هناك أحداً!
(۳) لا عصفور على قضبان الأشجار قرب بيتنا!

۴۷- عین النعت جملةً:

- (۲) أصبح العالم موضع احترام جميع الذين يعرفونه!
(۴) أريد أن أصف لكم حفلة عائلية لن أنساها أبداً!

- (۱) كَأَنَّ وجه أمِّي صفحة البحر ليس له لون واحد!
(۳) معلِّمنا يشجِّعنا على أداء الواجبات المنزلية!

۴۸- عین المفعول المطلق:

- (۲) يطالب هذا المجاهد حقاً قد سلبه الظالمون!
(۴) ندعو الله أن يهبنا صبراً جميلاً عند المصائب!

- (۱) أحببت كلام معلِّمي لأنَّه كان كلاماً نافعاً دائماً!
(۳) من يصبر في الشَّدائد يجد ثمرته في حياته حقاً!

۴۹- عین ما ليس فيه الحال:

- (۱) إنَّ تقدُّمنا نحو الأمام أفضل من الوقوف منتظرين لا نتحرَّك!
(۲) ركب المسافرون في القطار مستعجلين خوفاً من حركته قبل الموعد!
(۳) نرى الشباب النشيطين في مجتمعنا و هم يرجون الوصول إلى أهدافهم!
(۴) في حياتنا اليومية قد تصادفنا فرص كثيرة و لكنَّ أكثر الناس يضيِّعونها!

۵۰- عین المستثنى يفرق نوعه عن الباقي:

- (۲) لا تنصح المَقصِّر إلَّا بالتلطّف و اللين!
(۴) لا ترفع صوتك إلَّا أمام الظالم!

- (۱) كلَّ وعاء يضيّق بما جُعِل فيه إلَّا وعاء العلم!
(۳) ما علينا إلَّا تطبيق الأمور على الطريقة الصحيحة!

وقت پیشنهادی: ۱۷ دقیقه

دین و زندگی

۵۱- از دقت در کدام آیه «نتیجہ تفکر خردمندان در نظام آفرینش» مفهوم می‌گردد؟

- (۱) «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا»
(۲) «سَبِّحْناكَ فَقَبْلَ عَذَابِ النَّارِ»
(۳) «يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»
(۴) «يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ»

۵۲- از کتاب حذف شده است.

۵۳- از کتاب حذف شده است.

۵۴- با توجه به آیات و روایات، باهوش‌ترین مؤمنان و زیان‌کارترین مردم در کارها به ترتیب چه کسانی هستند؟

- (۱) متفکران در نظام آفرینش‌اند- «یعلمون ظاهراً من الحیاة الدُّنْیا و هم عن الآخرة هم غافلون»
(۲) آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند- «یعلمون ظاهراً من الحیاة الدُّنْیا و هم عن الآخرة هم غافلون»
(۳) آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند- «الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيْهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا»
(۴) متفکران در نظام آفرینش‌اند- «الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيْهِمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا»

۵۵- از کتاب حذف شده است.

۵۶- «ترنم و زمزمه‌ی مستمر بهشتیان با خدا و هم‌صحبتی آنان با ذات ذوالجلال در بهشت جاودان» و «تعیین‌کننده‌ی مراتب بهشتیان» به ترتیب ..... و ..... آنان می‌باشد.

- (۱) سبحانک اللهم - اعمال
(۲) سبحانک اللهم - ایمان
(۳) الحمد لله الذی هدانا لهذا - اعمال
(۴) الحمد لله الذی هدانا لهذا - ایمان

۵۷- از کتاب حذف شده است.

۵۸- پیام کدام آیه، «فقط مزد از خداوند خواستن» است؟

- (۱) «قل ما اسألكم علیه من اجر انا من شاء ان یتخذ الی ربّه سیلاً»
(۲) «قل یا اهل الكتاب تعالوا الی كلمة سواء بیننا و بینكم انا نعبد الله»
(۳) «قل ما سألتكم من اجر فهو لكم ان اجری الله و هو علی كل شیء شهید»
(۴) «قل لا اسألكم علیه اجراً الا المودة فی القربی و من یقترف حسنة نزد له فیها حسناً»
۵۹- حضرت مریم علیها السلام در قرآن، یکی از مظاهر برجسته‌ی عفاف معرفی شده است. آیه‌ی شریفه‌ی ..... حکایت‌گر این ارزش والای او است.

- (۱) «فاتت به قومها تحمله قالوا یا مریم لقد جئت شیئاً فریاً»
(۲) «یا اخت هارون ما کان ابوک امرء سوء و ما کانت امک بغیاً»
(۳) «فاجاءها المخاض الی جذع النخلة قالت یا لیتنی مت قبل هذا و كنت نسیاً منسیاً»
(۴) «فکلی و اشربی و قرّی عیناً فاما ترین من البشر احداً فقولی انی نذرت للرحمن صوماً»

۶۰- از کتاب حذف شده است.

۶۱- هدف نهایی خلقت انسان، که تقرّب به خداوند است، دست‌مایه‌ی هماهنگی دو حجت آشکار و نهان است که به ترتیب ..... و ..... می‌باشند که ..... آن وسیله‌ی فهم پیام الهی است.

- (۱) انبیا و ائمه - عقل - نخستین (۲) انبیا و ائمه - عقل - دومین (۳) عقل - انبیا و ائمه - دومین (۴) عقل - انبیا و ائمه - نخستین

۶۲- از کتاب حذف شده است.

۶۳- از این که قبول‌کنندگان دعوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم رفتار و گفتار او را معتبرترین مرجع برای شناخت راه و برنامه‌ی اسلام محسوب می‌دارند و از این که پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم مسجد مدینه را در همان روزها اول ورود، محل حل و فصل امور قرار داد و از این که پیامبر عظیم‌الشأن اسلام صلی الله علیه و آله و سلم واسطه‌ی فیض و رحمت به مخلوقات قرار گیرد به ترتیب قلمروهای سه‌گانه‌ی ..... و ..... مفهوم می‌گردد.

- (۱) ولایت معنوی - ولایت ظاهری - مرجعیت علمی
(۲) ولایت معنوی - مرجعیت علمی - ولایت ظاهری
(۳) مرجعیت علمی - ولایت معنوی - ولایت ظاهری
(۴) مرجعیت علمی - ولایت ظاهری - ولایت معنوی

۶۴- جمع شدن وجود مقدّس فاطمه‌ی زهرا علیها السلام و علی مرتضی و امام مجتبی و امام حسین علیهم السلام در کنار پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم، جمله‌ی دعائی ..... پیامبر و نزول آیه‌ی ..... را به دنبال داشت.

- (۱) خدایا اینان اهل بیت من‌اند. آنان را از هر پلیدی حفظ کن - ولایت
(۲) خدایا اینان اهل بیت من‌اند. آنان را از هر پلیدی حفظ کن - تطهیر
(۳) خدایا اهل بیت من را به سرزمین بی‌حاصل ساکن گردانم تا نماز به پای دارند - تطهیر
(۴) خدایا اهل بیت من را به سرزمین بی‌حاصل ساکن گردانم تا نماز به پای دارند - ولایت

۶۵- «نیاز به وجود مرجع علمی و سیاسی معتبر و قابل اطمینان» و «ورود جاهلی در لباس جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان» و «رواج یافتن بافته‌های ذهنی کعب‌الأخبار» به ترتیب بازتاب کدام رخداد در جامعه‌ی اسلامی پس از رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌باشد؟

- (۱) تحریف در اندیشه‌های اسلامی - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرابی - پیدایش مسائل جدید با گسترش دنیای اسلام
(۲) پیدایش مسائل جدید با گسترش دنیای اسلام - تحریف در اندیشه‌های اسلامی - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرابی
(۳) تحریف در اندیشه‌های اسلامی - پیدایش مسائل جدید با گسترش دنیای اسلام - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرابی
(۴) پیدایش مسائل جدید با گسترش دنیای اسلام - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرابی - تحریف در اندیشه‌های اسلامی

۶۶- اگر گفته شود: «تغییر و تحوّل در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت‌های خاص خود را دارد که باید بدان‌ها توجه کرد» معنای این عبارت این نیست که .....

- (۱) عدالت، خواسته‌ی فطری همه‌ی انسان‌ها است.
(۲) برقراری عدالت، همراهی اکثریت را می‌طلبد.
(۳) روح جمعی جامعه باید آماده و پذیرای عدالت شود.
(۴) زیاده‌روی در گناه، نشان بی‌نصیبی از عدالت است.

۶۷- از نگاه مثبت دین به آینده‌ی تاریخ و اعتقاد به حضرت مهدی عج، اصلی به نام ..... رقم می‌خورد که .....

- (۱) انتظار - هم یک امر فطری انسانی و هم یک اصل مثبت اجتماعی است.
(۲) قیام - هم یک امر فطری انسانی و هم یک اصل مثبت اجتماعی است.
(۳) انتظار - ریشه در «حکیمانه یافتن آفرینش و انسان و اجتماع انسانی» دارد.
(۴) قیام - ریشه در «حکیمانه یافتن آفرینش و انسان و اجتماع انسانی» دارد.

۶۸- از کتاب حذف شده است.

۶۹- «فعال ما یشاء بودن» خاص ذات یگانه‌ی خداوند است که سداستوار موانع، به اراده‌ی او به کنار رود و توحید ..... او به ظهور رسد و پیام آیه‌ی شریفه‌ی ..... به منصفی ظهور، تکیه زند.

(۱) افعالی - «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید»

(۲) ذاتی - «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید»

(۳) افعالی - «ان یشاء یدهبکم و یأت بخلق جدید و ما ذلک علی الله بعزيز»

(۴) ذاتی - «ان یشاء یدهبکم و یأت بخلق جدید و ما ذلک علی الله بعزيز»

۷۰- اگر گفته شود: «خداوند، برخی از کارهای جهان را به مخلوقات خود واگذار کرده» راه ابتلا به شرک ..... گشوده شده که توجه به عبارت ..... درمان کننده‌ی آن است.

(۱) افعالی - «ان شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله»

(۲) ذاتی - «لا تشرك بالله ان الشرك لظلم عظیم»

(۳) جلی - «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»

(۴) ذاتی - «ان الله لا یغفر ان یشرك به و یغفر ما دون ذلک»

۷۱- از دقت در کدام آیات به ترتیب به توحید «ذاتی»، «افعالی» و «عملی» پی می‌بریم؟

(۱) «خالق کل شیء» - «قل هو الله احد» - «اعبد ربک»

(۲) «الله الصمد» - «اعبد ربک» - «خالق کل شیء»

(۳) «قل هو الله احد» - «اعبد ربک» - «خالق کل شیء»

(۴) «قل هو الله احد» - «خالق کل شیء» - «اعبد ربک»

۷۲- «بازگشت از گناه به سوی فرمان‌برداری از خداوند» و «بازگشت از عقوبت و عذاب، به سوی لطف و آمرزش» به ترتیب حکایت‌گر توبه‌ی ..... و ..... است که پیام آیه‌ی شریفه‌ی ..... بیانگر آن است.

(۱) خدا - انسان - «فمن تاب من بعد ظلمه و اصلح فان الله یتوب علیه ان الله غفور رحیم»

(۲) انسان - خدا - «فمن تاب من بعد ظلمه و اصلح فان الله یتوب علیه ان الله غفور رحیم»

(۳) انسان - خدا - «من تاب و آمن و عمل عملاً صالحاً فاولئک یدلل الله سیئاتهم حسنات»

(۴) خدا - انسان - «من تاب و آمن و عمل عملاً صالحاً فاولئک یدلل الله سیئاتهم حسنات»

۷۳- موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده‌ی الهی حتمیت می‌یابند ..... هستند که آیه‌ی شریفه‌ی ..... مؤید آن است.

(۱) مقضی به قضای الهی - «لا الشمس ینبغی لها ان تدرك القمر و لا اللیل ...»

(۲) مقدر به تقدیر الهی - «لا الشمس ینبغی لها ان تدرك القمر و لا اللیل ...»

(۳) مقدر به تقدیر الهی - «الله الذی سخر لكم البحر لتجرى الفلک فیه بامره»

(۴) مقضی به قضای الهی - «الله الذی سخر لكم البحر لتجرى الفلک فیه بامره»

۷۴- از کتاب حذف شده است.

۷۵- از کتاب حذف شده است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

زبان انگلیسی

■ Grammar and Vocabulary

76- The topic suggested by the teacher was ..... one that attracted us all.

- 1) interesting   2) interested   3) an interesting   4) an interested

77- I was surprised that he looked ..... good after his recent illness.

- 1) so   2) as   3) such   4) enough

78- A: Tom didn't come to the party.

B: He ..... the message.

- 1) may not receive   2) should not receive
3) should not have received   4) may not have received

79- They were sad because they had lost all the games in the ..... .

- 1) comparison   2) competition   3) involvement   4) procedure

80- My parents will ..... my mail to China while I am working there.

- 1) stick   2) forward   3) compose   4) mention

81- Her work performance didn't come up to her employer's ..... .

- 1) features   2) amounts   3) situations   4) expectations

82- I believe children must be ..... in road safety.

- 1) instructed   2) evaluated   3) predicted   4) prevented

83- No one had been forced to help; they were all there on a/an ..... basis.

- 1) aware   2) ordinary   3) voluntary   4) precious

84- With the help of technology, skiing is no longer ..... a winter game.

- 1) briefly   2) directly   3) primarily   4) seriously

85- What I eat for breakfast ..... a piece of bread and a little bit of cheese only.

- 1) makes up   2) insists on   3) consists of   4) keeps up with

■ ■ Cloze Test

This article is divided into two sections, the first of which deals with gas as a state of ...⁽⁸⁶⁾... and the second with gas as a fuel. Petrol is also frequently ...⁽⁸⁷⁾... to as "gas", ...⁽⁸⁸⁾... in North America. Many of the gases ...⁽⁸⁹⁾... in this article have ...⁽⁹⁰⁾... articles of their own.

86- 1) pressure	2) volume	3) force	4) matter
87- 1) referred	2) arranged	3) described	4) observed
88- 1) artificially	2) especially	3) interchangeably	4) carefully
89- 1) mention	2) are mentioning	3) are mentioned	4) mentioned
90- 1) separate	2) private	3) ancient	4) straight

■ ■ Reading Comprehension

■ Passage I:

The first time I came to the Herault, after a ten-hour train ride from Paris to Montpellier, I caught a bus to the old village where my friend Sarah had bought a house. When I got there an hour and a half later, despite the fact that I'd been riding on a modern bus, I had the sense that I'd moved back 700 years.

Sarah's house is made of stone, a few hundred years old, typical of the kind of place for sale cheaply here. Like actually all the village houses, it's attached to the neighbouring ones – so although the village is small it feels heavily populated, everybody living close together, always somebody leaning out of the window or sitting in front of the door. Inside, it is dark and cool. When Sarah bought the house, it had cold running water, some missing floors, and the fireplace didn't work.

- 91- How long did it take the writer to get to the place where her friend's house was?
- 1) Ten hours
  - 2) Longer than a day
  - 3) One and a half hours
  - 4) Eleven and a half hours
- 92- All of the following are true about Sarah's house EXCEPT that it was ..... .
- 1) made of stone
  - 2) built over 700 years ago
  - 3) connected to other houses
  - 4) located in a crowded village
- 93- It can be understood from the passage that people living in the village ..... .
- 1) didn't seem to know Sarah
  - 2) offered their houses for sale at a low price
  - 3) were probably friendly towards each other
  - 4) went into their house when the writer arrived
- 94- It can be understood from the passage that when Sarah bought her house it was ..... .
- 1) good enough to live in
  - 2) required some repairs
  - 3) in the same condition as the other houses
  - 4) older than the other houses in the village
- 95- Which of the following questions does the passage answer?
- 1) Did anyone help Sarah to fix her house?
  - 2) How did the author happen to know Sarah?
  - 3) Why did the author travel 700 years back in time?
  - 4) Did the author walk from Montpellier to her friend's house?

■ Passage II:

Exercises that require total body involvement improve and maintain fitness most effectively – for example, jogging, running, swimming, cycling, and fast walking. Organized games and sports that have long rest periods within the play design have only a little influence on fitness. Programs especially planned to help individuals become fit are offered in different places: schools and gyms, private clubs and studio, and special, professionally organized clinics that pay attention to people with problems related to the heart or lungs. The individual must be careful in choosing an exercise program and should make sure it is staffed by experts in physical education or medicine.

Normal, healthy individuals may plan their own exercise programs. The general rule is to exercise only until you feel very tired – that is, until breathing becomes labored, circulation seems not enough, or tiredness influences performance. People with health problems caused by heart attacks, strokes, and illness should see a doctor before choosing an exercise program.

- 96- According to the information in the passage, if you participate in a sport that makes you have long rest periods, you ..... .
- 1) cannot expect your fitness to improve much
  - 2) should do your best to avoid total body involvement
  - 3) need to exercise in different places in order to improve your fitness
  - 4) had better do running, fast walking etc. during the rest period to keep your body warm and fit
- 97- According to the passage, if you have a heart problem, you are advised to ..... .
- 1) exercise in places that design activities clinically appropriate for you
  - 2) play organized games so that others can take care of you if you face any trouble
  - 3) often see a doctor to measure the amount of the progress you have made in fitness
  - 4) engage in activities that require total body involvement so that all the pressure would not be on your heart
- 98- It can be said that paragraph 1 is mainly written to ..... .
- 1) advise
  - 2) correct a wrong idea
  - 3) mention the benefits of games
  - 4) compare daily exercise with organized sports
- 99- The word "labored" in paragraph 2 is closest in meaning to ..... .
- 1) deep
  - 2) difficult
  - 3) dangerous
  - 4) regular
- 100- The general rule given in paragraph 2 is for those who ..... .
- 1) need to see a doctor
  - 2) exercise professionally
  - 3) have no health problems
  - 4) cannot plan their own exercise programs

مؤسسه آموزشی فرهنگی

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری ورودی دانشگاه‌های کشور - سال ۱۳۹۱

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضیات	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۸۰		مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه		

ریاضیات

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

۱۰۱- اگر $k \in \mathbb{Z}$ (عدد صحیح نسبی)، آن گاه مجموعه اعداد به کدام صورت می تواند فرد باشد؟

- (۱) $2k - 5$ (۲) $2k + 6$ (۳) $3k - 1$ (۴) $3k + 1$

۱۰۲- در تقسیم عبارت $x(2x^2 - 5x + 1)$ بر دو جمله ای $2x + 1$ مجموع ضرایب عددی در خارج قسمت کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) صفر (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۳- فاصله ی مبدأ مختصات از نقطه ی تلاقی دو خط به معادلات $3y = 2x + 11$ و $2y + x = 5$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $\sqrt{8}$ (۳) ۳ (۴) $\sqrt{10}$

۱۰۴- حاصل $(\sqrt{3} + \sqrt{2})(\sqrt{3} - \sqrt{2})(2\sqrt{3} - 3\sqrt{2}) + \frac{2}{2 + \sqrt{6}}$ کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۵- حاصل $\left(\frac{1}{1 - \sin \theta} + \frac{1}{1 + \sin \theta}\right) - 2 \tan^2 \theta$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) صفر (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۶- جدول زیر درصد نمرات داوطلبی با ضرایب متفاوت است. اگر حداقل میانگین برای پذیرش ۷۵ باشد، حداقل نمره ی ادبیات وی برای پذیرش

کدام است؟

اختصاصی	زبان	معارف	ادبیات فارسی	درس
۷۰	۸۱	۹۰	؟	درصد نمره
۸	۳	۲	۴	ضریب

(۱) ۷۱

(۲) ۷۲

(۳) ۷۳

(۴) ۷۴

۱۰۷- در نمودار ساقه و برگ مقابل چند درصد داده ها ناکم تر از ۴۰ و کم تر از ۴۷ است؟

ساقه	برگ								
۳	۲	۳	۳	۳	۴	۴	۵	۶	۷
۴	۰	۱	۳	۴	۴	۵	۷	۷	
۵	۱	۱	۱	۲	۲	۳	۳	۴	

(۱) ۲۴

(۲) ۲۵

(۳) ۲۸

(۴) ۳۲

۱۰۸- ضریب تغییرات در داده های آماری ۰/۰۸ محاسبه شده است. اگر به هر داده ی مفروض ۵ واحد اضافه شود، ضریب تغییرات حاصل ۰/۰۷۵ خواهد شد. میانگین داده های اولیه کدام است؟

- (۱) ۵۶ (۲) ۶۴ (۳) ۷۵ (۴) ۸۰

۱۰۹- در تابع با ضابطه ی $f(x) = x^2 - 2x + 3$ حاصل $f(1 + \sqrt{2}) - f(2)$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۰- معادله ی درجه دوم $x(2x - 5) = a$ به ازای یک مقدار a ریشه ی مضاعف دارد. مقدار ریشه ی مضاعف کدام است؟

- (۱) $-\frac{5}{2}$ (۲) $-\frac{5}{4}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{5}{2}$

۱۱۱- جواب های کدام معادله به صورت $\frac{2 \pm \sqrt{3}}{2}$ است؟

- (۱) $x^2 + 2x - 1 = 0$ (۲) $x^2 - 2x + \frac{1}{4} = 0$ (۳) $2x^2 - 2x + 1 = 0$ (۴) $4x^2 - 2x + 1 = 0$

۱۱۲- نمودار سهمی به معادله ی $y = 2x^2 - 8x + 1$ از کدام ناحیه محورهای مختصات نمی گذرد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۱۳- حروف کلمه ی EARNEST را به چند طریق می توان در کنار هم قرار داد به طوری که حرف N همواره در وسط قرار گیرد؟ (بدون توجه به مفهوم)

- (۱) ۱۸۰ (۲) ۲۱۶ (۳) ۲۴۰ (۴) ۳۶۰

۱۱۴- پزشکی اثرات مثبت و منفی و تجویز نوعی دارو را برای ۵۰۰ بیمار خاص بررسی کرده و نظریه خود را براساس این نتیجه گیری اعلام می کند.

وی کدام نوع استدلال را به کار برده است؟

- (۱) استنتاجی (۲) استقرایی (۳) شهودی (۴) تمثیلی

۱۱۵- مجموع n جمله ی اول از دنباله $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{9}, \dots$ را S_n می نامیم. $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{5}$ (۲) ۲ (۳) $\frac{2}{5}$ (۴) ۳

۱۱۶- اگر $\log_x(x-5) = 2 - \log_x(x-1)$ باشد، $\log_7(x-1)$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۱۷- اگر جمعیت به طور نمایی و با ضریب ثابت ۰/۰۲ در سال رشد کند، پس از چند سال این جمعیت ۳/۱ برابر می شود؟

$$(\log 31 = 1/4902, \log 1/02 = 0/0086)$$

- (۱) ۵۵ (۲) ۵۶ (۳) ۵۷ (۴) ۵۸

۱۱۸- به ازای کدام مقدار a بیش ترین مقدار تابع $f(x) = ax^2 + 20x - 120$ برابر ۱۸۰ می باشد؟

- (۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۱۹- در پرتاب هم زمان دو سکه ی یکسان و یک تاس با کدام احتمال دو سکه به صورت متفاوت و عدد تاس، زوج ظاهر می شود؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۲۰- در بررسی تخلفات ۳۰۰۰ راننده به علت سرعت زیاد، ۱۸ مورد با خطای دید مأمور اشتباه رخ داده است. اگر راننده ای با اعمال این تخلف

جریمه شود، با کدام احتمال تخلف وی واقعی است؟

- (۱) ۰/۹۸۴ (۲) ۰/۹۸۸ (۳) ۰/۹۹۲ (۴) ۰/۹۹۴

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۲۱- اقتصاددانان به دنبال کشف روابط علت و معلولی بین ..... بوده و با مشاهدات و جمع آوری اطلاعات، نظریاتی را ارائه می کنند و به

ارزیابی، قبول یا رد آن ها می پردازند. پس .....

(۱) پدیده های اقتصادی عالم واقع - آنان نیز با روش علمی، «مسائل اقتصادی» را مطالعه می کنند.

(۲) مقولات «عرضه، تقاضا، قیمت» - آنان نیز با روش علمی، «مسائل اقتصادی» را مطالعه می کنند.

(۳) «پدیده های اقتصادی» عالم واقع - آنان هم با روشی که در «علوم تجربی» به کار گرفته می شود، به «بررسی واقعیت ها» می پردازند.

(۴) مقولات «عرضه، تقاضا، قیمت» - آنان هم با روشی مشابه روشی که در «علوم تجربی» به کار گرفته می شود، به «بررسی واقعیت ها» می پردازند.

۱۲۲- جدول زیر، مبین «اقلام مختلف درآمدی» است که در طول یک سال نصیب یک جامعه ی فرضی شده است. چنان چه جمعیت کل این جامعه

«۵۰ میلیون نفر» باشد، در این صورت:

الف) کدام ردیف جدول «قیمت خدمات سرمایه» است و کدام ردیف «اجاره بها یا وجوه مربوط به اجاره» است.

ب) «درآمد ملی» این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ج) «درآمد سرانه» آن کدام است؟

د) «مفهوم و معنای سرانه» چیست؟

ردیف	اقلام درآمدی	مبلغ
۱	درآمد «صاحبان سرمایه»	۹۸۹۷ میلیارد ریال
۲	درآمد «صاحبان مشاغل» آزاد	$\frac{1}{3}$ مجموع درآمد ردیف ۱ و ۶
۳	سود شرکت ها و مؤسسات	$\frac{2}{3}$ درآمد «صاحبان سرمایه»
۴	دستمزدها	۶۴۴۲ میلیارد ریال
۵	درآمد «حقوق بگیران»	$\frac{1}{5}$ مجموع درآمد ردیف ۴ و ۶
۶	درآمد «صاحبان املاک و مستغلات»	۸۸۵۶ میلیارد ریال

(۱) الف) ردیف ۶ و ردیف ۱ ب) ۴۱۱۰۳ ج) ۷۴۷,۳۲۷

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «درآمد آن جامعه»

(۲) الف) ردیف ۱ و ردیف ۶ ب) ۴۳۰۱۱ ج) ۷۳۷,۴۲۷

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «درآمد آن جامعه»

(۳) الف) ردیف ۱ و ردیف ۶ ب) ۴۱۱۰۳ ج) ۷۴۷,۳۲۷

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید یا درآمد آن جامعه»

(۴) الف) ردیف ۶ و ردیف ۱ ب) ۴۳۰۱۱ ج) ۷۳۷,۴۲۷

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید یا درآمد آن جامعه»

۱۲۳- در یک کشور فرضی، کالاهای جدول زیر در مدت یک سال تولید شده است. با توجه به رقم این تولیدات و سایر داده ها:

الف) تولید ناخالص داخلی و تولید خالص داخلی این کشور به ترتیب (از راست به چپ) چند میلیون ریال است؟

ب) چنان چه جمعیت کل این کشور ۵۰ میلیون نفر باشد، «تولید خالص داخلی سرانه» آن کدام است؟

A	مواد غذایی	۵۰۰ تن از قرار هر تن	۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
B	ماشین آلات	۵,۰۰۰ دستگاه از قرار هر دستگاه	۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
C	پوشاک	۱۵,۰۰۰ عدد از قرار هر عدد	۵۰۰,۰۰۰ ریال
D	خدمات ارائه شده	$\frac{2}{3}$ ارزش پوشاک	
E	هزینه ی استهلاک	$\frac{1}{25}$ ارزش ماشین آلات	

(۱) الف) ۲۷۵,۵۰۰ - ۲۶۷,۵۰۰ ب) ۵۲۵۰

(۲) الف) ۲۷۵,۵۰۰ - ۲۷۶,۵۰۰ ب) ۵۳۵۰

(۳) الف) ۲۷۷,۵۰۰ - ۲۷۶,۵۰۰ ب) ۵۲۵۰

(۴) الف) ۲۷۷,۵۰۰ - ۲۶۷,۵۰۰ ب) ۵۳۵۰

۱۲۴- تولید کل کشوری در سه سال متوالی، به ترتیب سال اول ۱۵۰۰، سال دوم ۱۷۰۰ و سال سوم ۱۸۷۵ هزار میلیارد ریال بوده است. با گزینش سال اول به عنوان «سال پایه» تولید کل در سه سال مورد نظر برحسب قیمت‌های «سال پایه» به ترتیب به ۱۵۰۰، ۱۶۵۰ و ۱۷۱۰ تغییر یافته است. بر اساس این محاسبات به ترتیب (از راست به چپ):

الف) کدام اعداد مربوط به «پدیده تورم» در سال دوم و سال سوم در این جامعه است؟

ب) افزایش مقدار تولید در «سال دوم و سال سوم» کدام است؟

ج) افزایش قیمت‌ها در «سال دوم و سال سوم» چیست؟

- (۱) الف) ۵۰-۱۶۵ (ب) ۱۵۰-۲۱۰ (ج) ۵۰-۱۶۵ (د) ۱۶۵-۵۰
(۲) الف) ۵۰-۱۶۵ (ب) ۱۵۰-۲۱۰ (ج) ۵۰-۱۶۵ (د) ۱۶۵-۵۰
(۳) الف) ۵۰-۱۶۵ (ب) ۱۵۰-۲۱۰ (ج) ۵۰-۱۶۵ (د) ۱۶۵-۵۰
(۴) الف) ۵۰-۱۶۵ (ب) ۱۵۰-۲۱۰ (ج) ۵۰-۱۶۵ (د) ۱۶۵-۵۰

۱۲۵- جدول زیر، نمودار «تقاضا، عرضه، قیمت» در یک جامعه فرضی است. در این صورت، کدام ردیف جدول بیانگر:

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۱۰۰	۱۲۰۰	۰
۲	۱۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۲۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۳۰۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۳۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۴۰۰	۰	۱۲۰۰

الف) «مازاد عرضه» است؟

ب) «کمبود عرضه» است؟

ج) برابری میان «تقاضا و عرضه» است و نام اصطلاح اقتصادی آن چیست؟

(۱) الف) ردیف ۲ (ب) ردیف ۵ (ج) ردیف ۴- مقدار تعادلی

(۲) الف) ردیف ۲ (ب) ردیف ۵ (ج) ردیف ۷- قیمت تعادلی

(۳) الف) ردیف ۵ (ب) ردیف ۳ (ج) ردیف ۴- قیمت و مقدار تعادلی

(۴) الف) ردیف ۵ (ب) ردیف ۳ (ج) ردیف ۷- مقدار و قیمت تعادلی

۱۲۶- ..... قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل ..... می‌شود، با عنوان ..... به مسائل اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی «نظام اقتصادی» مطلوب خود را ترسیم کرده است.

(۱) فصل چهارم- اصل ۴۳ تا ۵۰- اقتصاد و امور مالی

(۲) فصل چهارم- اصل ۵۳ تا ۶۰- اقتصاد و امور مالی

(۳) فصل سوم- اصل ۴۳ تا ۵۰- بخش‌های سه‌گانه اقتصادی «دولتی- تعاونی- خصوصی»

(۴) فصل سوم- اصل ۵۳ تا ۶۰- بخش‌های سه‌گانه اقتصادی «دولتی- تعاونی- خصوصی»

۱۲۷- با فرض جدول مالیاتی زیر:

الف) میزان مالیات ماهانه شخصی را که در ماه ۴۲ میلیون ریال درآمد دارد، کدام است؟

ب) مانده‌ی خالص «سالانه»ی او چقدر است؟ (با فرض این که مالیات به صورت ماهانه محاسبه می‌شود.)

ج) نام «نرخ مالیاتی» مورد محاسبه چیست؟

۱	درآمدهای تا ۵ میلیون ریال	معاف از مالیات
۲	درآمدهای تا ۶,۵۰۰,۰۰۰ ریال	با نرخ ۱٪ نسبت به مازاد ۵ میلیون ریال
۳	درآمدهای تا ۸,۷۵۰,۰۰۰ ریال	با نرخ ۱۵٪ نسبت به مازاد ۶,۵۰۰,۰۰۰ ریال
۴	درآمدهای تا ۹,۸۵۰,۰۰۰ ریال	با نرخ ۱۸٪ نسبت به مازاد ۸,۷۵۰,۰۰۰ ریال
۵	درآمدهای تا ۲۵ میلیون ریال	با نرخ ۲۵٪ نسبت به مازاد ۹,۸۵۰,۰۰۰ ریال
۶	درآمدهای بالاتر از ۲۵ میلیون ریال	با نرخ ۳۵٪ نسبت به مازاد ۲۵ میلیون ریال

(۱) الف) ۱۰,۳۴۵,۰۰۰ (ب) ۳۷۸,۵۶۴,۰۰۰ (ج) تصاعدی کلی

(۲) الف) ۱۰,۴۵۳,۰۰۰ (ب) ۳۷۸,۵۶۴,۰۰۰ (ج) تصاعدی طبقه‌ای

(۳) الف) ۱۰,۳۴۵,۰۰۰ (ب) ۳۸۷,۴۶۵,۰۰۰ (ج) تصاعدی کلی

(۴) الف) ۱۰/۴۵۳/۰۰۰ (ب) ۳۸۷/۴۶۵/۰۰۰ (ج) تصاعدی طبقه‌ای

۱۲۸- یک دستگاه وسیله‌ی سرمایه‌ای «تولیدی» را به بهای ۱۳ میلیارد ریال خریداری کرده‌ایم. چنان‌چه عمر مفید این وسیله سرمایه‌ای ۵/۶ سال باشد، در این صورت:

الف) مقدار «هزینه‌ی استهلاکی سالانه» کدام است؟

ب) چنان‌چه در دو سال آخر عمر مفید این وسیله سرمایه‌ای ۱۰ درصد افزایش بها داشته باشد، مجموع «هزینه‌ی استهلاک» دو سال آخر چه میزان خواهد بود؟

ج) و قیمت جدید این کالای سرمایه‌ای چیست؟ (ارقام به میلیون و میلیارد ریال است.)

(۱) الف) ۲ (ب) ۴,۰۴۰ (ج) ۱۳,۴۰۰ (د) ۱۴,۳۰۰ (الف) ۲ (ب) ۴,۰۴۰ (ج) ۱۳,۴۰۰ (د) ۱۴,۳۰۰

(۲) الف) ۲/۵ (ب) ۴,۰۴۰ (ج) ۱۳,۴۰۰ (د) ۱۴,۳۰۰ (الف) ۲/۵ (ب) ۴,۰۴۰ (ج) ۱۳,۴۰۰ (د) ۱۴,۳۰۰

۱۲۹- افزایش تولید ناشی از افزایش زیر کشت، یا بهبود روش‌ها، به کارگیری بذر اصلاح شده، یا فناوری برتر، مثالی برای ..... است زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید ..... بنابراین، یک ..... است و آن‌چه که بر ..... دلالت دارد یک ..... است.

(۱) توسعه- نیست- مفهوم کیفی- رشد- مفهوم کمی- کیفی (۲) رشد- نیست- مفهوم کیفی- توسعه- مفهوم کیفی

(۳) توسعه- است- مفهوم کمی- رشد- مفهوم کمی (۴) رشد- است- مفهوم کمی- توسعه- مفهوم کمی، کیفی

۱۳۰- تفاوت میان «درآمد و ثروت یک گروه محدود» با «اکثریت چشم‌گیر مردم» در جوامع از چه طریقی کاهش می‌یابد؟

(۱) افزایش حقوق و دستمزدها و درآمد سرانه و به تبع آن «درآمد ملی»

(۲) با به کارگیری یک «نظام صحیح مالیاتی» و توزیع مجدد درآمد به نحو قانونی

(۳) از طریق تأسیس صندوق‌های «قرض‌الحسنه» و اعطای تسهیلات اعتباری به نیازمندان واقعی

(۴) آموزش شغلی مستمر و افزایش انگیزش و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور بروز ابتکار و خلاقیت

- ۱۳۱- ..... با اعمال سیاست ..... می تواند با ..... از مقدار پول در دست مردم بکاهد.
- (۱) مجمع عمومی بانکها - بازار باز - خرید «وراق مشارکت»
(۲) مجمع عمومی بانکها - انبساطی پول - فروش «وراق مشارکت»
(۳) بانک مرکزی - بازار باز - فروش «وراق مشارکت»
(۴) بانک مرکزی - انبساطی پول - خرید «وراق مشارکت»
- ۱۳۲- در رابطه با عوامل مؤثر در «میزان موفقیت بانکها» به ویژه «بانکهای تجاری»، افزایش بی رویه و عدم کنترل کدام عامل، آثار مخربی بر «اقتصاد کشور» بر جای می گذارد؟
- (۱) میزان سپرده های مردم نزد بانک
(۲) میزان اعتبارات و تسهیلات اعطایی
(۳) میزان خدمات آنها و تعداد مشتریان
(۴) «تنزیل» اوراق و اسناد بهادار دریافتی از مشتریان
- ۱۳۳- عبارت «هیئت پذیرش پس از بررسی دقیق وضعیت مالی شرکت، نسبت به پذیرش یا رد تقاضای آن اقدام خواهد کرد» هم چنین، در صورت پذیرش، «شرکت از مزایا و معافیت های مالیاتی خاصی برخوردار خواهد شد.» در ارتباط با چه شرکتی و مربوط به چه سازمانی است؟
- (۱) سهامی عام - بورس
(۲) سهامی خاص - بورس
(۳) سهامی عام - سازمان ثبت علائم و شرکتها
(۴) سهامی خاص - سازمان ثبت علائم و شرکتها
- ۱۳۴- ..... اوراق بهاداری است که برای تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح های سودآور تولیدی و خدماتی به استثنای ..... در چارچوب عقد ..... توسط سازمان مجری، انتشار می یابد.
- (۱) اوراق مشارکت - امور بازرگانی - مشارکت حقوقی
(۲) اوراق سهام - امور کشاورزی - مشارکت حقوقی
(۳) اوراق مشارکت - امور بازرگانی - مشارکت مدنی
(۴) اوراق سهام - امور کشاورزی - مشارکت مدنی
- ۱۳۵- کدام کشورها (به ترتیب) تولیدکننده ی غالب محصولات، «پسته، نیشکر، نفت و محصولات دامی» می باشند؟

نام کشور	تولید غالب
؟	پسته
مصر	پنبه
؟	نیشکر
غنا	کاکائو
؟	نفت
برزیل	قهوه
؟	محصولات دامی

- (۱) ایران - کوبا - نیجریه - هلند
(۲) ترکیه - نیجریه - ایران - برزیل
(۳) ترکیه - برزیل - ایران - هلند
(۴) ایران - کوبا - نیجریه - آرژانتین

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ادبیات اختصاصی

- ۱۳۶- در همهی آثار آموزشی گروه .....، از اندرزنامه ها و پندنامه های عصر ساسانی کم و بیش استفاده شده است.
- (۱) الابنیه - لغت فرس - چهار مقاله
(۲) اخلاق ناصری - بحر الفوائد - قابوس نامه
(۳) گشتاسب نامه - گرشاسب نامه - دانش نامه
(۴) هزار افسان - هفت پیکر - تاریخ سیستان
- ۱۳۷- کدام اثر سنایی، درست تعریف نشده است؟
- (۱) مثنوی عشق نامه: که حدود هزار بیت دارد و پُر از حقایق و معارف و مواعظ و حکم است.
(۲) حقیقة الحقیقه: از کهن ترین منظومه های عرفانی فارسی محسوب می شود. این مثنوی، الهی نامه هم خوانده می شود.
(۳) کارنامه ی بلخ: با نصد بیت دارد. مبنای آن بر مزاح و مطایبه است و به همین جهت آن را مطایبه نامه هم گفته اند.
(۴) طریق التحقیق: شامل هفتصد بیت است و در آن به طریق تمثیل از خلقت انسان و نفوس و عقلها و مسایل اخلاقی سخن رفته است.
- ۱۳۸- کدام تراژدی به ماجرای عشق خشایارشا، نسبت به دختر زیبای یهودی اشاره دارد و این تراژدی اثر کیست؟
- (۱) استر - راسین
(۲) بایزید - راسین
(۳) مراسلات منظوم - بوالو
(۴) سورنا سردار اشکانی - پی بر کورنی
- ۱۳۹- نخستین نمونه ی رمان ناتورا لیستی ..... اثر ..... است. قهرمانان اصلی این اثر بازیچه ی غرایز خود هستند و به جنایت دست می زنند.
- (۱) نساجان - هاوپتمان
(۲) ترز لوران - هنریک ایبسن
(۳) ترز راکن - امیل زولا
(۴) خوشه های خشم - جان اشتاین بک
- ۱۴۰- همهی عبارت ها به استثنای عبارت ..... از جنبه ی تاریخ ادبیات صحیح است.
- (۱) موضوع کتاب «شاعر آینه ها» بررسی سبک غزلیات و مثنوی های بیدل است.
(۲) میرزاده ی عشقی منظومه ی «جمهوری نامه» را در مخالفت با رضاخان سرود.
(۳) نیما ابتدا به سبک خراسانی شعر می گفت و سپس استفاده از آثار شاعران فرانسه دیدگاه تازه ای به او داد.
(۴) مجموعه ی مقالات طنز دهخدا که در روزنامه صور اسرافیل چاپ می شد، تحت عنوان «چرند و پرند» جمع آوری شده است.
- ۱۴۱- موضوع و نویسنده ی همهی آثار به استثنای ..... درست است.
- (۱) سبع المثنائی: خواجوی کرمانی - مناظره ی شمشیر و قلم
(۲) براهین العجم: محمد تقی لسان الملک سپهر - اصول و موازین شعری عصر صبا
(۳) مسالک المحسنین: عبدالرحیم تبریزی - سفرنامه ی خیالی آمیخته به داستان پردازی
(۴) پریشان: قانلی - اثری منظوم به شیوه ی بوستان و تقلید کم ارزشی از کار سعدی

۱۴۲- چه کسی با کتاب «شاعر در نیویورک» به سوررئالیسم رو آورد و اساس شعر او چه بود؟

(۱) گیوم آپولینر - خردگرایی

(۲) آندره برتون - تخیل و تفنّن

(۳) لویی آراگون - تغزل و توصیف

(۴) فدريكو گارسيا لورکا - ترانه‌های عامیانه

۱۴۳- انجمن «رابطه‌ی قلمی» به همت چه کسی در آمریکا راه‌اندازی شد و کدام شاعر عرب‌زبان در این انجمن شرکت داشت؟

(۱) منفلوپی - ایلیا ابوماضی

(۲) منفلوپی - سلیم بستانی

(۳) جبران خلیل جبران - ایلیا ابوماضی

(۴) جبران خلیل جبران - سلیم بستانی

۱۴۴- اگر ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «اغراق - ایهام تناسب - متناقض‌نما - اسلوب معادله و تشبیه»، مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

(الف) چه نشاطی است ندانم سر سودای تو را

که به بازار غمت جای خریدار نماند

(ب) مست هشیار ندیده‌ست کسی جز چشمت

خاصه وقتی که شود رهزن هشیاری چند

(ج) در سرو رسیده است ولیکن به حقیقت

از سرو گذشته است که سیمین بدن است آن

(د) نصیحت‌گوی را از من بگو ای خواجه دم درکش

چو سیل از سر گذشت این را چه می‌ترسانی از باران

(ه) شب فراق تو در خون خویش می‌خفتم

ز بس که هر سر مویم چو نیشت‌ر می‌گشت

(۱) الف - ج - ب - د - ه

(۲) الف - د - ج - ب - ه

(۳) ه - الف - ب - د - ج

(۴) ه - ب - ج - الف - د

۱۴۵- در منظومه‌ی «... نرسیده به درخت / کوچه باغی است که از خواب خدا سبزتر است / و در آن عشق به اندازه‌ی پره‌ای صداقت آبی است / می‌روی تا ته آن کوچه که از پشت بلوغ / سر به‌در می‌آرد و تو را ترسی شفاف فرامی‌گیرد...» به ترتیب چند حس آمیزی و چند تشبیه وجود دارد؟

(۱) دو - یک

(۲) دو - دو

(۳) سه - یک

(۴) سه - دو

۱۴۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«از بس که با جان و دلم ای جان و دل آمیختی

چون نکبت از آغوش گل بوی تو خیزد از گلم»

(۱) استعاره - تشبیه - تشخیص - جناس - مجاز

(۲) استعاره - مراعات‌النظیر - جناس - ایهام - کنایه

(۳) تشبیه - کنایه - تشخیص - ایهام - حس آمیزی

(۴) مراعات‌النظیر - ایهام تناسب - نغمه‌ی حروف - تضمین

۱۴۷- آرایه‌های کدام گزینه تماماً در بیت زیر وجود دارد؟

«برکنم از زمین دل بیخ امل به بیل غم

خار اجل ز راه جان برنکنم، دریغ من»

(۱) ایهام - جناس - تضاد - لفّ و نشر

(۲) کنایه - تشبیه - استعاره‌ی مکنیه - جناس

(۳) تشبیه - استعاره‌ی مکنیه - مراعات‌النظیر - لفّ و نشر

(۴) تشخیص - کنایه - ایهام - تضاد

۱۴۸- ترتیب ابیات زیر از حیث داشتن آرایه‌های «تضاد - تشبیه - اسلوب معادله - تناقض» کدام است؟

(الف) جوان را صحبت پیران حصار عافیت باشد

به خاک و خون نشیند تیر چون دور از کمان گردد

(ب) نظر به روی تو خورشید برنمی‌دارد

اگرچه خوب‌تر از خود نمی‌توان دیدن

(ج) از نسیمی دفتر ایام بر هم می‌خورد

از ورق‌گردانی لیل و نهار اندیشه کن

(د) جمعیتی که از دل ویران به من رسید

سهل است گنج اگر طلبند از خراب من

(۱) الف - ج - د - ب

(۲) ج - ب - د - الف

(۳) ج - ب - د - الف

(۴) د - الف - ب - ج

۱۴۹- در بیت زیر کدام آرایه‌های ادبی «تماماً» یافت می‌شود؟

«از چنگ غم خلاص تمنی کنم ز دهر

کافغان به نای حلق چو ارغن نوعی ساز درآورم»

(۱) استعاره - ایهام - تضاد - مجاز

(۲) استعاره - ایهام تناسب - حسن تعلیل - مجاز

(۳) تشخیص - ایهام - تشبیه - کنایه

(۴) تشخیص - تشبیه - استعاره - ایهام تناسب

۱۵۰- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) دلی سربلند و سری سر به زیر

از این دست عمری به سر برده‌ایم (جناس - حس آمیزی)

(۲) روزگاری شد و کس مرد ره عشق ندید

حاليا چشم جهانی نگران من و توست (مجاز - ایهام)

(۳) عیش دل شکسته عزا می‌کنی چرا

عیدم تویی که من به تو قربان نیامدی (ایهام تناسب - تضاد)

(۴) این جزر و مد چیست که تا ماه می‌رود؟

دریای درد کیست که تا چاه می‌رود؟ (تلمیح - تشبیه)

۱۵۱- کدام بیت ذوقافیتین است؟

(۱) هر که را مُرده سودایی بود

بر امید زنده سیمایی بود

(۲) سوختم چون بوی برناید ز من

و آتش غم روی ننماید ز من

(۳) شاه فلک بین به صبح پرده برانداخته

پیر خرد بین به می خرقه درانداخته

(۴) ای چرخ از آن ستاره‌ی رعنا چه خواستی

وای باد از آن شکوفه‌ی زیبا چه خواستی

۱۵۲- در کدام بیت «عیب قافیه» یافت می‌شود؟

- (۱) از وبای زرق و محرومی برآ
- (۲) مطرب جان مونس مستان بود
- (۳) بنگر این کشتی خلقان غرق عشق
- (۴) گفت شاه ما همه صدق و وفاست

۱۵۳- وزن بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟

«نخواهی آن که چو آتش کنند خاموش

- (۱) من رمیده ز غیرت ز پا فتادم دوش
- (۲) هرگه که دل به عشق دهی خوش دمی بود
- (۳) سر پیوند تو تنه‌ها نه دل حافظ راست
- (۴) وگر رسم فنا خواهی که از عالم براندازی

۱۵۴- کدام اختیار شاعری در بیت زیر وجود ندارد؟

«گر ز دریا دو سه قطره بپراکند چه باک

(۱) ابدال

(۳) کاربرد فاعلاتن به جای فعلاتن

۱۵۵- نام وزن عروضی بیت زیر چیست؟

«باور مکن که من دست از دامنم بدارم

(۱) رمل مثنی مشکول

(۲) رمل مثنی مخبون

(۳) هزج مثنی اخب

(۴) مضارع مثنی اخب

۱۵۶- نام وزن عروضی همه‌ی ابیات به‌استثنای بیت ..... در کمانک مقابل آن درست آمده است.

- از یار آشنا سخن آشنا شنید (مضارع مثنی اخب مکفوف محذوف)
- فغان که بخت من از خواب در نمی‌آید (مجتث مثنی مخبون محذوف)
- هان بنوشید دم به دم می‌ناب (رمل مسدس مخبون محذوف)
- پیش شمع آتش پروانه به جان گو درگیر (رمل مثنی مخبون محذوف)

(۱) بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید

(۲) نفس برآمد و کام از تو بر نمی‌آید

(۳) می‌وزد از چمن نسیم بهشت

(۴) روی بنما و مرا گو که ز جان دل برگیر

۱۵۷- کدام گروه، در نقد اجتماعی اشتراک نظر دارند؟

(۱) ریچاردز - عزرا پوند - الیوت - کالریج

(۳) گئورک کایزر - برتولت برشت - ژان پل سارتر - کامو

۱۵۸- نظریه‌ی منسوب به کدام نقاد، نادرست است؟

(۱) ارسطو: هدف شعر خصوصاً تراژدی باید تزکیه‌ی نفس باشد.

(۲) دکتر جانسون: هنر هدف است و هر هنرمندی که به فکر چیز دیگری به‌جز زیبایی باشد هنرمند نیست.

(۳) دیدرو: هدف هر نوع هنر نمایان کردن معایب، پست شمردن رذایل و گرمی داشتن تقوا است.

(۴) ادگار آلن پو: فکر خلاق در عرصه‌ی هنر امری بیگانه است و هنر باید تأثیری واحد و کلی در خواننده باقی بگذارد.

۱۵۹- سبک شعری همه‌ی ابیات به‌استثنای بیت ..... با یکدیگر تناسب دارد.

- بروای گل که سزاوار همان گلچینی
- وز گل عزیزتر چه ستانی به سیم گل
- چون تیغ آبداده و یاقوت آبدار
- گشاده آسمان گویی شکفته بوستانستی

(۱) باغبان خار ندامت به جگر می‌شکند

(۲) ای گل فروش گل چه فروشی به‌جای سیم

(۳) نیلوفر کبود نگه کن میان آب

(۴) زمین از خرمی گویی گشاده آسمانستی

۱۶۰- مفهوم عبارت «لذت عیش دنیا را لدغی اجل در پس است و نعیم بهشت را دیوار مکاره در پیش» در همه‌ی ابیات به‌استثنای بیت ..... آمده است.

- بیار باده که مستظهرم به همت او
- که بر دوزخ نیستی بگذری
- که پیش تیر بلا سینه را سپر دارد
- گر ره در آن دو زلف پریشان آرزوست

(۱) بهشت اگرچه نه جای گناهکاران است

(۲) بهشت تن‌آسانی آن‌گه خوری

(۳) سری به عالم عشقت قدم تواند زد

(۴) چون شانه باش تخته‌ی مشق هزار زخم

۱۶۱- بیت زیر، با کدام بیت تقابل مفهومی دارد؟

«مرنجان دلم را که این مرغ وحشی

(۱) طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق

(۲) مرغ را پَر می‌برد تا آشیان

(۳) مرغ دل از آشیان دیگر است

(۴) مرغ دل ما را روش کاغذ باد است

- ز بامی که برخاست مشکل نشیند»
- که در این دامگه حادثه چون افتادم
- پَر مردم همت است ای مردمان
- عقل و جان را سوی او آهنگ نیست
- بی‌رشته به پا، از کف طفلان نپرده است

۱۶۲- مفهوم متن «بسیار خردمند باشد که مردم را بر آن دارد که بر راه صواب بروند، اما خود بر آن راه که نموده است نرود و چه بسیار مردم بینم که امر به معروف کنند و نهی از منکر و گویند بر مردمان که فلان کار نباید کرد و فلان کار نباید کرد و خویشان را از آن دور بینند.» با کدام بیت متناسب است؟

- (۱) واعظ دهم وعده‌ی دیدار به فردا
- (۲) واعظ از حد می‌برد یارب برافکن پرده‌اش
- (۳) مستمع چون تشنه و جوینده شد
- (۴) اگر واعظ بود گوید که چون کاه

۱۶۳- معنای عبارت «نقش از روی کار باز خواند» با کدام بیت تناسب ندارد؟

- (۱) رازی که بر غیر نگفتیم و نگوییم
- (۲) آواز دهل نهان نماند
- (۳) گفتم به دل زرق پیوشم نشان عشق
- (۴) هم قطره فروریختی از چشمه‌ی چشمم

۱۶۴- مفهوم کدام دو بیت با یکدیگر تفاوت دارد؟

- (۱) گرچه بی‌فرمانی از حد رفت و تقصیر از حساب باز می‌گویم نشاید راه نومیدی گرفت
- (۲) کژ منگر آینه بی‌کاست است
- (۳) پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت
- (۴) خلد گر به پا خاری آسان برآید
- (۵) تا خار غم عشقت آویخته در دامن
- (۶) اهل دردی که زبان دل من داند نیست
- (۷) درد دل خود با که بگویم که یاران

۱۶۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) به صدق کوش که خورشید زاید از نفست
- (۲) راستی آموز بسی جوفروش
- (۳) هر که سر در پای منظوری نباخت
- (۴) از آن صبح نخستین بی‌فروغ است

هر چه هستم هم چنان هستم به عفو امیدوار
پیش انعامش چه باشد عفو چون من صد هزار
کوری احوال نظر راست است
آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد
چه سازم به خاری که در دل نشیند
کوته‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
دردمند من و یاران همه بی‌درداند
با ما به جز از سرزنشی بیش ندارند

که از دروغ سیه‌روی گشت صبح نخست
هست در این کوی که گندم‌نماست
راستی نیکو سرانجامی نداشت
که لاف روشنی از وی دروغ است

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی افتصاصی

■ عَيْنُ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقُّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۷۱-۱۶۶):

۱۶۶- «يَا تَاكَمُ وَ الْيَأْسُ، فَإِنَّ فِرْصَ الْخَيْرِ سَانِحَةٌ لِّكُلِّ إِنْسَانٍ!»:

- (۱) زنه‌ار از ناامیدی، زیرا فرصت‌های نیکو برای همه‌ی انسان‌ها وجود دارد!
  - (۲) از ناامیدی دوری کنید؛ چه، فرصت‌های نیک برای هر انسانی دست می‌دهد!
  - (۳) از یأس اجتناب کنید، و فرصت‌های خوب دست داده شده برای انسان را غنیمت بدانید!
  - (۴) بر حذر باشید از یأس، و فرصت‌های خوبی را که برای هر انسانی دست می‌دهد غنیمت بشمارید!
- ۱۶۷- «يَسْتَدِلُّ مَسْؤُولُو الْمَدْرَسَةِ عَلَى مَقْدَارِ نَشَاطِ التَّلَامِيذِ الْمُجْتَهِدِينَ بِمَا يُجْرِي عَلَى أَلْسِنِ مَعْلَمِيهِمْ!»:

- (۱) استدلال مسؤولان مدرسه در مورد اندازه‌ی تلاش دانش‌آموزان تلاش‌گر آن مقداری است که بر زبان معلمان آن‌ها جاری می‌گردد!
  - (۲) استدلالی که مسؤولان در مدرسه در مورد مقدار تلاش دانش‌آموزان تلاش‌گر می‌کنند بر زبان معلمان آن‌ها جاری نمی‌گردد!
  - (۳) دلیل مسؤولان مدرسه بر مقدار فعالیت دانش‌آموزان کوشا آن چیزی است که بر زبان معلمان آن‌ها جاری می‌شود!
  - (۴) مسؤولان در مدرسه فعالیت دانش‌آموزان کوشا را بر اساس آن‌چه بر زبان معلمان می‌گذرد ارزشیابی می‌کنند!
- ۱۶۸- «يَظُنُّ بَعْضُ النَّاسِ أَنَّهُمْ حِينَمَا يَكْبُرُونَ، يَصْبَحُونَ عِبْثًا ثَقِيلًا عَلَى الْآخِرِينَ وَ لَكِنَّ الْحَقِيقَةَ غَيْرَ ذَلِكَ، فَعَلَى الْآخِرِينَ أَنْ يَرَاقِبُوهُمْ!»:
- (۱) گمان برخی انسان‌ها هنگام سالخوردگی این است که برای دیگران مشکل‌ساز شوند، ولی حقیقتاً نگهداری آن‌ها بر عهده‌ی دیگران است!
  - (۲) بعضی مردم در سالخوردگی گمان می‌کنند برای دیگران بار سنگینی شده‌اند، اما واقعیت این است که دیگران باید از آن‌ها نگهداری نمایند!
  - (۳) فکر بعضی از مردم این است که در زمان پیری برای دیگران دردسرساز هستند، ولی آن غیرواقعی است، بنابراین مراقبت از آن‌ها بر عهده‌ی دیگران است!
  - (۴) بعضی از مردم گمان می‌کنند هنگامی که پیر می‌شوند بار سنگینی بر دیگران می‌گردند اما حقیقت غیر از آن است، لذا بر دیگران است که از آن‌ها مراقبت کنند!

۱۶۹- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) کادت عینای تصبجان مملوأتین من الدّمع! نزدیک بود چشمانم پر از اشک شود!
 (۲) بدأ الطّبيب يفحص رجليّ المجرّوحين! پزشک شروع به معاینه‌ی پاهای مجروحم نمود!
 (۳) ظننتُ أنّ شعله المدفأة انطفأت! خیال کردم به‌راستی شعله‌ی بخاری خاموش خواهد شد!
 (۴) شکرًا لله! فلا خوف لي الآن من المشاكل! خدا را شکر! چه اکنون هیچ ترسی از مشکلات ندارم!
 ۱۷۰- «بر ماست که در برابر هجوم دشمنان همواره مقاومت کنیم تا هرگز به مقدسات ما تجاوز نکنند!»:

- (۱) من واجبنا أن نقف أمام هجوم أعدائنا دائماً، لأن لا يعتدوا أبداً على مقدّساتنا!
 (۲) وظيفتنا المقاومة أمام هجوم أعدائنا دائماً، حتّى لا يعتدوا أبداً على مقدّساتنا!
 (۳) يجب أن نستطيع الوقوف أمام هجوم الأعداء، فلن يعتدوا على مقدّساتنا أبداً!
 (۴) علينا أن نقاوم أمام هجوم الأعداء دائماً، حتّى لا يعتدوا على مقدّساتنا أبداً!

۱۷۱- عَيْنُ الصّحيح:

- (۱) خود را بزرگ بین، اما نه از روی تکبر!؛ أنظر إلى نفسك عظيماً، لكن دون تكبر!
 (۲) تعداد جویندگان علم علی الظاهر زیاد شده است!؛ قد ازداد طلاب العلوم ظاهراً!
 (۳) بسیاری از مردم زندگیشان را با جهل سپری می‌کنند!؛ يقضي الناس حياتهم بالجهل كثيراً!
 (۴) هرگز در زمین به‌خاطر دوست داشتن منافعت فساد مکن!؛ لا تُفسد في الأرض محباً لمنافعك!

■ عَيْنُ الصّحيح في التشكيل (۱۷۲ و ۱۷۳):

۱۷۲- «منذ ذلك اليوم بدأت صفحة بيضاء في حياتنا و عزمنا أن نظل طول حياتنا حفاة و صرنا من أظهر العباد!»:

- (۱) عَزَمْنَا- طُول- أَظْهَرَ- الْعِبَادِ
 (۲) الْيَوْمَ- بَدَأْتُ- صَفْحَةً- صِرْنَا
 (۳) بَدَأْتُ- عَزَمْنَا- نَظَلَّ- حَفَاةً
 (۴) نُظَلَّ- حَفَاةً- أَظْهَرَ- الْعِبَادِ

۱۷۳- «الاستثناء هو إخراج ما بعد أداة الاستثناء من حكم ما قبله، و المخرج منه يسمى مستثنى منه!»:

- (۱) أداة- مَنْ- حُكِمَ- مُسْتَثْنَى- مِنْهُ
 (۲) إِخْرَاجُ- بَعْدَ- حُكْمِ- الْمُخْرَجِ
 (۳) الِاسْتِثْنَاءُ- مَا بَعْدَ- الْمُخْرَجِ- يُسَمَّى
 (۴) حُكْمُ- مَا قَبْلَهُ- الْمُخْرَجِ- يُسَمَّى

■ عَيْنُ الصّحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۷۴ و ۱۷۵):

۱۷۴- «يا بُنَيَّتِي؛ حاولي أن لا تخطئي في رأيك لأنّه لن يُقال أبداً!»:

- (۱) بَنِيَّة: اسم- مفرد مؤنث- جامد و منسوب- معرفّ بالإضافة- معرب- منصرف / منادی مفرد و منصوب تقديرأ
 (۲) حاولي: فعل أولي: فعل أمر- للمخاطبة- مزيد ثلاثي من باب مفاعلة- معتل و أجوف- مبني / فعل و فاعله ضمير الیاء البارز، و الجملة فعلية
 (۳) يقال: فعل مضارع- للغائب- معتل و أجوف- مبني للمعلوم- معرب / فعل مرفوع، و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (۴) تخطئي: للمخاطبة- مزيد ثلاثي من باب تفعیل- معتل و ناقص- مبني للمعلوم- معرب / فعل منصوب بحرف «أن» و علامة نصبه
 حذف نون الإعراب

۱۷۵- «اللّيلة الماضية بعد مطر شديد كاد الماء أن يملأ أنهار مدينتنا!»:

- (۱) يملأ: مضارع- للغائب- مجرد ثلاثي- معتل و ناقص- متعدّ- مبني للمعلوم- معرب / فعل منصوب بحرف «أن» و مع فاعله جملة فعلية و خبر «كاد»
 (۲) كاد: ماضٍ- للغائب- مجرد ثلاثي- معتل و أجوف- مبني على الفتح / فعل من أفعال المقاربة، و هي من النواسخ، اسمه ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (۳) شديد: اسم- مفرد مذكر- مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: شدّة)- نكرة- معرب- صحيح الآخر- منصرف / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «مطر»
 (۴) اللّيلة: مفرد مؤنث- مشتق و اسم زمان- معرفّ بآل- معرب- صحيح الآخر- منصرف / ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الْتَالِيَةِ (۱۸۵-۱۷۶):

۱۷۶- عَيْنُ الْفِعْلِ يَجِبُ تَأْنِيْهُ:

- (۱) دارنا تقع في هذا الشّارع القريب!
 (۲) انتصرت الثّورة الإسلاميّة بنصر من الله!
 (۳) خلّقت النجوم و هي مصابيح السّماء!
 (۴) تطلع شمسنا الجميلة كلّ صباح من المشرق!

۱۷۷- عین عائد الصلة محذوفاً:

- (۱) لا تستقلّ ما جمعت لتكون راضياً بما تملك!
 (۲) الحسنة التي تُكتسب بالكّد و الجّد، تنفع فاعلها!
 (۳) برودة الهواء سببت أن لا تُدفئني الألبسة الكثيرة التي كنت لبستها!
 (۴) المسألة التي كانت تُشغل فكري هي أن شجرة الحديقة أخذت تيبس من البرد!

۱۷۸- عین الخطأ (في الإسم المنسوب):

- (۱) لنا زميلة ظاهرها غربيّة و لكن فكرها شرقيّة!
 (۲) هذا الأستاذ من أصل مصريّ و لكن أسرته لبنانيّة!
 (۳) كانت هذه عالمة أصفهانيّة الموطن و شيرازيّة المدفن!
 (۴) إنه من عظماء الإسلام في العلوم و الفنون و هو إيرانيّ الأصل!

۱۷۹- عین فعل الشرط مجزوماً محلاً:

- (۱) إن يقع شكّ في قلب النّاس بالنسبة إليك، فدافع عن نفسك بالتوضيح!
 (۲) إن تر نفسك يوماً غارقاً في القساوة، فامسح يدك على رأس یتیم!
 (۳) إن تدعك قدرتك على الظلم بالناس فلا تنس أن الله هو الأقدر!
 (۴) إن وجدوك غاضباً فلن يواجهوك بما يرضيك!

۱۸۰- عین ما ليس فيه المفعول له:

- (۱) أرشدتها إلى سبيل الخير شفقةً عليها!
 (۲) لن تنال أهدافك خوفاً من المبادرة بالعمل!
 (۳) يعاقب القانون بعض الناس تأديباً لهم و عبرةً لغيرهم!
 (۴) تقيم الحكومة احتفالاً لذكرى شهداء الوطن الأسبوع القادم!
 (۱) عین ما ليس فيه كلمة لرفع الإبهام:
 (۲) إن هذه الطالبة خير تدبيراً لعاقبتها لأنّها تدرس جيّداً!
 (۳) حقّاً تُعجبني مبادرة أربعة مذبّنين للتغيير في منهج حياتهم!
 (۴) قد دعت أختي الصغيرة أكثر صديقاتها إلى شراء الكتب المفيدة!
 (۱) عین ما ليس فيه من التّوابع:

- (۱) رأيت تلك الفراشة تطير فوق الأشجار العالية!
 (۲) لا تؤخّر عمل اليوم إلى الغد، لعلّك لا تدركه أبداً!
 (۳) تُصدّر بلادنا مقادير كبيرة من النفط إلى خارج البلاد!
 (۴) هناك كثير من الورود و الأزهار في هذا الحقل الواسع!
 (۱) عین أسلوب التعجب:

- (۱) ما أقبح هذه الأعمال السيئة بيد المجرمين!
 (۲) ما أقبل اليأس علينا، لأننا متوكّلون على الله!
 (۳) ما أطلب أجده، و لكنّه ليس دون التعب و المشقة!
 (۴) ما أنكر المتخصّصون منافع بعض النباتات الصحراوية الكثيرة!
 (۱) عین ما ليس فيه التشبيه البليغ:
 (۲) و الموت صياد يُلقي شبكته كلّ يوم،
 (۳) و الميت صيد لم يستطع أن ينجو منها،
 (۴) و الذي نجا منها كمن يكون حيّاً!
 (۱) عین ما فيه من المحسنات المعنوية:

- (۱) ما أجمل منظر النهر الجاري الذي يجري أمام دار جاري!
 (۲) قلت في هذه الساعة لصديقي سيكون لقاءنا عند قيام الساعة!
 (۳) و اعجباً! عندما يبكي صديقك لمشاكله، أنت تضحك بدل أن تُهدّته!
 (۴) أحبّ الشاب الذي يجلس أمام والديه بخشوع و يتكلّم معهما بخضوع!

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

تاریخ

۱۸۶- بقایای شهر کدام تمدن باستانی ایران در کوه خواجهی سیستان کشف شده است؟

- (۱) مادی (۲) ایلامی (۳) اشکانی (۴) ساسانی

۱۸۷- مجسمه‌ی طلابی بز در تصویر روبه‌رو، از زیباترین آثار به‌جامانده‌ی کدام سلسله‌ی باستانی در جهان می‌باشد؟

- (۱) سومریان
 (۲) آشوریان
 (۳) هخامنشیان
 (۴) ایلامیان

- ۱۸۸- کدام مورد از مهم‌ترین مخاطرات و تهدیدات بعد از وفات رسول اکرم ﷺ در جامعه‌ی نوپای اسلامی که فکر ایشان را به خود مشغول کرده بود، نمی‌باشد؟
- (۱) زنده شدن فرهنگ، عقاید و سنت‌های عصر جاهلی
  - (۲) حضور یهودیان، پیمان‌شکنان و پدیده‌های نفاس در مکه
  - (۳) ظهور مدعیان پیغمبری با طرح دعاوی دروغین نبوت
  - (۴) تهدید نظامی دشمنان خارجی به‌ویژه رومیان در سال‌های پایانی حیات آن حضرت
- ۱۸۹- مأمون خلیفه‌ی عباسی به پاس خدمات سامانیان به دستگاه خلافت که از دهقانان ناحیه‌ی بلخ بودند، به کدام اقدام دست زد؟
- (۱) حکومت شهرهای مختلف ماوراءالنهر را به آنان سپرد.
  - (۲) فرمان امارت خراسان و فارس را به آنان بخشید.
  - (۳) به پاس غلبه بر عمرولیث سرزمین‌های زیر سلطه‌ی وی را به سامانیان سپرد.
  - (۴) به‌دلیل مدارا نمودن با پیروان ادیان و ملل مختلف حکومت خراسان را به آنان واگذار کرد.
- ۱۹۰- مهم‌ترین خصوصیات و موضوعات آثار نقاشی و مجسمه‌سازی عصر رنسانس کدام است؟
- (۱) تصاویر قدیسین مسیحیت
  - (۲) احساس و اندیشه و طبیعت انسان
  - (۳) مجسمه و تصاویر حضرت مریم و فرزندش
  - (۴) تصاویر به دار کشیدن حضرت مسیح در محراب‌های کلیسا
- ۱۹۱- استعمارگران انگلیسی در اواخر قرن نوزدهم در پیشروی خود برای استثمار مناطق جنوبی آفریقا با کدام مشکل مواجه شدند؟
- (۱) با مقاومت قبایل سیاه‌پوست زولو روبه‌رو شدند.
  - (۲) با قیام المهدی سودانی علیه استعمار انگلیس، دچار مشکل شدند.
  - (۳) با قیام غرابی پاشا مهم‌ترین جنبش سیاسی - نظامی مصر روبه‌رو شدند.
  - (۴) دهقانان مهاجر هلندی علیه سلطه‌ی آنان دست به مقاومت زدند.
- ۱۹۲- با میانجی‌گری دولت .....، معاهده‌ی ..... میان نمایندگان ایران و انگلیس به امضا رسید و ایران متعهد شد ..... را تخلیه کند.
- (۱) روسیه - مفصل - قندهار
  - (۲) فرانسه - مفصل - قندهار
  - (۳) روسیه - پاریس - هرات
  - (۴) فرانسه - پاریس - هرات
- ۱۹۳- آخرین بخش از اصلاحات در ایران به تقلید از اروپاییان، در دوره‌ی صدارت کدام صدراعظم ناصرالدین شاه انجام پذیرفت؟
- (۱) امیرکبیر
  - (۲) امین‌السلطان
  - (۳) میرزا آقاخان نوری
  - (۴) میرزا حسین خان سپهسالار
- ۱۹۴- هدف مهم قیام مردم مسلمان در مسجد گوهرشاد مشهد در دوره‌ی رضاخانی کدام بود؟
- (۱) مخالفت با کشف حجاب رضاخانی
  - (۲) جلوگیری از تعطیل شدن دفترخانه‌های شرعی
  - (۳) قدغن شدن عزاداری سیدالشهدا علیه السلام در شهرها
  - (۴) مخالفت با قدغن کردن دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی
- ۱۹۵- با شهادت حاج آقا مصطفی، فرزند بزرگ امام خمینی (ره) در نجف، عکس‌العمل ایشان در مقابله با رژیم پهلوی کدام است؟
- (۱) سیاست‌های آمریکا و دیگر دولت‌های حامی رژیم را به چالش کشیدند.
  - (۲) تصمیم به ترک عراق گرفتند ولی با مخالفت کویت به ناچار عازم فرانسه شدند.
  - (۳) اعلامیه‌ای مفصل در افشای اهداف شوم سردمداران آمریکا در ایران صادر کردند.
  - (۴) دو قشر روحانی و دانشگاهی را برای مبارزه با طاغوت به وحدت دعوت کردند.
- ۱۹۶- پژوهشگران در بررسی تاریخ یک کشور علاوه بر مطالعه‌ی رویدادهای تاریخی محض به کدام مورد مهم باید توجه کنند؟
- (۱) آب و هوای سرزمین‌ها در گذشته
  - (۲) روند تحولات اقتصادی و معیشتی
  - (۳) بررسی موقعیت مکانی و جغرافیایی
  - (۴) بررسی موقعیت سرزمین‌های دور و نزدیک
- ۱۹۷- مهم‌ترین موزه‌ی آثار تاریخی «گنجینه‌ی ملی ایران» در کدام شهر کشورمان قرار دارد؟
- (۱) اصفهان
  - (۲) شیراز
  - (۳) تهران
  - (۴) همدان
- ۱۹۸- دلیل عمده‌ی استفاده از آثار هنری عامیانه در تاریخ‌نویسی به‌وسیله‌ی محققان تاریخ هنر کدام است؟
- (۱) با پدید آوردن درک بصری به تفهیم مطالب تاریخی کمک می‌کنند.
  - (۲) واقعیات بیش‌تری از زندگی مردم عادی را منعکس می‌کنند.
  - (۳) شواهدی مستند از تاریخ اجتماعی هستند که بر جای مانده است.
  - (۴) چون آئینه‌ی شفاف، معضلات و مشکلات جامعه‌ی هر عصری در آن دیده می‌شود.
- ۱۹۹- وظیفه و نقش عمده‌ی نقیب در تمدن اسلامی در مورد تبارشناسی کدام بود؟
- (۱) شناسایی نسب افراد و قبایل از وظایفش بود.
  - (۲) در اصل رابط حکومت با افراد، خاندان‌های مهم بود.
  - (۳) جدا کردن اشراف، از طبقات پایین جامعه را بر عهده داشت.
  - (۴) با حفظ نسب افراد، طبقات جامعه را مشخص می‌ساخت.
- ۲۰۰- توجه مورخان به جنبه‌های تازه در تاریخ‌نویسی علمی مستلزم کدام مورد می‌باشد؟
- (۱) دگرگونی در روش و بینش
  - (۲) نقادی عالمانه‌ی منابع تاریخی
  - (۳) به‌کار بستن شیوه‌ی سنتی و شیوه‌ی نو
  - (۴) استفاده از روش‌های تاریخ‌نگاری جدید غربی

جغرافیا

وقت پیشنهادی: ۱۳ دقیقه

- ۲۰۱- در احداث و تعیین محدوده‌ی یک پارک وحش، قبل از هر کار عمرانی دیگری در سطح وسیع، از ..... استفاده می‌کنند.
- (۱) روش میدانی (۲) تصاویر هوایی (۳) نقشه‌های توپوگرافی (۴) آمارنامه‌های سازمان هواشناسی
- ۲۰۲- به کدام دلیل بخشی از جنگل‌های استوایی در آغاز قرن نوزدهم به مزارع استعماری تبدیل شد؟
- (۱) ادعای مالکیت برخی از کشورهای استعمارگر اروپایی بر بخش‌هایی از این جنگل‌ها
(۲) سودآور بودن صدور محصولات چوب و قهوه و کائوچو برای استعمارگران اروپایی
(۳) گرما و رطوبت دائمی، رشد سریع درختان و خاک حاصلخیز، عواملی برای به زیر کشت بردن این جنگل‌ها توسط استعمارگران بود.
(۴) به منظور تأمین غذای اروپاییان و با استفاده از شیوه‌ها و فن‌آوری‌های نوین مثل کشت گونه‌های انتخابی به جای گونه‌های طبیعی
- ۲۰۳- هم‌سطح بودن با دریا، چه مشکلی را برای کشور هلند ایجاد کرده است؟
- (۱) زمین کشاورزی خیلی کم است.
(۲) پیشروی دریا سبب شده از وسعت آن کاسته شود.
(۳) دائماً در معرض سیلاب‌های ساحلی است.
(۴) غیر از راه آبی، ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه است.
- ۲۰۴- ویژگی جمعیتی فنلاند، کدام است؟
- (۱) انفجار جمعیت را تجربه می‌کند.
(۲) تعداد فعالان اقتصادی کم است.
(۳) با پدیده‌ی جوانی جمعیت روبه‌روست.
(۴) نرخ رشد به صفر یا پایین‌تر از آن رسیده است.
- ۲۰۵- نیاز به شناسایی محیط و برنامه‌ریزی برای آینده‌ی محیط زندگی و مردم ساکن آن، جغرافی‌دانان را وادار به چه کاری کرده است؟
- (۱) یافتن راه‌هایی برای حل مشکلات محیطی نظیر مخاطرات طبیعی (۲) با دید کلی‌نگری یا ترکیبی موضوعات را مورد بررسی قرار می‌دهند.
(۳) وارد میدان مطالعات اقتصادی، اجتماعی شده‌اند.
(۴) برقراری ارتباط با علوم مختلف
- ۲۰۶- خانواده‌ی زبانی به کدام دسته از زبان‌ها گفته می‌شود؟
- (۱) آن دسته از زبان‌های دنیا که یک ریشه‌ی اصلی دارند.
(۲) مجموعه‌ای از زبان‌ها که در یک ناحیه‌ی جغرافیایی بدان تکلم می‌کنند.
(۳) به بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه‌های زبانی دنیا اطلاق می‌شود.
(۴) زبان‌هایی که زبان رسمی یک کشور را تشکیل می‌دهند.
- ۲۰۷- رشته کوه آند به علت ..... صفحات ..... و ..... به وجود آمده است.
- (۱) فشردگی و بسته شدن - آمریکای جنوبی - نازکا
(۲) جدایی و دور شدن - آمریکای شمالی - اقیانوس آرام
(۳) جدایی و دور شدن - آمریکای جنوبی - آفریقا
(۴) جدایی و دور شدن - آمریکای شمالی - اوراسیا
- ۲۰۸- در نواحی قطبی، سرمای شدید چه تأثیری بر فشار هوا و مقدار بخار آب موجود در جو می‌گذارد؟
- (۱) کاهش فشار هوا و کاهش میزان بخار آب
(۲) افزایش فشار هوا و کاهش میزان بخار آب
(۳) افزایش فشار هوا و افزایش میزان بخار آب
(۴) در فشار هوا تأثیری ندارد ولی سبب افزایش بخار آب می‌شود.
- ۲۰۹- در سکونت‌گاه قبیله‌ی ماسایی کلبه‌ها به چه صورتی نظام یافته‌اند؟
- (۱) خانه‌ها به صورت ردیفی در طول یک جاده استقرار یافته‌اند.
(۲) دایره‌ای بزرگ که مرکز آن بیش‌تر پرستش‌گاه و معبد است.
(۳) دایره‌ای بزرگ که دورتادور آن را خار و بوته فراگرفته است.
(۴) میدانگاهی، که مرکز آن را مرتع اشتراکی تشکیل می‌دهد و خانه‌ها گرداگرد آن قرار می‌گیرند.
- ۲۱۰- بازتاب قدرت حکومت‌ها را در ..... و ..... می‌توان جست‌وجو کرد.
- (۱) قدرت نظامی - سیاست خارجی
(۲) قدرت نظامی - قدرت اقتصادی
(۳) حاکمیت ملی - قدرت اقتصادی
(۴) حاکمیت ملی - سیاست خارجی
- ۲۱۱- جغرافی‌دان برای شناخت نقش سیستم‌های فضایی یک شهر چگونه عمل می‌کند؟
- (۱) ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و میزان تغییرات پدیده‌ها را مشخص می‌کند.
(۲) اصول و قوانین کلی حاکم به روابط بین پدیده‌ها را شناسایی می‌کند.
(۳) چگونگی رشد و توسعه‌ی آن را در مراحل مختلف تاریخی، مورد بررسی قرار می‌دهد.
(۴) کارکرد تک‌تک پدیده‌های پیرامونی شهر را بررسی و مطالعه می‌کند.
- ۲۱۲- گزینه‌ی نادرست در ارتباط با تصاویر ماهواره‌ای کدام است؟
- (۱) این تصاویر به کمک دستگاه‌های فتوگرامتری به نقشه تبدیل می‌شوند.
(۲) در ارتفاعات متفاوت تصویربرداری به‌طور مداوم انجام می‌شود.
(۳) دید ترکیبی به دست می‌دهند.
(۴) نیاز به پردازش دارند.

- ۲۱۳- خطوط هم تراز در نقشه‌ی ناهمواری‌ها برای نمایش دره‌ها به شکل عدد ..... و در دامنه‌های پرشیب ..... هستند.
- (۱) ۷- از هم دور (۲) ۷- بسیار فشرده (۳) ۸- از هم دور (۴) ۸- بسیار فشرده
- ۲۱۴- در سیستم غیرفعال برای سنجش میزان انرژی بازتاب شده از پدیده‌ها، از کدام گزینه استفاده می‌شود؟
- (۱) رایانه (۲) انرژی خورشیدی (۳) بازتاب امواج ارسالی (۴) تشعشعات حرارتی زمین
- ۲۱۵- در برنامه‌ی آمایشی کدام مورد همواره باید مورد توجه باشد؟
- (۱) آینده‌نگری (۲) گذشته‌ی مناطق (۳) مناطق زیست‌محیطی همگن (۴) محدوده‌ی جدید برای ایجاد شهر

علوم اجتماعی

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

- ۲۱۶- کدام یک، در شرایطی که به حاکمان عنوان «دولت» داده می‌شود، صحیح نیست؟
- (۱) فرمانبران شهروندانی هستند که حاکمان نماینده و از جنس آن‌ها هستند و بعضی از حاکمان هنوز حقوق سلطان و امپراتور را دارا هستند.
- (۲) فرمانبران هم‌شأن حاکمان‌اند و اگر به آن‌ها شهروند گفته می‌شود به معنای آن نیست که در همه‌ی کشورها از حقوق یکسانی برخوردارند.
- (۳) امروزه در اکثر کشورها حاکمان در نقش دولت انجام وظیفه می‌کنند و همه‌ی آن‌ها اختیارات یکسانی دارند و در اکثر کشورها شهروندان از حقوق یکسانی برخوردارند.
- (۴) حاکمان از آن جهت که نماینده‌ی مردم‌اند، لازم است از رأی آن‌ها پیروی شود و فرمانبران شهروندانی هستند که حاکمان به رأی آن‌ها، انتخاب می‌شوند.
- ۲۱۷- علت خوب ایفا نکردن نقش در مورد «خانواده‌ای که یکی از والدین فوت کرده» ..... است، «فردی که بدون شایستگی، سمت مدیریت را می‌پذیرد» ..... است و «اداره‌ای که ساختار تشکیلاتی آن تغییر کرده است» ..... می‌باشد.
- (۱) گرانباری نقش- وابستگی‌های جناحی و سیاسی و نه شایستگی‌های اداری- ابهام نقش
- (۲) عدم آشنایی با وظایف نقش- عدم تناسب ویژگی‌ها و توانایی‌های فرد با نقش- ابهام نقش
- (۳) عدم آشنایی با وظایف نقش- عدم آشنایی عمیق با وظایف نقش- عدم آشنایی با وظایف نقش
- (۴) گرانباری نقش- وابستگی‌های جناحی و سیاسی و نه شایستگی‌های اداری- عدم آشنایی با وظایف نقش
- ۲۱۸- در صورت پایین بودن دستمزد کارگران، آن‌ها برای افزایش مزایای خود از ثروت دست به اقداماتی می‌زنند، متقابلاً سرمایه‌داران ممکن است: .....
- (۱) با گفت‌وگو و مذاکره با آن‌ها و با تکیه بر عرضه‌ی زیاد نیروی کار آن‌ها را متقاعد کنند.
- (۲) به سرکوب کارگران با استفاده از نفوذ خود در دولت و جلب نظر سیاستمداران بپردازند.
- (۳) به جهت برخورداری از مزایای سه‌گانه مسئولین را وادار به وضع قوانینی در جهت حفظ منافع خود کنند.
- (۴) با استفاده از ثروت خود دولت را جهت قانع کردن کارگران ترغیب کنند و در غیر این صورت به سرکوب کارگران بپردازند.
- ۲۱۹- این امر که افراد هوشمندتر باید از احترام، قدرت و ثروت بیش‌تری برخوردار شوند:
- (۱) ارزشی اجتماعی است که در همه‌ی جوامع پذیرفته شده است، اما به افراد اجازه نمی‌دهد که به مزایایی بیش از آن‌چه که لازمه‌ی ایفای نقش آن‌هاست، دست یابند.
- (۲) ارزشی اجتماعی است که در بعضی جوامع پذیرفته شده است و به افراد این امکان را می‌دهد که به مزایایی بیش از آن‌چه لازمه‌ی ایفای نقش آن‌هاست، دست یابند.
- (۳) هنجاری اجتماعی است که در بعضی جوامع پذیرفته شده است و مبنایی است که افراد بر اساس آن می‌توانند به مزایایی فراتر از آن‌چه لازمه‌ی ایفای نقش آن‌هاست، دست یابند.
- (۴) هنجاری اجتماعی است که در همه‌ی جوامع پذیرفته شده است و به واسطه‌ی این هنجار افراد می‌توانند به مزایایی فراتر از آن‌چه لازمه‌ی ایفای نقش آن‌هاست، دست یابند.
- ۲۲۰- کدام یک در رابطه با شکل‌گیری هویت صحیح نیست؟
- (۱) بخشی از هویت ما را نقش‌هایی می‌سازند که به ما نسبت داده می‌شود- عضویت در «ماها» و گروه‌ها بخشی از هویت ما را شکل می‌دهد.
- (۲) عضویت در «ماها» و گروه‌ها بخشی از هویت ما را شکل می‌دهد- فرد با پذیرش نقش جدید و عضویت در گروه تازه، هویتش تغییر می‌کند.
- (۳) هویت فرد به نقش‌ها و عضویت گروهی وابسته است- بخشی از هویت ما را نقش‌هایی می‌سازند که به ما نسبت داده می‌شود.
- (۴) هویت ما را نقش‌هایی می‌سازند که ما آن‌ها را بر عهده می‌گیریم- اگر نقش جدیدی را فرد بپذیرد و عضو گروه تازه‌ای شود، هویتش تغییر نمی‌کند.

۲۲۱- عبارت‌های نادرست در رابطه با موضوع «قدرت و هویت» و «خود و موقعیت» کدام است؟

- (۱) در جریان گفت‌وگو، افراد و گروه‌ها با استدلال‌هایی که ارائه می‌کنند، نمی‌توانند از سخن طرف مقابل سرباز زنند، در این حالت، گفت‌وگو به سمت نوعی زورآزمایی میل می‌کند- همه‌ی موقعیت‌ها تأثیرات اساسی بر فعلیت بخشیدن به خود دارند.
- (۲) در جریان گفت‌وگو و استدلال، افراد موضع برابر ندارند. بعضی توانایی بیش‌تری در قبولاندن نظر خود به دیگران دارند و بهتر می‌توانند واژه‌ها و کلمات را به‌کار ببرند و استدلال کنند. موقعیت‌ها به تناسب امکان‌هایی که برای فعالیت خود فراهم می‌کنند در شناخت خود سهیم‌اند.
- (۳) کسی که بتواند گفت‌وگو در مورد تفاوت‌ها و توافق بر سر آن‌ها را در جهت ادعاهای خود شکل دهد، می‌تواند هویت مورد نظر خویش را برای خود با دیگری تثبیت کند- موقعیت جدید با امکاناتی که برای فعالیت در اختیار فرد قرار می‌دهد او را به شناخت جدیدی از خودش می‌رساند.
- (۴) زمانی که در جامعه‌ای مانند آفریقای جنوبی یا آمریکا رنگ پوست، به‌عنوان تفاوتی مهم مورد تأکید قرار می‌گرفت، توافق بر سر رنگ پوست به‌عنوان تفاوتی مهم را سفیدپوستان با اعمال قدرت به سیاهان قبولانده بودند- موقعیت‌ها، امکان‌های متفاوت و متنوعی برای فعلیت بخشیدن به خود فراهم می‌کنند.

۲۲۲- یکی از عوامل مهم پیشرفت و توسعه‌ی جوامع، تأکید جوامع بر ..... به‌عنوان یک ویژگی مهم برای تعریف «خود» است. در این جوامع ..... به‌عنوان یک ویژگی مهم برای تعریف خود شناخته می‌شود و در ..... تفاوتی مهم و متمایزکننده به‌حساب می‌آید.

- (۱) خلاقیت و نوآوری- کارآفرینی- باورها و هنجارها
- (۲) خلاقیت و نوآوری- کارآفرینی- ارزش‌ها و باورهای جامعه
- (۳) کارآفرینی- خلاقیت و نوآوری- هنجارها و ارزش‌ها
- (۴) کارآفرینی- خلاقیت و نوآوری- نقش‌ها و هنجارهای جامعه

۲۲۳- کدام یک در رابطه با موضوع تعلق و تعهد صحیح نیست؟

- (۱) میزان تعهد زیاد به یک موضوع بیش از تعلق زیاد به آن است- مانند تعلق، افراد در داشتن تعهد به یک ویژگی با هم تفاوت ندارند- ایرانی نمونه فردی است که بیش‌ترین تعلق را به ایرانی بودن و «ما»ی ملی دارد.
- (۲) افراد در داشتن تعهد به یک ویژگی، مانند تعلق با هم تفاوت دارند- معمولاً با افزایش تعلق افراد به یک ویژگی، تعهد به آن نیز افزایش می‌یابد- درصد تعلق زیاد به ایران، بیش از میزان تعهد زیاد به آن است.
- (۳) کسانی که خود را ایرانی می‌دانند یاد می‌گیرند که برای سربلندی ایران باید فعالیت کنند- افراد در داشتن تعهد به یک ویژگی، مانند تعلق با هم تفاوت دارند- معمولاً با افزایش تعلق به یک ویژگی، تعهد به آن نیز افزایش می‌یابد.
- (۴) افراد ممکن است نسبت به ویژگی‌هایی که احساس تعلق می‌کنند احساس وفاداری و تعهد داشته باشند- تعلق به واکنش عاطفی و تعهد به پایبندی عملی نسبت به یک ویژگی منتهی می‌شود- ایرانی نمونه فردی است که بیش‌ترین تعهد را به ایرانی بودن و «ما»ی ملی دارد.

۲۲۴- عبارت نادرست در ارتباط با «برخورداری از مزایا و هنجارها» و «نقش‌ها، ویژگی‌ها و برخورداری از مزایا» به‌ترتیب کدام‌اند؟

- (۱) نابرابری به‌دلیل وجود هنجارها، لازمه‌ی تداوم حیات اجتماعی است- بر عهده گرفتن نقش‌ها، مهم‌ترین راه‌های برخورداری از مزایا محسوب می‌شود.

(۲) اصل مالکیت و هنجارهای دیگری که در جوامع وجود دارد، این امکان را به فرد می‌دهد تا بر مزایای خود بیفزاید- ویژگی‌ها در اغلب موارد، به‌طور غیرمستقیم بر برخورداری از مزایا تأثیر می‌گذارند.

(۳) هنجارهای مربوط به حکومت، گاهی این امکان را برای حکام پدید می‌آورد که علاوه بر قدرت، به ثروت‌های شخصی هم دست یابند- ویژگی‌هایی که افراد بر مبنای آن‌ها هویت می‌یابند، به‌نوبه‌ی خود عاملی برای برخورداری از مزایا محسوب می‌شوند.

(۴) اصل وراثت موجب می‌شود که افرادی به‌دلیل نقش انتسابی خویشاوندی از ثروت یا قدرت بهره‌مند گردند- اگر داشتن یک ویژگی، فرد را از اشغال یک نقش با مزایای بالا محروم کند موجب برخورداری کم‌تر او از مزایا می‌شود.

۲۲۵- اقدامات جوامع لیبرال، برای تعدیل ثروت:

- (۱) انتقال ثروت متراکم دولت به مردم ← اخذ مالیات ← صرف بخشی از مالیات برای بهبود وضع تولید ← صرف بخشی دیگر برای بهبود بخشیدن به زندگی بخش‌های محروم‌تر جامعه
- (۲) انتقال ثروت متراکم دولت به مردم ← تغییر قاعده‌ی مالکیت ← وضع قوانین برای انتقال بخشی از ثروت دولت به مردم ← پرداخت بخشی از هزینه‌های صادرات کالا
- (۳) افزایش سهم جامعه یا دولت از ثروت تولید شده ← اخذ مالیات ← صرف بخشی از مالیات برای بهبود وضع تولید ← صرف بخشی دیگر برای بهبود بخشیدن به زندگی همه‌ی آحاد جامعه
- (۴) افزایش سهم جامعه یا دولت از ثروت تولید شده ← اخذ مالیات ← صرف بخشی از مالیات برای بهبود وضع تولید ← صرف بخشی دیگر برای بهبود بخشیدن به زندگی بخش‌های محروم‌تر جامعه

۲۲۶- تراکم قدرت در یک یا چند نقش در نظام سیاسی، موجب ..... می‌شود. هم‌چنین احساس بی‌قدرتی و بی‌اعتنا شدن نسبت به آن‌چه در عرصه‌ی سیاسی می‌گذرد به‌تدریج سبب ..... می‌شود و تراکم قدرت برای نقش‌های محروم از قدرت، موجب ..... می‌شود.

- (۱) بیگانگی از نظام سیاسی- کاهش استقلال رأی، خلاقیت و نوآوری- شیوع فساد اداری
- (۲) کاهش سهم سایر نقش‌های سیاسی از قدرت- محدود شدن افراد به عرصه‌ی زندگی شخصی، خانوادگی و شغلی- اضطراب و ترس
- (۳) کاهش سهم سایر نقش‌های سیاسی از قدرت- محدود شدن افراد به عرصه‌ی زندگی شخصی، خانوادگی و شغلی- کاهش کارآیی و خلاقیت
- (۴) محدود شدن افراد به عرصه‌ی زندگی شخصی، خانوادگی و شغلی- کاهش سهم سایر نقش‌های سیاسی از قدرت- اضطراب و ترس

۲۲۷- کدام یک از موارد ذکر شده، از کارکردهای تفکیک قوا در حکومت‌های جدید محسوب نمی‌شود؟

- (۱) محدودیت در زمان تصدی نقش‌ها - محدودیت دامنه‌ی اختیارات نقش‌ها
- (۲) عدم کنترل کلیه‌ی رفتارهای نقش‌های دیگر - محدود کردن قدرت قوا
- (۳) محدود نمودن دامنه‌ی اختیارات نقش‌ها - ایجاد وابستگی متقابل بین قوا
- (۴) ایجاد وابستگی متقابل بین قوا - کاهش تراکم قدرت حکومت

۲۲۸- کدام یک به ترتیب در مورد شبیه‌ترین واحد اجتماعی به نظام جهانی در گذشته، صحیح نیست و کدام یک صحیح است؟

- (۱) مقام کسی که در رأس قرار می‌گرفت ارثی بود - بالاترین مقام، خود را از نژاد و خونی متفاوت با مردم عادی می‌دانست.
- (۲) نخستین فرد هر سلسله سمتش به فرزندانش به ارث می‌رسید - واحد اجتماعی بر اساس سنت و بیش‌تر به صورت شورایی اداره می‌شد.
- (۳) نخستین فرد هر سلسله، با اتکا به قدرت نظامی به قدرت می‌رسید و توسط افراد مسلح حمایت می‌شد - وی واحد اجتماعی را توسط اشراف هم‌پیمان یا حاکمان وفادار به خود اداره می‌کرد.
- (۴) نخستین فرد هر سلسله با اتکاء به قدرت نظامی به قدرت می‌رسید - مردم عادی رعیتی بودند که با ابراز وفاداری به وی اجازه داشتند روی قطعه زمینی کار کنند و نان خود و ارباب را در آورند.

۲۲۹- در گذشته، هرگاه امپراتوری تشکیل می‌شد ..... اما همین که امپراتوری رو به افول می‌گذاشت ..... و در شهرهایی که حیات آن‌ها به تجارت و صنعت وابسته بود ..... .

- (۱) بازرگانان را از نقاط مختلف جمع می‌کرد - بازرگانی هم از رونق می‌افتاد - رونق صنعت تحت تأثیر دوام و ثبات حکومت‌ها بود.
- (۲) صنعتگران را از گوشه و کنار فرامی‌خواند - کشاورزی هم از رونق می‌افتاد - رونق صنعت تحت تأثیر دوام و ثبات حکومت‌ها بود.
- (۳) کشاورزان را از گوشه و کنار فرامی‌خواند - کشاورزی هم از رونق می‌افتاد - رشد صنعت از سود و سرمایه‌ای متأثر می‌شد که در اختیار بورژوازی قرار داشت.
- (۴) صنعتگران را از گوشه و کنار فرامی‌خواند - صنعت هم از رونق می‌افتاد - رشد صنعت از سود و سرمایه‌ای متأثر می‌شد که در اختیار بورژوازی قرار داشت.

۲۳۰- نوع روابط بین بخش‌ها و واحدهای مختلف مستعمره‌ها چه تفاوتی با رابطه‌ی واحدها در امپراتوری‌ها داشت؟ در مستعمره‌ها .....

- (۱) بخشی از مازاد در اختیار حکومت مرکزی قرار می‌گرفت و اقتصاد آن‌ها خودبسنده باقی می‌ماند - در امپراتوری‌ها واحدهای اجتماعی تشکیل‌دهنده‌ی آن‌ها وابسته بودند و با حکومت مرکزی هیچ‌گونه ارتباطی نداشتند.
- (۲) ضمن این که مازاد توسط حکومت مرکزی تصرف می‌شد، اقتصاد آن‌ها نیز دگرگون می‌گردید - در امپراتوری‌ها واحدهای اجتماعی تشکیل‌دهنده‌ی آن‌ها از نظر اقتصادی وابسته بودند و فقط بخشی از مازاد در اختیار حکومت مرکزی قرار می‌گرفت.
- (۳) اقتصاد آن‌ها خودبسنده باقی می‌ماند ضمن این که مازاد توسط حکومت مرکزی تصرف می‌شد - در امپراتوری‌ها واحدهای اجتماعی تشکیل‌دهنده‌ی آن‌ها از نظر اقتصادی تا حد زیادی خودبسنده بودند و فقط بخشی از مازاد در اختیار حکومت مرکزی قرار می‌گرفت.
- (۴) ضمن این که مازاد توسط حکومت مرکزی به زور تصرف می‌شد، اقتصاد آن‌ها نیز دگرگون می‌گردید - در امپراتوری‌ها واحدهای اجتماعی تشکیل‌دهنده‌ی آن‌ها از نظر اقتصادی تا حد زیادی خودبسنده بودند و فقط بخشی از مازاد در اختیار حکومت مرکزی قرار می‌گرفت.

۲۳۱- کدام یک، از اهداف دولت‌ها در جهت تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی نیست اما از علل سرمایه‌گذاری سرمایه‌داران در کشورهای دیگر می‌باشد؟

- (۱) «کاهش فشارهای داخلی، رشد فناوری و مدیریت» - «کاهش بیکاری، وابسته کردن اقتصاد جوامع دیگر به خود»
- (۲) «وابسته کردن اقتصاد جوامع دیگر به اقتصاد خود، نزدیکی به مواد خام» - «رفع مشکلات اقتصادی - کاهش هزینه‌ی حمل و نقل مواد»
- (۳) «رشد فناوری و مدیریت، نزدیکی به محل فروش و مصرف تولیدات کارخانه» - «نزدیکی به مواد خام - تفاوت دستمزد در کشورهای فقیر و ثروتمند»
- (۴) «تقویت اقتصاد ملی، وابسته کردن اقتصاد جوامع دیگر به اقتصاد خود» - «تفاوت دستمزد در کشورهای فقیر و ثروتمند، رشد فناوری و مدیریت»

۲۳۲- کدام یک، در رابطه با فناوری‌های ارتباطی جدید، صحیح نیست؟ فناوری‌های ارتباطی جدید .....

- (۱) این امکان را فراهم آورده تا افراد، گروه‌ها و سازمان‌هایی که در بیرون مرزهای یک کشور قرار دارند، بتوانند روایت‌های هر گروه درباره‌ی خود را تثبیت کنند.
- (۲) امکان شکل‌گیری گروه‌ها و ماهایی را فراهم آورده است که به حضور در مکان واحد نیاز ندارند و فضایی را فراهم می‌آورد که افراد در آن می‌توانند خود را با دیگران مقایسه کنند.
- (۳) با کوتاه‌تر کردن فاصله‌ها و در نتیجه، نزدیک‌تر کردن راه‌های دور، امکان تعامل افراد را از فاصله‌ی زیاد در زمانی کوتاه فراهم آورده و موجب فشرده شدن زمان و مکان برای آن‌ها شده‌اند.
- (۴) امکان کنترل دولت - ملت‌ها را بر فرهنگ، هویت‌یابی و اعضای آن‌ها کاهش می‌دهد در مقابل این امکان را برای افراد فراهم می‌آورد که بتوانند در عین زیستن در قلمرو سرزمینی یک دولت - ملت در جهان زندگی کنند.

۲۳۳- در کنار ساختار اقتصادی مرکز- پیرامون که به برخورداری و تراکم مزایا در کشورهای مرکز می‌انجامد باید به شرایط ..... اشاره کرد که کشورهای مرکز برای ..... با عنوان انحصارهای پنج‌گانه ایجاد کرده‌اند. در حالی که در گذشته کشورهای مرکز در قالب ..... به حفظ برتری خود بر دیگران کمک می‌رساندند.

- (۱) اقتصادی- برخورداری و تراکم مزایا- حمایت از شرایط تجارت تعرفه‌ای و انحصار
  - (۲) سیاسی- حفظ مزایا و ممانعت از تغییر شرایط- استعمار و حمایت از شرایط تجارت تعرفه‌ای
  - (۳) سیاسی- برخورداری و تراکم مزایا- استعمار و ایجاد انحصار در اموری که به تغییر شرایط آن‌ها بینجامد
  - (۴) اقتصادی- حفظ مزایا و ممانعت از تغییر شرایط- استعمار و حمایت از شرایط تجارت تعرفه‌ای
- ۲۳۴- در سندی که با عنوان «امنیت ملی آمریکا در قرن بیست و یکم» تدوین شده است، کدام مورد در ارتباط با اظهارنظر درباره‌ی «خاور نزدیک بزرگ» صحیح نیست؟

- (۱) در این مکان، سلاح‌های کشتار جمعی در حال افزایش است و مکانی با بزرگ‌ترین منبع سوخت فسیلی است.
- (۲) مکانی با بزرگ‌ترین منبع سوخت فسیلی است و سرزمینی است که ایالات متحده در آن هم‌پیمانان کلیدی و منافع مهم دارد.
- (۳) سرزمینی است که ایالات متحده در آن هم‌پیمانان کلیدی و منافع مهم دارد و در این مکان سلاح‌های کشتار جمعی در حال افزایش است.
- (۴) مکانی با قدرت‌های جاه‌طلب بی‌شمار از جمله ایران که یکی از قدرت‌هایی است که تلاش می‌کند به قدرت جهانی تبدیل شود و مکانی با بزرگ‌ترین منبع سوخت فسیلی است.

۲۳۵- از سوی اتحادیه‌ی اروپا و سه کشور اروپایی (انگلیس، فرانسه و آلمان) برای به تعلیق دائم در آوردن غنی‌سازی اورانیم در ایران، پیشنهادهایی مطرح شد. کدام یک در رابطه با این پیشنهادها صحیح نیست؟

- (۱) حمایت از گسترش تولید انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز- تأمین سوخت هسته‌ای ایران- حمایت از برنامه‌های مبارزه با مواد مخدر در ایران
- (۲) تأمین سوخت هسته‌ای ایران- حمایت اقتصاد از عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی- حمایت از برنامه‌های مبارزه با مواد مخدر در ایران
- (۳) تأمین سوخت هسته‌ای ایران- تکثیر قدرت هسته‌ای غیرنظامی- تلاش برای شناسایی ایران به‌عنوان منبع بلندمدت نفت و گاز اتحادیه‌ی اروپا
- (۴) تکثیر قدرت هسته‌ای غیرنظامی- حمایت از گسترش تولید انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز- تلاش برای شناسایی ایران به‌عنوان منبع بلندمدت نفت و گاز اتحادیه‌ی اروپا

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفه و منطق

۲۳۶- در تعریف «مثلث»، «فعل» و «تصور» به «سه پاره‌خط که یکدیگر را در سه نقطه قطع می‌کنند» و «کلمه‌ای که انجام کاری یا وقوع حالتی را بیان می‌کند» و «یکی از اقسام فکر» به ترتیب می‌توان گفت .....

- (۱) صحیح است- جامع نیست- مانع نیست
  - (۲) صحیح است- مانع نیست- مانع نیست
  - (۳) بی‌ربط است- مانع نیست- بی‌ربط است
  - (۴) بی‌ربط است- جامع نیست- بی‌ربط است
- ۲۳۷- در عبارت «چیز استوانه‌ای شکل سبزرنگ» مقصود از چیز، همان ..... است که ..... می‌باشد و جنس عالی مفهوم «استوانه‌ای شکل»، ..... است.

- (۱) کیفیت- نوع عالی- جسم
  - (۲) جوهر- جنس الاجناس- مقدار
  - (۳) جوهر- جنس الاجناس- جوهر
  - (۴) کیفیت- جنس الاجناس- مقدار پیوسته
- ۲۳۸- مفاهیم ..... و ..... غیرقابل تعریف هستند و شرح اسم در منطق ..... محسوب نمی‌گردد.

- (۱) هستی- وحدت- تعریف
  - (۲) انسانیت- هستی- تعریف حقیقی
  - (۳) چیز- وحدت- تعریف کامل
  - (۴) آزادی- انسانیت- تعریف حقیقی
- ۲۳۹- قضایای «فکر یا تعریف است یا استدلال» و «ماده‌ی قضیه یا تجربی است یا تاریخی» و «انسان یا به اندازه‌ی کافی تلاش نمی‌کند یا موفق می‌شود»، به ترتیب کدام یک از اقسام منفصله هستند؟

- (۱) حقیقی- مانعة الرفع- حقیقی
  - (۲) حقیقی- مانعة الجمع- مانعة الرفع
  - (۳) حقیقی- مانعة الرفع- مانعة الجمع
  - (۴) مانعة الجمع- مانعة الجمع- مانعة الجمع
- ۲۴۰- وقتی موضوع و محمول قضیه یکی و سور یا نسبت آن‌ها متفاوت باشد، ..... حالت پیدا می‌شود که در ..... حالت نسبت دو قضیه و در ..... حالت سور آن‌ها تفاوت دارد.

- (۱) دو- یک- یک
- (۲) چهار- سه- یک
- (۳) چهار- دو- دو
- (۴) چهار- سه- دو

۲۴۱- کدام عبارت در مورد قیاس اقترانی درست نیست؟

- (۱) هر چند قیاس چهار شکل دارد، اما ذهن طبیعتاً از شکل چهارم استفاده نمی‌کند.
- (۲) در قیاس اقترانی هر چه از شکل اول به شکل چهارم پیش می‌رویم، اثبات نتیجه مشکل‌تر می‌شود.
- (۳) قیاس اقترانی چهار شکل شناخته شده دارد و فعلاً شکل دیگری برای آن کشف نشده است.
- (۴) بسیاری از منطق‌دانان به سه شکل از اشکال قیاس پرداخته‌اند، اما این نوع قیاس منحصرأ چهار شکل دارد.

۲۴۲- کدام مورد درباره‌ی برهان خلف و استفاده از آن در اثبات ضروب قیاس اقترانی صحیح نیست؟

- (۱) در برهان خلف فرض صحت نقیض نتیجه ضروری است و بنابراین از اقسام تقابل استفاده می‌شود.
- (۲) در برهان خلف، مرحله‌ی اول این است که فرض کنیم نقیض یکی از مقدمات صحیح است.
- (۳) اساس در برهان خلف، رسیدن به نقیض یکی از مقدمات در صورت فرض کذب نتیجه است.
- (۴) همه‌ی ضروب قیاس اقترانی را می‌توان از راه برهان خلف اثبات کرد، مگر ضروب شکل اول را.

۲۴۳- در مورد جدل، کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) در جدل کسی پیروز می‌شود که بتواند بر طرف مقابل غلبه کرده و نظرات او را تغییر دهد.
- (۲) در جدل، یک نفر می‌کوشد با طرح سؤالات متعدد، دیگری را به تناقض‌گویی بکشانند.
- (۳) جدل در زندگی عملی انسان کاربرد زیادی دارد و نمونه‌های متعددی از آن را می‌توان مثال زد.
- (۴) حتی کودکان نیز، بدون این که آموزش دیده باشند، از استدلال‌های جدلی استفاده می‌کنند.

۲۴۴- استدلال‌های زیر (به ترتیب) چه نوع مغالطه‌هایی هستند؟

«در باز است، باز پرنده است» ← در پرنده است و «هر تعریفی فکر است، هر تصدیقی فکر است» ← هر تعریفی تصدیق است و «بعضی از انسان‌ها وظیفه‌شناس نیستند» ← بعضی از وظیفه‌شناس‌ها انسان نیستند»

- (۱) مغالطه در ماده و صورت - مغالطه در ماده - مغالطه در صورت
  - (۲) مغالطه در صورت - مغالطه در ماده - عدم رعایت شرایط انعکاس
  - (۳) مغالطه در ماده و صورت - مغالطه در صورت - مغالطه در صورت و نتیجه
  - (۴) مغالطه در صورت - مغالطه در صورت و ماده - عدم رعایت شرایط انعکاس
- ۲۴۵- همه‌ی فلزات رادیواکتیو، اشعه‌ی رادیواکتیو منتشر کرده و به مرور تجزیه می‌شوند؛ تلاش فیزیک‌دانان برای دستیابی به این قانون، کاربرد مفاهیم فلز و رادیواکتیو و بیان این عبارت در قالب یک قانون فیزیکی، (به ترتیب) نشان‌دهنده‌ی اصول ..... می‌باشند.

- (۱) واقعیت داشتن جهان - علیت - یکنواخت عمل کردن طبیعت
  - (۲) واقعیت داشتن جهان - علیت - درستی روش تجربه و آزمایش
  - (۳) اعتماد دانشمندان به روش تجربی - علیت - واقعیت داشتن جهان
  - (۴) اعتماد دانشمندان به روش تجربی - واقعیت داشتن جهان - یکنواختی طبیعت
- ۲۴۶- تاریخ تفکر فلسفی با ..... آغاز شد و مسئله‌ی آن ..... بود.

- (۱) باورهای دینی بشر - هستی و آغاز و انجام جهان
- (۲) ظهور بشر در عرصه‌ی هستی - تأملات بشر پیرامون هستی
- (۳) تبدیل زبان رمز و افسانه به زبان تعقل - دگرگونی‌های طبیعی
- (۴) بنیان‌گذاری مدارس فلسفی در یونان - تبیین عقلانی جهان

۲۴۷- در مقایسه‌ی «نمی‌دانم» سقراط با «نمی‌دانم» سوفسطاییان کدام مورد درست نیست؟

- (۱) «نمی‌دانم» سقراط بیان جهل بسیط است، برخلاف «نمی‌دانم» سوفسطاییان که ناشی از جهل مرکب است.
  - (۲) «نمی‌دانم» سوفسطاییان برخلاف «نمی‌دانم» سقراط، بر عشق به دانایی و فرزانی استوار نیست.
  - (۳) «نمی‌دانم» سوفسطاییان علی‌رغم ظاهرش، حاکی از جهل مرکب است که سقراط با «نمی‌دانم» خود سعی در از بین بردن آن دارد.
  - (۴) «نمی‌دانم» سوفسطاییان یعنی نمی‌توانم بدانم، ولی «نمی‌دانم» سقراط یعنی عدم اطمینان به همه‌ی دانسته‌ها
- ۲۴۸- کدام مورد از لوازم و نتایج عقیده‌ی پروتاگوراس در مورد شناسایی محسوب نمی‌گردد؟

- (۱) بی‌معنا بودن هرگونه تعلیم و تعلم و آموزش و پرورش
  - (۲) نادرستی همه‌ی آن‌چه که حواس انسان گواهی می‌دهد
  - (۳) بی‌ثمر بودن کلیه‌ی جست‌وجوهای علمی و فلسفی بشر
  - (۴) بیهودگی گفت‌وگوهای آدمیان برای رسیدن به یک نتیجه‌ی واحد
- ۲۴۹- کدام بیان با استناد به مضمون بیت زیر درست نیست؟

«صورت زیرین اگر با نردبان معرفت بر رود بالا همی با اصل خود یکتاستی»

- (۱) حقیقت و اصل هر چیز، در عالمی فراتر از عالم طبیعت قرار دارد که با معرفت قابل دست‌یابی است.
  - (۲) هرچند حواس قادر به درک اصل حقیقت نیستند، اما مرتبه‌ی ضعیفی از آن را درک می‌کنند.
  - (۳) شناختی که انسان از موجودات طبیعت به‌دست می‌آورد، غیرحقیقی و فاقد ارزش است.
  - (۴) سفر از عالم طبیعت به عالم موجودات حقیقی، با نوعی سیر درونی امکان‌پذیر است.
- ۲۵۰- با توجه به نظریه علل اربعه‌ی ارسطو و مضمون بیت زیر، کدام عبارت در مورد علل چهارگانه‌ی گل مناسب‌تر است؟
- «نبینی باغبان چون گل بکارد چه مایه غم خورد تا گل برآرد»

- (۱) باغبان علت فاعلی، گل علت صوری، بذر علت مادی و انگیزه‌ی باغبان برای پرورش گل، علت غایی است.
- (۲) باغبان علت فاعلی، گل علت صوری، آب، خاک و بذر علت مادی و انگیزه‌ی باغبان در پرورش گل، علت غایی است.
- (۳) طبیعت بذر علت فاعلی، فعلیت گل در هر مرحله از مراحل پیدایش علت صوری، بذر علت مادی و میل طبیعی درون بذر علت غایی است.
- (۴) طبیعت علت فاعلی، نوع و ماهیت گل علت صوری، بذر علت مادی و میل طبیعی درون بذر برای تبدیل شدن به گل علت غایی است.

۲۵۱- وقتی به یک نهال از هر جهت رسیدگی می‌کنیم و شرایط لازم برای رشد و سلامت آن را فراهم می‌کنیم، لزوماً انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم؛ این انتظار نشان‌دهنده چیست؟

(۱) اصل سنخیت میان علت و معلول و نیز اصل ضرورت علی که باعث پیوستگی قطعی موجودات است.

(۲) اصل ضرورت علی که از فروع اصل علیت و بیانگر نظام قطعی و لایتخلف جهان است.

(۳) باور قطعی انسان از اصل سنخیت میان علت و معلول و پیوستگی میان موجودات

(۴) باور همگانی و ناخودآگاه انسان نسبت به اصل ضرورت علی که از فروع اصل علیت است.

۲۵۲- کدام یک از ابیات، صریح‌تر بر مضمون قاعده‌ی «الواحد» دلالت می‌کند؟

(۱) اگر یک ذره را برگیری از جای

خلل یابد همه عالم سراپای

(۲) حمد بی حد را سزد ذاتی که بی‌همتاستی

واحد یکتاستی هم خالق اشیاستی

(۳) این همه عکس می و نقش نگارین که نمود

یک فروع رخ ساقی است که در جام افتاد

(۴) حسن روی تو به یک جلوه که در آینه کرد

این همه نقش در آینه‌ی اوهام افتاد

۲۵۳- قوانین علمی، بیان‌کننده‌ی رابطه‌ی ..... بین دو پدیده‌اند که موارد ..... را دربر می‌گیرد و کلیت آن‌ها را می‌توان در ..... جست‌وجو کرد.

(۱) ضروری - تجربه نشده - اصول عقلانی

(۲) احتمالی - تجربه شده - آزمون‌های تجربی

(۳) ضروری - تجربه شده و تجربه نشده - اصول عقلانی

(۴) ضروری - تجربه شده - اصول عقلانی و آزمون‌های تجربی

۲۵۴- با توجه به مضمون بیت زیر کدام بیان مناسب‌تر است؟

«غیر این عقل تو حق را عقل‌هاست که بدان تدبیر اسباب سماست»

(۱) جهان منحصر به موجودات محسوس و مادی نیست و حواس ما از درک بسیاری از حقایق جهان ناتوان است.

(۲) در حکمت مشا، فرشتگان با الهام از احادیث اسلامی، عقول نامیده شده‌اند که همان مجردات هستند.

(۳) علل و عوامل طبیعی در حوادث جهان مؤثرند و فیض خداوندی از طریق آن‌ها و نیز از طریق عقول به عالم طبیعت می‌رسد.

(۴) مجردات فیض هستی را از واجب الوجود به عالم طبیعت منتقل کرده و واسطه‌ی رسیدن آن‌ها به غایات خود هستند.

۲۵۵- در رسالات عرفانی ابن‌سینا، شرق، غرب، پرواز پرند و رسیدن به کوه قاف، به ترتیب تمثیل چیست؟

(۱) عالم مجردات - جهان طبیعت - سیر درونی نفس - بازگشت جهان به اصل خود

(۲) جهان انوار ملکوتی - زمین - وصال عارف به حق - بازگشت جهان به اصل خود

(۳) عالم انوار ملکوتی - عالم طبیعت - بازگشت جهان به اصل خود - وصال عارف به حق

(۴) عالم طبیعت - عالم انوار ملکوتی - سیر درونی نفس - بازگشت عارف به حق

۲۵۶- در مورد حقیقت و موطن آن از نظر سهروردی، کدام مورد مناسب‌تر است؟

(۱) حقیقت، امری واحد است که منشأ آن ذات الهی و وطن آن دل حکیمان است و راه‌های فراوانی به آن منتهی می‌شود.

(۲) هر کس از حقیقت بهره‌ای دارد و امداد مبدأ حقیقت است و حکیمان یونان باستان، از این جهت از سایر اقوام برترند.

(۳) حقیقت، امری واحد و منسوب به منشأ آن است که ذات الهی است و موطن آن ایران باستان است.

(۴) حقیقت، خورشید واحدی است که به دلیل کثرت مظاهر، تکثر می‌یابد و در دل حکیم وطن دارد.

۲۵۷- مضمون بیت زیر بر کدام یک از موارد دلالت دارد؟

«نام فروردین نیارد گل به باغ شب نگرده روشن از اسم چراغ»

(۱) معلوم واقعی ما، همان است که واقعیتش نزد ماست، و علم به اشیاء خارجی، با حضور صور در ذهن ممکن است.

(۲) معلوم واقعی ما، همان شیء خارج از ذهن است که واقعیت دارد و صورتی از آن در ذهن نقش می‌بندد.

(۳) علم همواره از طریق صورتی که از شیء در ذهن نقش می‌بندد، پیدا می‌شود و بدون صورت، علم غیرممکن است.

(۴) صورت علمی اشیاء در ذهن، مانند چراغ در شب، روشن‌گر واقعیات اشیاست.

۲۵۸- بر اساس نظریه‌ی وحدت تشکیکی وجود، ملاک نیازمندی موجودات، ..... آن‌هاست و هر موجودی .....

(۱) امکان - نمایان‌کننده‌ی ذات حق و تجلی آن است. (۲) وجود - هم ذات حق را نمایان می‌سازد و هم آن را می‌پوشاند.

(۳) فقر وجودی - ذات حق را می‌پوشاند و حجاب آن می‌گردد. (۴) حدوث - مانند پرده‌ای است که وجود نامتناهی حق را می‌پوشاند.

۲۵۹- کدام بیان با توجه به نظر علامه طباطبایی در مورد ادراکات حقیقی و اعتباری درست است؟

(۱) ارتباط عمیق میان ادراکات حقیقی و اعتباری، ناشی از ریشه داشتن آن‌ها در عواطف خاص انسانی است.

(۲) بدون قبول استعدادهای روحی ویژه برای انسان، پیوند میان ادراکات حقیقی و ادراکات اعتباری ممکن نیست.

(۳) نحوه‌ی حصول ادراکات حقیقی و ادراکات اعتباری در ذهن انسان به نحو یکسان است.

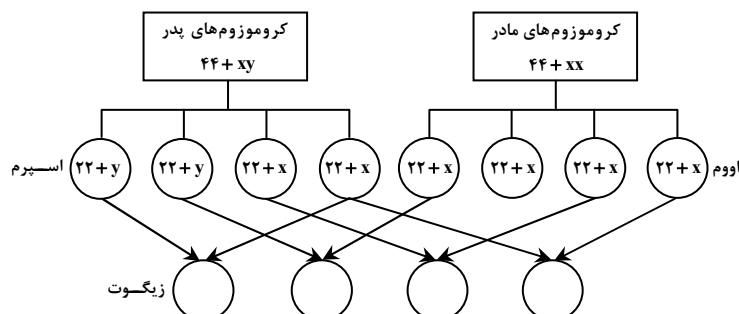
(۴) ریشه‌ی ادراکات حقیقی عقل انسان و ریشه‌ی ادراکات اعتباری عواطف او هستند.

- ۲۶۰- درک رابطه‌ی علیت در آغاز از ..... ناشی می‌شود و سپس .....
- (۱) معلوم بالذات - به معلوم بالعرض مبدل شده و صورت کلی می‌یابد.
- (۲) در صورت قاعده‌ای کلی از معلوم بالذات - به معلوم بالعرض مبدل می‌شود.
- (۳) تجربه - با انعکاس در ذهن به شکل قاعده‌ای کلی و عقلانی درمی‌آید.
- (۴) در صورت قاعده‌ای کلی از عقل - ملاک درستی هر تجربه محسوب می‌گردد.

روان شناسی

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

- ۲۶۱- برای پاسخ به این سؤال که آیا افراد عصبی در معرض بیماری‌های قلبی و عروقی قرار دارند، اولین قدم چیست؟
- (۱) خودداری از پیش‌داوری
- (۲) بررسی تکرارپذیری پدیده‌ی موردنظر
- (۳) توصیف کامل از مفهوم افراد عصبی
- (۴) تعریف عملیاتی از بیماری‌های قلبی و عروقی
- ۲۶۲- روان‌شناس در کدام موقعیت می‌تواند رابطه‌ی بین علت و معلول بین پدیده‌ها را مورد توجه قرار دهد؟
- (۱) پدیده‌ی موردنظر آزمون‌پذیر باشد.
- (۲) پیش‌بینی دارای حد بالایی از اعتبار باشد.
- (۳) تجربه‌پذیری در حداکثر آن مورد توجه قرار گیرد.
- (۴) تعریف عملیاتی کامل و جامعی از پدیده‌ی موردنظر ارائه شده باشد.
- ۲۶۳- تکنیکی که به افراد می‌آموزد تا پاسخ‌های خودکار مانند تپش قلب و فشار خون خود را کنترل کنند ..... نام دارد و در رویکرد ..... مطرح می‌شود.
- (۱) پس‌خوراند زیستی - رفتاری
- (۲) حساسیت‌زدایی تدریجی - پدیدارشناختی
- (۳) حساسیت‌زدایی تدریجی - زیست‌شناختی
- (۴) پس‌خوراند زیستی - زیست‌شناختی
- ۲۶۴- یکی از انتقادهای وارده به رویکرد انسان‌گرا عبارت است از .....
- (۱) تأکید بیش از حد روی اثر محیط
- (۲) امکان‌پذیر نبودن تأیید نظریه‌ها
- (۳) فقدان یا نبود نظری درباره‌ی انسان‌ها
- (۴) نادیده گرفتن کامل یافته‌های سایر رویکردها
- ۲۶۵- در یک پژوهش روان‌شناختی، برای بررسی میزان عملکرد حافظه‌ی دانش‌آموزان در ساعت‌های اولیه و پایانی روز، دو متن مشابه را در زمان‌های یاد شده در اختیار دانش‌آموزان چند مدرسه قرار می‌دهیم و آن‌ها از آن‌ها می‌خواهیم تا متن‌های داده شده را چند دقیقه بعد، از حفظ بیان کنند و سپس نتایج به‌دست آمده را با هم مقایسه می‌کنیم. این تحقیق در چه حوزه‌ی تحقیقی اصلی و در چه حوزه‌ی تحقیقی کوچک‌تری قرار می‌گیرد؟
- (۱) تحقیقات کاربردی - تفاوت‌های فردی
- (۲) تحقیقات بنیادی - تفاوت‌های فردی
- (۳) تحقیقات کاربردی - شناختی
- (۴) تحقیقات بنیادی - شناختی
- ۲۶۶- این نکته که حوادث دوران کودکی فرآیند رشد را در زندگی بزرگسالی تحت تأثیر قرار می‌دهد، بیانگر کدام واقعیت است؟
- (۱) در رشد انعطاف‌پذیری وجود دارد.
- (۲) رشد فرآیندی کل‌گراست و جنبه‌های مختلف دارد.
- (۳) رشد طی مراحل مداوم و مختلف صورت می‌گیرد و پیوستگی دارد.
- (۴) تغییرات در یک جنبه از رشد به تغییرات در جنبه‌های دیگر رشد بستگی دارد.
- ۲۶۷- این که کودکان پرخاشگری که مورد قبول هم‌سالانشان نیستند، بعد از یادگیری و تمرین مهارت‌های اجتماعی، پایگاه اجتماعی‌شان نزد هم‌سالانشان بهبود می‌یابد، با کدام یک از ویژگی‌های رشد مرتبط است؟
- (۱) در رشد انعطاف‌پذیری وجود دارد.
- (۲) رشد کل‌گراست و جنبه‌های مختلف دارد.
- (۳) رشد یک فرآیند مرحله‌ای مداوم و پیوسته است.
- (۴) رشد تحت تأثیر زمینه‌ها و شرایط تاریخی فرهنگی قرار دارد.
- ۲۶۸- پیازه با تحقیق درباره‌ی درک کودکان در مورد مفاهیمی هم‌چون عدد، زمان، حجم و طول، در نهایت به کدام نتیجه دست یافت؟
- (۱) نمی‌توان گفت که کودکان کوچک‌تر، از بزرگ‌ترها کم‌هوش‌تر هستند.
- (۲) کودکان در یک دوره‌ی سنی معین به سؤال جواب‌های غلط معینی می‌دهند.
- (۳) کودکان در مسیر رشد خود ساختارهای شناختی ساده‌ی خود را به ساختارهای شناختی پیچیده تبدیل می‌کنند.
- (۴) کودک در عین آن که قادر به تغییر شناختی خود در برابر محیط است، می‌تواند الگوهای ثابت شناختی خود را در شرایط مختلف محیطی به‌کار ببرد.
- ۲۶۹- مطابق تصویر زیر، هر پدر و مادری می‌توانند چهار ترکیب احتمالی از کروموزوم‌های جنسی را به‌وجود آورند. این چهار ترکیب به‌ترتیب (از چپ به راست) کدام است؟

$$(1) 44 + yy - 44 + xy - 44 + xy - 44xx$$

$$(2) 44 + xy - 44 + yy - 44 + xy - 44xx$$

$$(3) 44 + yy - 44 + yy - 44 + xx - 44 + xx$$

$$(4) 44 + xy - 44 + xy - 44 + xx - 44 + xx$$

۲۷۰- بازتابها و اعمال داوطلبانه‌ی کودک، نظیر راه رفتن در دوره‌ی طفولیت، نتیجه‌ی کدام فرآیند است؟

- (۱) رشد هیجانی کودک (۲) رشد طبیعی و تدریجی مغز (۳) رشد مهارت‌های حرکتی (۴) رشد شناختی کودک

۲۷۱- شکل‌گیری «مفهوم خود» در کودکان، با ..... ارتباط پیدا می‌کند.

- (۱) رشد جسمی و روانی - حرکتی (۲) رشد شناختی یا ذهنی

- (۳) حل بحران‌های هویت و گسستگی (۴) رشد هیجانی و اجتماعی

۲۷۲- اگر برای اثبات این گزاره که «دلفین‌ها پستاندار هستند» به دنبال مدارک و شواهد اصلی مرتبط با موضوع باشیم، از کدام فرآیند شناختی استفاده کرده‌ایم؟

- (۱) استدلال قیاسی (۲) تفکر فرضیه‌سازی (۳) استدلال استقرایی (۴) نظریه‌پردازی

۲۷۳- بیماری با آسیب مغزی، شدت و رنگ نورهای مختلف و اشیاء را تشخیص می‌دهد ولی نمی‌تواند آن اشیاء را بازشناسی کند. این مثال بیان‌گر این است که:

- (۱) فراوانی تکانه‌های عصبی درگیر در فرآیند شناخت متفاوت است.

- (۲) ادراک چیزی فراتر از دریافت ساده‌ی اطلاعات حسی است.

- (۳) در پردازش اطلاعات، سلول‌های عصبی متفاوتی ممکن است درگیر شوند.

- (۴) میله‌ها در ارتباط با نور کم و مخروط‌ها حساس به رنگ و جزئیات یک شیء عمل می‌کنند.

۲۷۴- قشر مخ حرکتی اولیه در کدام منطقه‌ی مغز قرار دارد؟

- (۱) لوب پس‌سری (۲) لوب گیجگاهی چپ (۳) شکنج پس مرکزی (۴) شکنج پیش مرکزی

۲۷۵- کدام یک از خصوصیات شناختی دوره‌ی کودکی اول نیست؟

- (۱) ویژگی خودمرکزی (۲) رفتار نسبتاً مستقل (۳) فهم اصول اساسی در اعداد (۴) افزایش راهبردهای حافظه

۲۷۶- وقتی برای یک امتحان، تعدادی سؤال از صفحات معین به شما داده می‌شود، عملکرد حافظه‌ی شما بهتر از زمانی است که مجبور هستید آن صفحات معین را بدون داشتن سؤال بخوانید. این فرآیند به کدام یک از اصول مهم در حافظه اشاره دارد؟

- (۱) شباهت بین مرحله‌ی یادگیری و بازیابی (۲) مؤثرتر بودن یادگیری عمقی از یادگیری سطحی

- (۳) مؤثرتر بودن یادگیری ارادی از یادگیری غیرارادی (۴) مؤثرتر بودن یادگیری فعال از یادگیری انفعالی

۲۷۷- اگر بخواهیم «یادآوری آزاد»، «یادآوری به کمک سرنخ» و «بازشناسی» را از آسان به مشکل ردیف کنیم، چگونه خواهیم نوشت؟

- (۱) بازشناسی - یادآوری به کمک سرنخ - یادآوری آزاد (۲) بازشناسی - یادآوری آزاد - یادآوری به کمک سرنخ

- (۳) یادآوری به کمک سرنخ - یادآوری آزاد - بازشناسی (۴) یادآوری به کمک سرنخ - بازشناسی - یادآوری آزاد

۲۷۸- تعامل و حمایت میان کدام یک از سیستم‌های حافظه‌ای پیشنهادی تولونیک بیش از بقیه است؟

- (۱) حافظه‌ی معنایی - حافظه‌ی حوادث خاص (۲) حافظه‌ی رویه‌ای - حافظه‌ی حوادث خاص

- (۳) حافظه‌ی معنایی - حافظه‌ی آماده‌سازی ادراکی (۴) حافظه‌ی رویه‌ای - حافظه‌ی آماده‌سازی ادراکی

۲۷۹- این که عدم موفقیت در یک درس یا کلاس می‌تواند برای دانش‌آموزی فشار روانی زیادی ایجاد کند در حالی که دانش‌آموز دیگر به آن اهمیت چندانی نمی‌دهد، بیانگر این مطلب است که فشار روانی .....

- (۱) یک امر بیرونی است و بستگی به نوع نگرش افراد نسبت به خود، دیگران و محیط اطراف ندارد.

- (۲) یک امر کاملاً بیرونی است و کاملاً بستگی به نوع نگرش افراد نسبت به خود، دیگران و محیط اطراف دارد.

- (۳) صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش افراد نسبت به خود، دیگران و محیط اطراف دارد.

- (۴) یک امر بیرونی نیست و بستگی به این دارد که چقدر افراد برای اهداف خود اهمیت قائل هستند.

۲۸۰- فردی که به خاطر بیم از مسخره شدن یا شرمندگی شدن در وضعیت‌های اجتماعی، از شرکت کردن در میهمانی‌ها و اجتماعات خودداری می‌کند، دچار کدام اختلال است؟

- (۱) اختلال دوقطبی (۲) اختلال فوبیا (۳) اختلال اضطراب فراگیر (۴) اختلال وسواس فکری و عملی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۹۱

● گروه آزمایشی علوم انسانی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۴ پاسخ است.

معنی درست واژه‌ها:

شعشعه: پراکنده شدن نور / سماط: سفره / مصف: میدان جنگ / معهود: معمول، عهد شده، شناخته شده / خدعه: مکیده، مکر (مکاید: خدعه‌ها، نیرنگ‌ها) / موحش: ترسناک، وحشت‌آور

معنی واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اشعه: پرتو، نور / رقع: قطعه کاغذی که روی آن می‌نویسند / خفیه: پنهان
گزینه ۲: تشعشع: پرتوافکنی، درخشندگی / نطع: گسترده‌ی، فرش، سفره‌ی چرمی / جبیه: پیشانی
گزینه ۳: کید: مکر، حيله

۲- گزینه ۲ پاسخ است.

معنی درست واژه‌ها:

بجل کردن: حلال کردن (بهل: رها کن، بگذر) / هیون: اسب و شتر بزرگ / صولت: شدت و تندی، هیبت

۳- گزینه ۴ پاسخ است.

معنی درست واژه ← ضماد: مرهم

۴- گزینه ۱ پاسخ است.

املاي درست واژه ← ضلال: گمراهي (ضلال: جمع ظل: سایه‌ها)

معنی متن: تا زمانی که غذای اندکی در این ویرانه (محل سکونت) وجود دارد، پیروی کردن از دیوهای گمراهی و اندیشه نادرست و باطل در سر داشتن نشانه‌ی بی‌تجربگی انسان است. انسان آزاده هنگامی از سختی و آسانی (تلخ و شیرین) کارهای دنیوی رهایی می‌یابد که سر و سامان دادن به مسائل اخروی را برتر از امور (به‌ظاهر) مهم دنیوی بداند.

۵- گزینه ۱ پاسخ است.

املاي درست واژه ← زلت: خطا و لغزش (ذلت: خواری، پستی)

معنی متن (با توجه به دخل و تصرف طراح سؤال): یکی از کارهایی که باید در این زمان انجام بدهیم این است که در تنگنای (پرداختن به) نکات باریک‌بگذاری تا من سخن بگویم تا خطا و لغزشی که خردمندان به آن پی ببرند (در گفتار تو) ظاهر نشود. زیرا اگر تو بر او غلبه کنی، عزت تو بالاتر (از اینکه هست) نخواهد رفت اگر شکست بخوری (از آن‌جا که من به‌جای تو سخن می‌گویم) کسی (به او) مرحبا و آفرین نمی‌گوید.

۶- گزینه ۳ پاسخ است.

محمّدحسن خان صنیع‌الدوله (اعتمادالسلطنه): مطلع الشمس، منتظم ناصری، المآثر و الآثار (آثار دیگر: مرآة‌البلدان، خیرات الحسان)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تحفة‌الآخوان: کمال‌الدین عبدالرزاق کاشانی / بیعت با بیداری: طاهره صفار زاده

گزینه ۲: نصاب الصبیان: ابونصر فراهی

۷- گزینه ۳ پاسخ است.

شب چراغ، چشم‌های من خسته: جمال میرصادقی (آثار دیگر: دوالپا، هراس، مسافره‌های شب، شاهزاده خانم سبزچشم، ادبیات داستانی، عناصر داستان)

حق‌الیقین، گلشن راز: شیخ محمود شبستری (آثار دیگر: مرآت‌المحققین، سعادت‌نامه)

سفر در مه، خانه‌ام ابری‌ست: تقی پورنامداریان (آثار دیگر: رمز و داستان‌های رمزی در ادب فارسی، داستان پیامبران در کلیات شمس) لمعات، عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی (اثر دیگر: دیوان اشعار)

بررسی سایر آثار:

گزینه ۱: مردی در تبعید ابدی: نادر ابراهیمی / تیرانا: مهرداد اوستا / چشمه: محمدعلی اسلامی ندوشن / نصایح: خواجه عبدالله انصاری

گزینه ۲: هفت حصار: خواجه عبدالله انصاری / پالیزبان: مهرداد اوستا / روزها: محمدعلی اسلامی ندوشن

گزینه ۴: جاویدنامه: محمد اقبال لاهوری / اشعة‌للّمعات: جامی

۸- گزینه ۳ پاسخ است.

چهار مقاله: تعلیم و تربیت / صغیر سیمرغ: سفرنامه / اسرارالتوحید: شرح حال / مرصادالعباد: عرفان

۹- گزینه ۲ پاسخ است.

لف و نشر (بیت «ب»): سودای نیاز من و ناز تو محال است

نتوان به هم آمیزش پیدا و پنهان را

حسن تعلیل (بیت «د»): طراح- و نه شاعر!- دلیل نشان دادن روی معشوق را به همه، در این می‌داند که باید قبله را به همه نشان داد. در حقیقت طراح سؤال، با مخلوط کردن آرایه‌های اسلوب معادله و استعاره، از آن‌ها استفاده‌ی «حسن تعلیل» کرده است!

ایهام (بیت «ج»): روان ← (۱ روح ۲ رایج

تشبیه مرجح (بیت «الف»): شاعر لب‌خندان معشوق را به غنچه تشبیه کرده و حتی آن را برتر از غنچه دانسته است.

۱۰- گزینه ۱ پاسخ است.

تشبیه: تشبیه خود (شاعر) به گل

مشبه مشبه‌به

مجاز: «حرف» مجازاً به معنی «سخن» (با علاقه‌ی جزئیه)

کنایه: «گوش فکندن»، کنایه از با دقت و پی‌گیری به دنبال شنیدن سخن بودن، به‌ویژه به‌طور مخفیانه.

«راه به جایی بردن»، کنایه از ارزشمند بودن، مفید واقع شدن، به نتیجه رسیدن و رساندن

استعاره: باغ، استعاره از جهان

۱۱- گزینه ۳ پاسخ است.

اسلوب معادله (بیت «ه»): دل / ز حق غافل شدن / فرمان‌پذیر تن بودن: انسان / خواب‌آلوده بودن / تحت فرمان اسب، به هر سویی رفتن

استعاره (بیت «ج»): صدف: استعاره از دهان / گوهر: استعاره از حرف صدق (سخن راست).

پارادوکس (بیت «د»): اینکه از یک پدیده‌ی بی‌صدا آواز به گوش برسد، بیانی متناقض نماست.

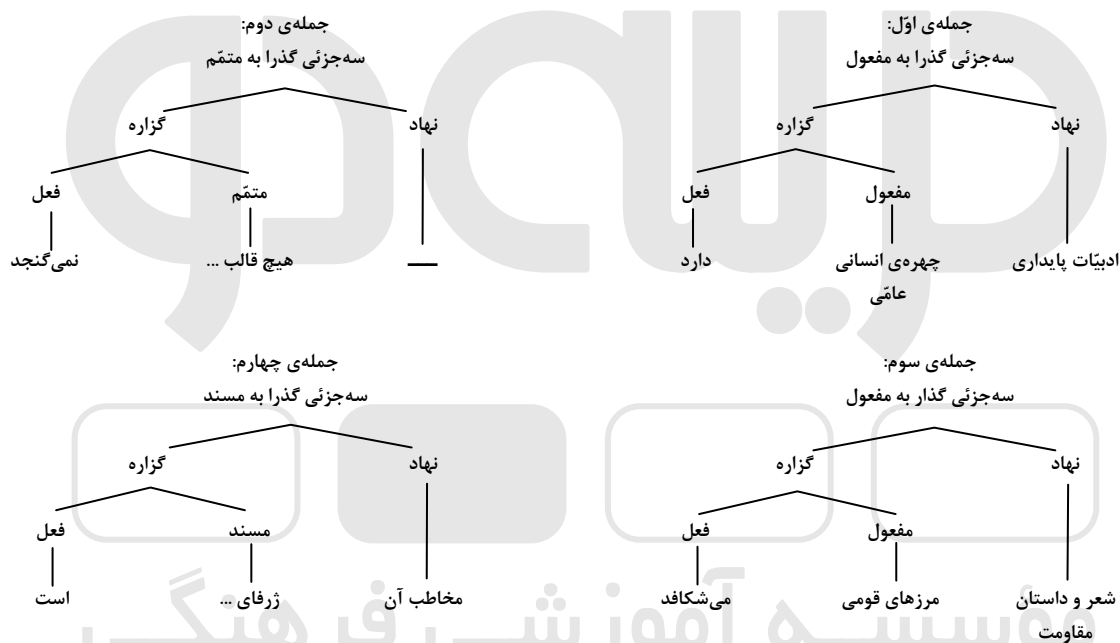
تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ی) (بیت «الف»): دانه‌ی خال

مشبه مشبه‌به

جناس تام (بیت «ب»): دیوان (دفتر شعر) و دیوان (جمع «دیو»)

۱۲- گزینه ۴ پاسخ است.

نمودار اجزای اصلی جمله‌ها:

۱۳- گزینه ۱ پاسخ است.

در حقیقت، در همه‌ی گزینه‌ها حذف به قرینه وجود دارد و گزینه‌ی (۱) تنها به این دلیل انتخاب شده که طراح سؤال، واژه‌ی «خود» را به غلط، «مفعول» جمله تصور کرده است، در حالی که «خود» مفهوم تأکید دارد و مفعول جمله به قرینه حذف شده که البته این حذف، به قرینه‌ی «لفظی» است.

حذف به قرینه‌ی معنوی در گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تو خود، (خویشتن را) در آینه بین مفعول

گزینه‌ی ۲: فروغ رای تو مصباح راه‌های مخوف (است) / عنان عزم تو مفتاح ملک‌های حصین (است).
فعل فعل

گزینه‌ی ۳: ابر رحمت بر تو باران (بازنده) (است) روح راحت بر روان والدین
فعل

گزینه‌ی ۴: بخت را با دوستانات اتفاق (است) / چرخ را با دشمنت حرب حنین (است).
فعل فعل

۱۴- گزینه ۳ پاسخ است.

روز روشن چو برانداخت نقاب شب زلف

گروه نهادی گروه فعلی گروه مفعولی

تقدّم مفعول در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: گر خون من و جمله‌ی عالم تـو بریزی

گروه مفعولی گروه نهادی گروه فعلی

گزینه‌ی ۲: جان در قدم تو ریخت سعدی

گروه مفعولی گروه قیدی گروه فعلی گروه نهادی

گزینه‌ی ۴: درد دل دوستان گر تـو پسندی

گروه مفعولی گروه نهادی گروه فعلی

۱۵- گزینه ۲ پاسخ است.

مشتق: نویسنده (نویس + نده) شورشی (شورش + ی) / همسر (هم + سر) / بیانگر (بیان + گر) / واقعیت (واقع + یت) / اجتماعی (اجتماع + ی) / هنرمندانه (هنر + مند + انه) ← ۷ واژه

مرکب: دستگیر (دست + گیر) ← یک واژه

حقیقت این است که «دستگیر کردن» در فارسی امروز به‌عنوان «فعل مرکب» به‌کار می‌رود؛ بنابراین بررسی ساختمان واژه‌ی «دستگیر» به‌طور جداگانه، مناسب به‌نظر نمی‌رسد.

مشتق- مرکب: عدالت‌خواهی (عدالت + خواه + ی) / خودکامه (خود + کام + ه) / گیر و دار (گیر + و + دار) ← ۳ واژه

۱۶- گزینه ۴ پاسخ است.

در گزینه‌ی ۴، حرف «را» نقش‌نمای مفعول مفعول است و در سه گزینه‌ی دیگر «را» نشانه‌ی «فکّ اضافه» (شکستن ترکیب اضافی) است.

جمله‌ی مرتّب‌شده در گزینه‌ی ۴: نفس رعنا تـو را چون ستور سرکش تا به سرشیب گور دوان می‌برد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یکی را ... سر: سر یکی (۲) طمع را ... دهان: دهان طمع (۳) اولوالعزم را تن: تن اولوالعزم

۱۷- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۳: پندپذیری مایه‌ی خوش‌بختی‌ست. / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: پندناپذیری عاشق

۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۲: تصویر نگریستن فلک به زمین

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ارزشمندی ذات و بی‌اعتباری جایگاه ظاهری

۱۹- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۱: بی‌خبری عاشقانه / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ازلی بودن عشق

۲۰- گزینه ۴ پاسخ است.

معنی آیه‌ی شریفه: «و آنان را، هرچند خود نیازمند باشند، بر خود برمی‌گزینند.»

مفهوم مشترک آیه و گزینه‌ی ۴: بخشش با وجود تنگدستی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: بخشندگی و نیکوکاری

گزینه‌ی ۲: درویش‌نوازی و دستگیری از ناتوانان موجب شهرت و عزّت است.

گزینه‌ی ۳: بخشندگی خداوند / عامل حقیقی همه‌ی پدیده‌ها خداوند است.

۲۱- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۱: دعوت به شرمساری و آخرت‌اندیشی / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تحقیر و تمسخر مخاطب (رستم)

۲۲- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم بیت اوّل: لازمه‌ی عاشق بودن، نفی وجود مادی‌ست. / مفهوم بیت دوم: ستایش بی‌باکی / نکوهش نفاق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: نکوهش خاکساری در برابر قدرتمندان فرومایه / گزینه‌ی ۲: دعوت به سخنوری / گزینه‌ی ۴: ناپایداری دنیا

۲۳- گزینه ۴ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۴: سرزنش نکردن فرد به‌دلیل فراهم بودن شرایط گناه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ازلی بودن عشق / گزینه‌ی ۲: ناتوانی عاشق از ترک عشق / گزینه‌ی ۳: تقابل عشق و آسایش / آسودگی و لذّت عاشق نشانه‌ی

بی‌وفایی به معشوق است.

۲۴- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم گزینه ۲: رنج و شکیبایی موجب کامیابی است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: کثرت و انبوهی ملاک ارزشمندی نیست.

۲۵- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳: عاشق توانایی چشم برداشتن از معشوق را ندارد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترجیح معشوق بر همه‌ی زیبایی‌ها / گزینه ۲: بی‌قراری عاشق / گزینه ۴: جلوه‌گری معشوق

زبان عربی

۲۶- گزینه ۱ پاسخ است.

کلمات کلیدی: لنحارب / حتّی تبسم لنا / الأفكار السيئة

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«لنحارب: باید بجنگیم» ← فعل مضارع مجزوم است به‌صورت «باید + مضارع التزامی» ترجمه می‌شود (رد سایر گزینه‌ها).

«حتّی تبسم لنا: تا به ما لبخند بزند» ← فعل مضارع منصوب در صیغه‌ی «للتأنيب» است، زیرا فاعل آن «الحياة» می‌باشد، پس به‌صورت مضارع

التزامی ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: الصورة الحسنة / لا دوام لها / فكن ذا سيرة حسنة / ليدكرک الناس / المستقبل

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«لا دوام لها: هیچ دوامی ندارد» (رد گزینه ۱ و ۳)

«ليذكرک: تا تو را یاد کنند» ← فعل مضارع منصوب است و به‌صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

«المستقبل: آینده» ← این کلمه نباید به‌صورت «تا بعدها: پس از این» ترجمه شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

۲۸- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: على البخل أن لا يشكّي / حياته المحقرة / قد انتخبها

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«على البخل أن لا يشكّي: انسان بخیل نباید شکایت کند» ← این ترکیب در صورتی که فعل منفی داشته باشد، می‌تواند به‌صورت «نباید + مضارع

التزامی» ترجمه شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

«حياته المحقرة: زندگی حقیرانه‌ی خود» ← این ترکیب وصفی و اضافی است. ابتدا صفت «المحقرة» ترجمه می‌شود، سپس مضاف‌الیه ضمیر «ه»

در «حیات» (رد سایر گزینه‌ها).

۲۹- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: مقالات المجلات الطّبيّة / قد كتبت / عوامل تُسكّن

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«مقالات المجلات الطّبيّة: مقالات مجلات پزشکی» ← «الطّبيّة» صفت برای «المجلات» است و «المجلات» مضاف‌الیه برای «مقالات» محسوب

می‌شود به‌همین دلیل لازم است این کلمات پشت سر هم ترجمه شوند بدون تغییر مکانی (رد سایر گزینه‌ها).

«قد كتبت: نوشته شده است» ← فعل ماضی مجهول همراه «قد» به‌صورت ماضی نقلی مجهول ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

«عوامل تُسكّن: عواملی که آرام می‌کند» ← «تُسكّن» جمله‌ی وصفیه است و قبل از آن حرف ربط «که» قرار می‌گیرد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۰- گزینه ۱ پاسخ است.

«لا يستطيع فعل مضارع منفی است و نمی‌تواند به‌صورت ماضی ترجمه شود.

ترجمه‌ی درست: «باطل هرگز نمی‌تواند با حق در میدان درگیر شود.»

۳۱- گزینه ۱ پاسخ است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه ۱: (از) هر ظرفی آنچه که در آن است تراوش می‌کند!

گزینه ۲: دشمن با مهربانی دوست نمی‌شود!

گزینه ۳: سخن‌چینان بر گرد پاکی و یکرنگی دوست‌شان به پرواز درآمدند!

گزینه ۴: هر کس قصد دریا کند جویبارها را کوچک می‌شمارد!

توضیح: با توجه به مفهوم بیت که به اصل و ذات انسان‌ها اشاره می‌کند: گزینه ۱ (۱) درست است، زیرا مفهوم آن «از کوزه همان برون تراود که

در اوست» می‌باشد و هر دو به اصل و ذات هر چیز تأکید می‌کنند.

۳۲- گزینه ۴ پاسخ است.

«دوازده کتاب: اثني عشر کتاباً» ← معدود اعداد یازده و دوازده مفرد و منصوب هستند و از نظر جنس با هم مطابقت می‌کنند. در ضمن عدد دوازده نقش مفعول به را دارد و به صورت منصوب با اعراب فرعی «یا» می‌آید (رد سایر گزینه‌ها).

«کتاب پنجم او: کتابه الخامس» ← عدد «پنجم» ترتیبی است و باید بر وزن فاعل بیاید و نیز ترکیب وصفی و اضافی است و «الخامس» بعد از ضمیر «ه» در تعریب می‌آید (رد سایر گزینه‌ها).

«هفت روز: سبعة أيام» ← عدد «هفت» اصلی است و معدود آن به صورت جمع می‌آید، در ضمن از نظر جنس عکس هم هستند (رد سایر گزینه‌ها).

۳۳- گزینه ۴ پاسخ است.

«می‌آموزیم» فعل مضارع است، پس قبل از آن نباید «کتاً» بیاید زیرا در آن صورت ماضی استمراری می‌شود.

در ضمن اسم موصول برای جمع غیر عاقل «الدروس» به صورت مفرد مؤنث یعنی «الَّتِي» می‌آید.

تعریب درست: خیر (أحسن) الدروس هي الَّتِي تتعلمها قربة إلى الله تعالى لا لرفع الدرجة!

■ ترجمه‌ی متن:

«زبان عربی است که با برخی از ویژگی‌های خاص متمایز می‌شود؛ از جمله اسلوب‌های سخن آن و ساختار عبارت‌های آن با تغییر سال‌ها و قرن‌ها تغییر نکرده است. پس آنچه که در عصر کنونی مان می‌خوانیم، همان چیزی است که قرن‌ها پیش به کار برده می‌شد و این (مسئله‌ای است) که آن را در دیگر زبان‌ها کم می‌یابیم و تنها علت بروز این پدیده همان نازل شدن قرآن کریم به این زبان است. بنابراین طبعاً این، به این معنی نیست که لغات تغییر نکرده‌اند، بلکه آن‌ها می‌آیند و می‌روند و بزرگ می‌شوند و می‌میرند و متولد می‌شوند و زنده می‌شوند، اما ساخت جمله و کیفیت ساختار آن از تغییرات محفوظ مانده است و نکات منفی و مثبت برای بروز این پدیده وجود دارد. از جمله نکات منفی آن، عدم تأثیر پذیرفتن آن در ساختار جمله و سازگاری با زمان است. و اما از زیبایی‌های آن، پویایی و ساختار آن از زمانی که آمده است. پس آن از بین نرفته بلکه محکم‌تر شده است و در حافظه‌ی گوینده‌ی این زبان تثبیت شده است. بر این اساس باید آموزندگان متن‌های ادبی این زبان، به نهاده‌ی کردن دستاوردهای زبانی خود اهتمام بورزند، از طریق خواندن کتاب‌های میراث ادبی.

۳۴- گزینه ۳ پاسخ است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: اگر بخواهیم آنچه در (زبان) انگلیسی قرن‌ها پیش نوشته شده است را بخوانیم و درک کنیم سختی خاصی را احساس نمی‌کنیم!

توضیح: گفته شده به جز عربی در دیگر زبان‌ها کم اتفاق می‌افتد که تغییر نکرده باشند. پس دیگر زبان‌ها مانند انگلیسی قطعاً تغییر داشته‌اند.

گزینه‌ی ۲: موضوع تغییر قواعد زبان و کیفیت ساختار اسلوب‌ها، امری است که در همه‌ی زبان‌های جهان جاری است! (توضیح: زبان عربی به خاطر برخی ویژگی‌های خاص خود از باقی زبان‌ها متمایز شده است).

گزینه‌ی ۳: خواننده‌ی معاصر می‌تواند آنچه که هزار سال قبل در عربی تألیف شده است بدون احساس مشکل خاصی درک کند!

گزینه‌ی ۴: همان‌طور که کلمات می‌میرند و زنده می‌شوند، ساختار جمله‌ها نیز در همه‌ی زبان‌ها از این قانون کلی خارج نشده است! (توضیح: ساختار جمله‌ها از بین نمی‌رود).

۳۵- گزینه ۲ پاسخ است.

«علت مهم در عدم تغییر ریشه‌های زبان عربی این است که ...»

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: عدم تأثیر پذیرفتن آن در ساختار جمله با زبان‌های دیگر و سازگاری آن با زمان!

گزینه‌ی ۲: اگر آن‌ها تغییر می‌کرد، در این صورت ما قادر به فهم قرآن کریم نبودیم!

گزینه‌ی ۳: آن‌ها تغییرات اساسی را نمی‌پذیرد پس با ورود آن زبان از بین می‌رود! (توضیح: زبان عربی هیچ‌گاه از بین نمی‌رود).

گزینه‌ی ۴: نبود امکانات لازم در زبان برای قبول این تغییرات. (توضیح: بود و نبود امکانات در تغییر زبان عربی تأثیری نداشته است).

توضیح: با توجه به اینکه در ابتدای متن این نکته ذکر شده است که «تنها علت تغییر نکردن زبان عربی نزول قرآن کریم است» پس علت مهم عدم تغییر در ریشه‌های زبان به خاطر وجود قرآن کریم می‌باشد. اما در گزینه‌ی (۱)، به عدم تأثیرپذیری ساختار جمله از زبان‌های دیگر و سازگاری آن با زمان اشاره شده که این عبارت در متن به عنوان نکات سلبی (منفی) محفوظ ماندن از تغییرات بیان شده است که همین نکات می‌توانند از علت‌های عدم تغییر زبان باشند، اما مهم‌ترین علت عدم تغییر در ریشه‌های زبان همان وجود قرآن کریم است.

۳۶- گزینه ۲ پاسخ است.

«هرگاه ساختار و سیاق زبان تغییر کند پس آن ...»

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: باعث زنده کردن لغات جدید و از بین رفتن لغات قدیمی می‌شود!

گزینه‌ی ۲: بعد از (مرور) زمان متن‌هایی که بر اساس آن تألیف شده‌اند، درک نمی‌شوند!

گزینه‌ی ۳: خوانندگان را ملزم می‌کند که هرگز به فهم اسلوب‌های قدیمی نپردازند!

گزینه‌ی ۴: باعث می‌شود که صاحبان زبان، فرهنگ و میراث‌شان را درک کنند!

۳۷- گزینه ۳ پاسخ است.

منظور از عبارت «نهادینه کردن دستاوردهای زبانی و میراثی» چیست؟

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: کامل کردن تلاش‌های زبان‌شناسان و دستاوردهای آن‌ها در زمینه‌های زبانی!

گزینه‌ی ۲: گسترش دامنه‌ی پژوهش‌های زبانی که از طریق دانشمندان گذشته به ما رسیده است!

گزینه‌ی ۳: لزوم نیاز به مراجعه‌ی کتاب‌های زبانی کهن و فهمیدن آن‌ها و به‌کارگیری آن‌ها!

گزینه‌ی ۴: به‌دست آوردن توانایی‌های لازم برای توجه به فهم کوشش‌های صرف شده در زمینه‌های فرهنگی!

توضیح: با توجه به سطر پایانی درک مطلب منظور از این جمله تحقیق و بررسی و به‌کارگیری زبان و فهمیدن عمیق آن است.

۳۸- گزینه ۴ پاسخ است.

ترکیب و حرکت‌گذاری کامل عبارت:

صیغۀ: معطوف و منصوب به تبعیت / عباراتِها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / لم تَتَغَيَّرْ: فعل مجزوم و فاعل آن ضمیر مستتر «هي» (خبر و محلاً مرفوع) / فما نقرأ (ما: مبتدا و محلاً مرفوع)، نقرأ: فعل مرفوع و فاعل آن ضمیر مستتر «نحن» / في عَصْرِنَا: جار و مجرور (نا: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / الحالِی: صفت و مجرور به تبعیت / هو: ضمیر فصل / الذی: خبر و محلاً مرفوع / يُسْتَعْدَمُ: فعل مجهول و نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هو» (خبر «كان» و محلاً منصوب) / قبل: مفعول‌فیه و منصوب / قرون: مضاف‌الیه و مجرور
دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: صیغۀ ← صیغۀ (با توجه به متن موجود در درک مطلب نقش معطوف را دارد و به تبعیت منصوب است).

عبارات ← عبارات / تَتَغَيَّرْ ← تَتَغَيَّرْ

گزینه‌ی ۲: الحالِی ← الحالِی (صفت و مجرور به تبعیت از اعراب «عصر») / قرون ← قرون (اسم غیر منصرف نیست و مضاف هم واقع نشده پس تنوین می‌گیرد).

گزینه‌ی ۳: الحالِی ← الحالِی (این اسم صحیح الآخر و اسم منسوب است، پس می‌تواند حرکت کسره بگیرد).

۳۹- گزینه ۱ پاسخ است.

ترکیب و حرکت‌گذاری کامل عبارت:

هناك: خبر مقدم و محلاً مرفوع / سَلْبِيَّاتٍ: مبتدای مؤخر و مرفوع / إِبْجَابِيَّاتٍ: معطوف و مرفوع به تبعیت / لِبُرُوزٍ: جار و مجرور / هذه: مضاف‌الیه و محلاً مجرور / الظاهرة: صفت و مجرور به تبعیت / من جمله: جار و مجرور (خبر مقدم و محلاً مرفوع) / سَلْبِيَّاتِها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و محلاً مجرور) / عدم: مبتدای مؤخر و مرفوع / تأثُرُها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً)
دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: سَلْبِيَّاتٍ ← سَلْبِيَّاتٍ / جمله ← جمله (مضاف تنوین نمی‌گیرد).

گزینه‌ی ۳: فَمِنْ ← فَمِنْ (با توجه به ترجمه، حرف جر است).

گزینه‌ی ۴: الظاهرة ← الظاهرة

۴۰- گزینه ۲ پاسخ است.

تتميز: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - معتل و أجوف - لازم - معرب / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مضاعف: مضاعف نیست و تشدید آن به‌خاطر باب «تفعّل» است و سه حرف اصلی آن «م-ی-ز» می‌باشد. / متعدّ ← لازم / حال و منصوب محلاً و صاحب الحال «لغة» ← نعت و مرفوع محلاً

گزینه‌ی ۳: للمخاطب ← للغائبة / مضاعف ← معتل و أجوف

گزینه‌ی ۴: مزيد ثلاثي من باب تفعّل ← مزيد ثلاثي من باب تفعّل / خبر و مرفوع محلاً ← نعت و مرفوع محلاً

۴۱- گزینه ۴ پاسخ است.

نجد: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّ - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «نحن» المستتر

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: معتل و أجوف ← معتل و مثال / لازم ← متعدّ / مبني ← معرب / نعت و مرفوع محلاً بالتبعية ← خبر و مرفوع محلاً

گزینه‌ی ۲: لازم ← متعدّ

گزینه‌ی ۳: نائب فاعله الضمير المستتر ← فاعله الضمير المستتر

۴۲- گزینه ۱ پاسخ است.

متعلّی: اسم - جمع سالم للمذکر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعلّم) - معرّف بالإضافة - معرب - منصرف - صحیح الآخر / مجرور بحرف الجر و علامة جرّة الیاء.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: اسم فاعل (من باب تفعیل) ← اسم فاعل من باب (تفعل) / نكرة ← معرفة

گزینه ۳: منقوص ← صحیح الآخر

گزینه ۴: مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعلیم) ← مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعلّم)

۴۳- گزینه ۴ پاسخ است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: باید از اوقات فراغت استفاده کنیم و علم را به‌دست بیاوریم!

حرف «ل» در «لنستفید» جازمه است و فعل «نستفید» باید مجزوم باشد و به‌هنگام مجزوم شدن به‌خاطر التقای ساکنین حرف‌های آن حذف می‌شود. لِنَسْتَفِیْدُ ← لِنَسْتَفِیْدُ

گزینه ۲: همانا حاکم مردم را به اطاعتش فراخواند!

هرگاه بر سر فعل مضارع ناقص در صیغه‌های بدون ضمیر بارز، حروف جازمه بیاید، حرف‌های آن‌ها حذف می‌شود. لِم یَدْعُو ← لِم یَدْعُ

گزینه ۳: گمراهان در راه راست حرکت نکردند!

حرف عله در فعل مضارع ناقص در صیغه «للاغائبین» حذف می‌شود. لِم یَمْشِیْو ← لِم یَمْشِو

گزینه ۴: فراموش نکن که مرا درباره‌ی مسئله‌ات باخبر کنی! («لا تنسی» فعل مضارع مجزوم به لای نهی در صیغه «للمخاطبة» که با حذف نون اعراب مجزوم شده است.)

۴۴- گزینه ۱ پاسخ است.

با توجه به ترجمه‌ی عبارت، «صدیقی»: نائب فاعل و مرفوع تقدیراً (ی: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) است.

ترجمه‌ی عبارت: «به دوستم جایزه‌ای داده شد زیرا او دانش‌آموزی نمونه شد.»

نکته: «مَنْحَ» از فعل‌های دو مفعولی است که مفعول اول آن «صدیق» به‌عنوان نائب فاعل است و مفعول دوم «جائزه» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: صدیقی: فاعل و مرفوع تقدیراً / نفس: مفعول به و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «دوستم درونش را با ایمان و اراده از پلیدی پاک می‌کند!»

گزینه ۳: صدیقی: مفعول به و منصوب تقدیراً

ترجمه‌ی عبارت: «دوستم را به‌هنگام سختی‌ها به‌وسیله‌ی آنچه که در آن (سختی‌ها) مرا یاری می‌کند، می‌شناسم.»

گزینه ۴: صدیقی: اسم «کان» و مرفوع تقدیراً

ترجمه‌ی عبارت: «دوستم در جنگ با دشمنان وطن با شجاعت مبارزه می‌کرد!»

۴۵- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت خبر «کانت» جمله‌ی اسمیه «لونها کلون العسل» می‌باشد.

ترکیب عبارت: کانت: از افعال ناقصه / الرمال: اسم «کانت» و مرفوع / فی الصحراء: جار و مجرور / عند: مفعول‌فیه و منصوب / طلوع: مضاف‌الیه و مجرور / الشمس: مضاف‌الیه و مجرور / لوئها: مبتدا و مرفوع (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / کلون: جار و مجرور (خبر «لون» و محلاً مرفوع).

العسل: مضاف‌الیه (لونها کلون العسل: خبر «کانت» و محلاً منصوب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: أَشَدَّ: خبر مفرد برای «تکن» و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «باید محاسبه‌ی نفس برای ما سخت‌ترین محاسبه باشد!»

گزینه ۲: کما: خبر شبه‌جمله برای «لم یکن» و محلاً منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «این کار همان‌طور که در همه‌ی احوال می‌خواهی نبود!»

گزینه ۳: فی الاضطراب: خبر شبه‌جمله برای «مادمت» و محلاً منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «تا زمانی که مضطرب باشی به هدف مطلوب نمی‌رسی!»

۴۶- گزینه ۳ پاسخ است.

از شرایط «لا» نفی جنس این است که اسم و خبر آن نکره باشند یعنی «ال» دار و اضافه به اسم معرفه نمی‌توانند باشند و نیز خبر آن‌ها بر اسم مقدم نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: لا هناک أحد ← لا أحد هناک (نباید خبر بر اسم مقدم شود).

گزینه ۲: لا الکتاب ← لا کتاب («ال» نمی‌تواند بگیرد).

گزینه ۴: لا ضیوفنا ← لا ضیوف لنا (نمی‌تواند معرفه باشد).

۴۷- گزینه ۴ پاسخ است.

در این گزینه «لن أنساها» بعد از اسم نکره‌ی «حفلة» آمده و آن را توضیح می‌دهد پس جمله‌ی وصفیه محسوب می‌شود.
ترکیب عبارت: اُریدُ: فعل و فاعل / أن أصف: فعل منصوب و فاعل / لکم: جار و مجرور / حفلة: مفعول به و منصوب / عائليّة: صفت و منصوب به تبعیت / لن أنساها: فعل و فاعل آن ضمیر مستتر «أنا» و ضمیر «ها» مفعول به و محلاً منصوب (لن أنساها: نعت و محلاً منصوب) / ابدأ: مفعول فیه و منصوب ترجمه‌ی عبارت: «می‌خواهم جشن خانوادگی که هرگز آن را فراموش نخواهم کرد، برایتان توصیف کنم.»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: جمله‌ی «لیس له لون واحد» کلمه‌ی «وجه» را توضیح می‌دهد که معرفه به اضافه است، بنابراین جمله‌ی حالیه است.
ترجمه‌ی عبارت: «گویا چهره‌ی مادر من پهنای دریاست درحالی که یک رنگ ندارد.»
گزینه‌ی ۲: «يعرفونه» صله‌ی موصول است و محلی از اعراب ندارد.
ترجمه‌ی عبارت: «دانشمند مورد احترام همه‌ی کسانی که او را می‌شناسند، واقع شد.»
گزینه‌ی ۳: «يشجعنا» خبر از نوع جمله‌ی فعلیه و محلاً مرفوع است.
ترجمه‌ی عبارت: «معلم ما، ما را به انجام تکالیف منزل تشویق می‌کند.»

۴۸- گزینه ۳ پاسخ است.

«حقاً» در این عبارت مفعول مطلق بدون فعل است.

ترجمه‌ی عبارت: «هرکس در سختی‌ها صبر پیشه کند، نتیجه‌ی آن را در زندگی‌اش حقیقتاً می‌بیند.»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: کلاماً: خبر «کان» و منصوب / نافعاً: صفت و منصوب به تبعیت / دائماً: مفعول فیه و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «سخن معلم را دوست داشتیم، زیرا آن همیشه کلامی سودمند بود.»
گزینه‌ی ۲: حقاً: مفعول به و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «این مجاهد حقّی را مطالبه می‌کند که ظالمان از او گرفته‌اند!»
گزینه‌ی ۴: صبراً: مفعول به دوم و منصوب («نا» در «یهنا» مفعول به اول است) / جمیلاً: صفت و منصوب به تبعیت
ترجمه‌ی عبارت: «از خداوند می‌خواهیم که صبری زیبا را به‌هنگام سختی‌ها به ما ببخشد!»
۴۹- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت هیچ جمله‌ی حالیه‌ای وجود ندارد.

ترکیب عبارت: فی حیاتها: جار و مجرور (نا: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / الیومیّة: صفت و مجرور به تبعیت / قد تصادفنا: فعل و مفعول به / فرصّ: فاعل و مرفوع / کثیره: صفت و مرفوع به تبعیت / و لکنّ: از حروف مشبّهة بالفعل / أكثر: اسم «لکنّ» و منصوب / النّاس: مضاف‌الیه و مجرور / یضیعونها: فعل و فاعل و مفعول به (خبر «لکنّ» و مرفوع محلاً)
ترجمه‌ی عبارت: «در زندگی روزانه‌ی ما فرصت‌های بسیاری برایمان رخ داده است، ولی بیشتر مردم آن‌ها را تباه می‌سازند!»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «منتظرین» حال و منصوب / لا تتحرک: جمله‌ی حالیه و محلاً منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «همانا پیشرفت ما به جلو بهتر از منتظر ایستادن و حرکت نکردن است!»
گزینه‌ی ۲: «مستعجلین» حال و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «مسافران به‌خاطر ترس از حرکت قطار قبل از زمان آن باعجله سوار شدند!»
گزینه‌ی ۳: «و هم یرجون» جمله‌ی حالیه و محلاً منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «جوانان کوشا را در جامعه‌ی خودمی‌بینیم درحالی که در رسیدن به هدف‌هایشان امید دارند!»
۵۰- گزینه ۱ پاسخ است.

در این عبارت «وعاء» مستثنی تام و منصوب است، زیرا قبل از «إلّا»، «کلّ وعاء» به‌عنوان مستثنی‌منه آمده است.
ترکیب عبارت: کُلّ: مبتدا و مرفوع / وعاء: مضاف‌الیه و مجرور / یضیق: فعل و فاعل (خبر و محلاً مرفوع) / بما: جار و مجرور / جعل: فعل مجهول و نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هو» / فیه: جار و مجرور محلاً / وعاء: مستثنی تام و منصوب / العلم: مضاف‌الیه و مجرور
ترجمه‌ی عبارت: «هر ظرفی با آنچه که در آن گذاشته شود، تنگ می‌شود به‌جز ظرف علم»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: بالتلطف: جار و مجرور (مستثنی مفرغ)
ترجمه‌ی عبارت: «کوتاهی‌کننده (خطاکار) را جز با ملاطفت و نرمی نصیحت نکن.»
گزینه‌ی ۳: تطبیق: مستثنی مفرغ و مرفوع به اعراب مبتدای مؤخر ترجمه‌ی عبارت: «بر ما تنها مطابقت کارها بر شیوه‌ی درست واجب است.»
گزینه‌ی ۴: أمام: مفعول فیه و منصوب (مستثنی مفرغ) ترجمه‌ی عبارت: «صدایت را بالا نبر مگر در مقابل ظلم»
نکته: دقت کنید هر جا بعد از «إلّا» جار و مجرور یا ظرف دیدید به‌طوری که قبل از «إلّا» مستثنی‌منه وجود نداشت، حتماً مستثنی از نوع مفرغ است.

دین و زندگی

۵۱- گزینه ۱ پاسخ است.

قرآن کریم در آیه ۱۹۱ سوره آل عمران، دومین ویژگی خردمندان را این گونه بیان می‌فرماید: ﴿تَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا: در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و می‌گویند) پروردگارا! این (ها) را بیهوده نیافریدی﴾ مطابق این عبارت، هدفمند یافتن آفرینش ﴿ما خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾ نتیجه‌ی تفکر خردمندان در جهان خلقت است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تنزیه ذات باری تعالی و درخواست محافظت از آتش

گزینه ۳: دومین ویژگی خردمندان، تفکر در جهان خلقت

گزینه ۴: نخستین ویژگی خردمندان، یاد دائمی خداوند

۵۲- از کتاب حذف شده است.

۵۳- از کتاب حذف شده است.

۵۴- گزینه ۳ پاسخ است.

از رسول خدا ﷺ پرسیدند: «باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟» فرمود: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.» قرآن کریم در آیات ۱۰۳ و ۱۰۴ سوره کهف درباره‌ی زیان‌کارترین مردم چنین می‌فرماید: ﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا: بگو، آیا به شما خبر دهیم که زیان‌کارترین (مردم) در کارها چه کسانی هستند؟ کسانی که تلاششان در زندگی دنیا گم و تباه شده، درحالی‌که می‌پندارند که بهترین عملکرد را دارند﴾

۵۵- از کتاب حذف شده است.

۵۶- گزینه ۱ پاسخ است.

بهشتیان با خدا هم‌صحبت‌اند و به جمله‌ی «خدایا تو پاک و منزهی» مترنم‌اند. بالاترین مرتبه‌ی نعمت‌های بهشت لقاء و دیدار خداست که اولیای خدا در طلب آن هستند و به شوق آن زندگی می‌کنند.

۵۷- از کتاب حذف شده است.

۵۸- گزینه ۱ پاسخ است.

۵۹- گزینه ۳ پاسخ است.

قرآن کریم در آیه ۲۳ سوره مریم می‌فرماید ﴿فَاجَاءَ الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا: درد زایمان او را به سوی تنه‌ی درخت نخلی کشاند؛ گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و به کلی فراموش شده بودم﴾.

مطابق این آیه، حضرت مریم^(س) از اینکه مردم ایشان را متهم به گناهی کنند که مرتکب نشده، آرزو کرد که کاش پیش از این می‌مُرد و فراموش می‌شد. این امر نشان‌دهنده‌ی حیا و عفت ایشان و مبرا بودن از گناه و بی‌عفتی در ایشان است.

۶۰- از کتاب حذف شده است.

۶۱- گزینه ۲ پاسخ است.

امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته‌ی خود، هشام‌بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند دو حجت بر مردم دارد؛ حجتی آشکار و حجتی نهان. حجت آشکار، رسولان و انبیا و ائمه‌اند و حجت نهان، همان عقل انسان‌هاست.» دومین مورد یعنی عقل، وسیله‌ی فهم پیام الهی است و در پرتوی آن می‌توان معارف و حقایق دینی را دریافت.

۶۲- از کتاب حذف شده است.

۶۳- گزینه ۴ پاسخ است.

پیامبر اکرم ﷺ وظیفه‌ی تفسیر و تبیین قرآن کریم را بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست‌یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه‌ی عمل کردن به آن را بیاموزند. از این رو، گفتار و رفتار پیامبر ﷺ اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است. این موضوع بیانگر جمعیت دینی از قلمروهای رسالت پیامبر ﷺ است.

پیامبر اکرم ﷺ پس از ورود به مدینه، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. ایشان مسجد مدینه را محل حکومت و رهبری خود قرار داد. این موضوع مبین ولایت ظاهری از قلمروهای رسالت پیامبر ﷺ است.

رسول خدا ﷺ به سبب برخورداری از ولایت معنوی، می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم طبیعت تصرف نماید.

۶۴- گزینه ۲ پاسخ است.

ام سلمه، همسر رسول خدا ﷺ می‌گوید: «روزی ایشان در اتاق من استراحت می‌کرد که دختر بزرگوارش فاطمه‌ی زهرا^(س) وارد شد. پیامبر ﷺ ایشان را به کنار خود دعوت کرد. حضرت فاطمه^(س) نزد پیامبر رفت و در کنار ایشان قرار گرفت. پس از وی به ترتیب، حضرت علی^(ع)، امام حسن^(ع) و امام حسین^(ع) آمدند. رسول خدا ﷺ آنان را نیز در کنار خود جای داد. آن‌گاه برای آنان دعا کرد و فرمود: «خدایا اینان اهل بیت من هستند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن!» در همین زمان، فرشته‌ی وحی آمد و آیه‌ی تطهیر نازل شد: «همانا خدا اراده کرده که از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را دور گرداند و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.»

۶۵- گزینه ۴ پاسخ است.

پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا ﷺ جاهلیت در لباسی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد اعتماد پیامبر ﷺ منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند. این موضوع در ارتباط با تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسریایی از مسائل و مشکلات دوران امامان معصوم (علیهم‌السلام) بود. برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تبیین آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. این موضوع در ارتباط با تحریف در اندیشه‌های اسلامی و جعل احادیث از مسائل و مشکلات دوران امامان معصوم (علیهم‌السلام) بود.

۶۶- گزینه ۱ پاسخ است.

تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت‌های خاص خود را دارد که باید بدان‌ها توجه کرد. برای مثال، در جامعه‌ای که گرفتار بی‌عدالتی است، تصمیم یک فرد یا گروهی محدود برای برقراری عدالت، اگر از همراهی اکثریت برخوردار نباشد، به نتیجه نمی‌رسد. برقراری عدالت به تحول درونی همه یا بیشتر افراد نیاز دارد، یعنی روح جمعی جامعه باید آماده و پذیرای آن شود. تذکر: فطری بودن عدالت، سبب تغییر و تحول در جامعه نمی‌گردد، بلکه این رفتار اختیاری اکثریت مردم است که سبب تغییر و تحول می‌شود. این موضوع در گزینه‌ی ۲ به صورت «همراهی اکثریت» در گزینه‌ی ۳ با عبارت «عموم افراد جامعه» و در گزینه‌ی ۴ به صورت «زیاده‌روی در گناه» مطرح شده است.

۶۷- گزینه ۱ پاسخ است.

نگاه مثبت دین به آینده‌ی تاریخ و اعتقاد به حضرت مهدی (عج)، اصلی به نام «انتظار» را در دل‌ها زنده کرده است. انسان برخوردار از این اصل؛ یعنی انسان منتظر، کسی است که هدف و آرمان خود را می‌شناسد و یقین دارد که روزی این هدف در جهان محقق می‌شود.

۶۸- از کتاب حذف شده است.

۶۹- گزینه ۳ پاسخ است.

توحید در ربوبیت بدین معناست که خداوند صاحب اختیاری است که تدبیر همه‌ی امور هستی به‌دست اوست؛ به‌طوری‌که جهان را اداره می‌کند و به‌سوی آن مقصدی که برایش معین فرموده، هدایت می‌نماید و به‌پیش می‌برد. این موضوع همان مفهوم عبارت «فعال مایشاء بودن» یعنی انجام‌دهنده‌ی هر کاری که بخواهد، است. آیه‌ی ۱۶ سوره‌ی فاطر (ان یشاء یدهبکم و یأت بخلق جدید: اگر بخواهد شما را می‌برد و آفرینش جدیدی می‌آورد.) نیز از این جهت که اراده‌ی خداوند را بر انجام کاری بیان می‌کند، بیانگر توحید ربوبی است. (توحید در ربوبیت از شاخه‌های توحید افعالی است)

۷۰- گزینه ۱ پاسخ است.

۷۱- گزینه ۴ پاسخ است.

آیه‌ی ۱ سوره‌ی توحید (قل هو الله احد: بگو او خدای یکتاست) یگانگی خداوند را بیان می‌کند. عبارت (خالق کل شیء: آفریننده‌ی هر چیزی) بیانگر توحید در خالقیت و عبارت (اعبد ربک: پروردگارت را پرستش کن) که به عبادت پروردگار امر می‌کند، بیانگر توحید عبادی است.

۷۲- گزینه ۲ پاسخ است.

آیه‌ی ۳۹ سوره‌ی مائده می‌فرماید: (فمن تاب من بعد ظلمه و اصلح فان الله یتوب علی ان الله غفور رحیم: پس هر که بعد از ستم کردنش توبه کند و (با کار خوب) جبران کند، پس همانا خداوند به‌سوی او باز می‌گردد (او را می‌بخشد) قطعاً خدا آمرزنده‌ی مهربان است.) در این آیه عبارت «فمن تاب» بیانگر توبه‌ی انسان و به‌معنای بازگشتن از گناه به‌سوی فرمان‌برداری از خداوند و عبارت «یتوب علیه» بیانگر توبه‌ی خدا و به‌معنای بازگشت او از عقوبت و عذاب، به‌سوی لطف و آمرزش است.

۷۳- گزینه ۴ پاسخ است.

قضا به‌معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است. موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده‌ی الهی حتمیت می‌یابند و ایجاد می‌شوند، انجام‌یافته (مقضی) به قضای الهی هستند. آیه‌ی ۱۲ سوره‌ی جاثیه (الله الذی سخر لکم البحر لتجری الفلک فیه بأمره: خدایی که دریا را برای شما رام ساخت تا کشتی‌ها در آن به فرمان او روان شوند.) که در آن تأکید شده کشتی‌ها به فرمان و اراده‌ی خداوند روان می‌شوند، مؤید این مفهوم است.

۷۴- از کتاب حذف شده است.

۷۵- از کتاب حذف شده است.

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۳ پاسخ است.

نکته‌ی ۱: با توجه به مفهوم جمله و اینکه صفت فاعلی معمولاً برای توصیف غیرانسان (the topic) به‌کار می‌رود، صفت فاعلی (interesting) درست است.

نکته‌ی ۲: در این سؤال one به topic (عنوان، موضوع) اشاره دارد؛ با توجه به مفهوم جمله و مفرد و قابل شمارش بودن one، همراه آن از حرف تعریف a/an استفاده می‌کنیم.

«موضوعی که توسط معلم پیشنهاد شد موضوع جالبی بود که همه‌ی ما را جذب کرد.»

۷۷- گزینه ۱ پاسخ است.

توضیح: با توجه به ساختار زیر، SO درست است:

(جمله + that) + قید / صفت + so

«متعجب شدم که او بعد از بیماری اخیرش آن قدر خوب به نظر می‌رسید.»

۷۸- گزینه ۴ پاسخ است.

توضیح: ساختار "may / might not have + pp" برای بیان احتمال انجام نشدن عملی در گذشته به کار می‌رود.

A: تام به مهمانی نیامد. B: ممکن است پیغام را دریافت نکرده باشد.

۷۹- گزینه ۲ پاسخ است.

(۱) مقایسه، سنجش (۲) مسابقه، رقابت (۳) درگیری، دخالت (۴) روال، روند

«آن‌ها ناراحت بودند چون که همه‌ی بازی‌هایشان را در رقابت(ها) باختند.»

۸۰- گزینه ۲ پاسخ است.

(۱) چسبیدن، چسبانیدن (۲) (کالا، نامه) ارسال کردن، فرستادن

(۳) (کتاب و غیره) نوشتن (۴) گفتن (که)، ذکر کردن که

«درحالی‌که در چین کار می‌کنم، پدر و مادرم نامه‌هایم را به آنجا ارسال خواهند کرد.»

۸۱- گزینه ۴ پاسخ است.

(۱) ویژگی، خصوصیت (۲) مقدار، میزان (۳) موقعیت، شرایط (۴) انتظار، توقع

توضیح: کمتر از حد انتظار کسی بودن: fall short of / not come up to one's expectations

«عملکرد کاری او کمتر از حد انتظار کارفرمایش بود.»

۸۲- گزینه ۱ پاسخ است.

(۱) آموزش دادن (به)، تعلیم دادن (به) (۲) ارزیابی کردن، برآورد کردن

(۳) پیش‌بینی کردن، پیشگویی کردن (۴) جلوگیری کردن از، پیشگیری کردن از

«فکر می‌کنم بچه‌ها باید در (زمینه‌ی) ایمنی (در) جاده آموزش ببینند.»

۸۳- گزینه ۳ پاسخ است.

(۱) آگاه، باخبر (۲) معمولی، عادی (۳) داوطلبانه، اختیاری (۴) گران‌قیمت، ارزشمند

توضیح: بر مبنای کار داوطلبانه، بر مبنای کار رایگان: on a voluntary basis

«هیچ‌کس مجبور نشده بود تا کمک کند، آن‌ها همگی بر مبنای کار داوطلبانه آنجا بودند.»

۸۴- گزینه ۳ پاسخ است.

(۱) به‌طور خلاصه، برای مدت کوتاهی (۲) مستقیماً

(۳) اساساً، در اصل (۴) جدی، به‌شدت

«اسکی با کمک فناوری، دیگر اساساً یک ورزش زمستانی نیست.»

۸۵- گزینه ۳ پاسخ است.

(۱) تشکیل دادن، درست کردن (۲) اصرار کردن بر، تأکید کردن بر

(۳) متشکل بودن از، شامل ... بودن (۴) پایه‌ای / همراه ... پیش رفتن

«آن چیزی که من برای صبحانه می‌خورم شامل یک تکه نان و مقدار کمی پنیر می‌باشد.»

ترجمه‌ی Cloze Test

این مقاله به دو بخش تقسیم شده است، (که) اولی درباره‌ی گاز به‌عنوان یک حالت ماده است و دومی، درباره‌ی گاز به‌عنوان یک سوخت.

بنزین هم اغلب، (و) به‌خصوص در آمریکای شمالی، به‌عنوان "gas" مورد اشاره قرار می‌گیرد. بسیاری از گازهایی که در این مقاله ذکر

شده‌اند، مقاله‌های جداگانه‌ی خودشان را (هم) دارند.

۸۶- گزینه ۴ پاسخ است.

(۱) فشار (۲) حجم، گنجایش (۳) قدرت، نیرو (۴) ماده، مواد

۸۷- گزینه ۱ پاسخ است.

(۱) اشاره کردن، سخن به میان آوردن (۲) مرتب کردن، ترتیب دادن

(۳) توصیف کردن، شرح دادن (۴) دیدن، مشاهده کردن

۸۸- گزینه ۲ پاسخ است.

- (۱) به طور مصنوعی (۲) به ویژه، به خصوص (۳) به جای یکدیگر (۴) با دقت، با احتیاط

۸۹- گزینه ۴ پاسخ است.

توضیح: در جمله‌واری وصفی کوتاه شده (عبارت وصفی) معمولاً یکی از دو گزینه‌ی زیر، می‌تواند درست باشد:

- (۱) فعل ing دار (ing + شکل ساده‌ی فعل) (۲) pp (قسمت سوم فعل)

با توجه به اینکه اسم قبل از جای خالی (gases) مفعول فعل عبارت وصفی (mention) است، قسمت سوم فعل (pp) درست است.

بیشتر بدانید: در واقع، جمله‌واری وصفی ساختار مجهول داشته که قبل از کوتاه شدن و تبدیل به عبارت وصفی به صورت زیر بوده است:

... Many of the gases which / that are mentioned in this article

جمله‌واری وصفی

⇒ Many of the gases mentioned in this article ...

عبارت وصفی

۹۰- گزینه ۱ پاسخ است.

- (۱) مجزا، جداگانه (۲) شخصی، خصوصی (۳) قدیمی، باستانی (۴) مستقیم، راست

■ ترجمه‌ی درک مطلب ۱:

اولین باری (که) بعد از سفر ده ساعته‌ی قطار از پاریس به مون‌پلیه، به اِرو آمدم، سوار اتوبوسی شدم به مقصد روستایی قدیمی که دوستم سارا در آنجا خانه‌ای خریده بود. علی‌رغم این واقعیت که با اتوبوسی مدرن سفر می‌کردم، وقتی یک ساعت و نیم بعد آنجا رسیدم، این حس را داشتم که ۷۰۰ سال به عقب برگشته‌ام.

خانه‌ی سارا از سنگ ساخته شده است، (و) چندصد سال قدمت دارد، (و) نمونه‌ی بارز آن محل‌هایی (خانه‌هایی) است که اینجا ارزان فروخته می‌شود. آن (هم) در واقع مثل همه‌ی خانه‌های روستایی، به خانه‌های مجاور چسبیده است؛ بنابراین با وجود اینکه روستا کوچک است، خیلی پرجمعیت به نظر می‌رسد، (یعنی) همه نزدیک هم زندگی می‌کنند، (و) همیشه یک نفر از پنجره به بیرون خم شده یا جلوی در نشسته است. داخل (خانه) تاریک و خنک است. وقتی سارا آن خانه را خرید، آب جاری سردی داشت، بخشی از (کاشی‌های) کف کم بود و شومینه کار نمی‌کرد.

۹۱- گزینه ۴ پاسخ است.

چقدر طول کشید تا نویسنده به محلی برسد که خانه‌ی دوستش آنجا بود؟

- (۱) ده ساعت (۲) بیشتر از یک روز (۳) یک ساعت و نیم (۴) یازده ساعت و نیم

۹۲- گزینه ۲ پاسخ است.

همه‌ی موارد زیر درباره‌ی خانه‌ی سارا درست هستند به جز اینکه آن ..... بود.

- (۱) از سنگ درست شده (۲) بیش از ۷۰۰ سال قبل درست شده

- (۳) به بقیه‌ی خانه‌ها متصل شده (۴) در روستایی شلوغ واقع شده

۹۳- گزینه ۳ پاسخ است.

می‌توان از متن متوجه شد که افراد ساکن آن روستا ..... .

- (۱) به نظر نمی‌رسید که سارا را بشناسند (۲) خانه‌هایشان را به قیمت پایینی به فروش می‌رسانند

- (۳) احتمالاً با یکدیگر صمیمی بودند (۴) وقتی نویسنده رسیده به خانه‌هایشان رفتند

۹۴- گزینه ۲ پاسخ است.

می‌توان از متن متوجه شد که وقتی سارا خانه‌اش را خرید، آن ..... .

- (۱) برای زندگی کردن به اندازه‌ی کافی خوب بود (۲) به مقداری تعمیرات نیاز داشت

- (۳) در همان شرایط بقیه‌ی خانه‌ها بود (۴) از بقیه‌ی خانه‌های روستا قدیمی تر بود

۹۵- گزینه ۴ پاسخ است.

این متن به کدام یک از سؤالات زیر پاسخ می‌دهد؟

- (۱) آیا کسی به سارا در تعمیر کردن خانه‌اش کمک کرد؟

- (۲) نویسنده چطور سارا را می‌شناخت؟

- (۳) چرا نویسنده ۷۰۰ سال به گذشته سفر کرد؟ (۴) آیا نویسنده از مون‌پلیه تا خانه‌ی دوستش پیاده رفت؟

■ ترجمه‌ی درک مطلب ۲:

ورزش‌هایی که دخالت کامل بدن را نیاز دارند، تناسب را به مؤثرترین شکل بهبود می‌بخشند و حفظ می‌کنند؛ برای مثال، قدم‌دو، دو، شنا، دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی تند. بازی‌ها و ورزش‌های سازمان‌یافته که در چارچوب طرح بازی، دارای وقت‌های استراحت طولانی می‌باشند، فقط تأثیر کمی روی تناسب دارند. برنامه‌هایی که اختصاصاً طرح‌ریزی شده‌اند تا به اشخاص کمک کنند متناسب شوند، در محل‌های مختلفی عرضه می‌شوند: مدارس و سالن‌های ورزش، باشگاه‌های خصوصی و استودیوها و درمانگاه‌های ویژه‌ی به‌صورت حرفه‌ای سازمان‌یافته که به افراد دارای مشکلات مرتبط با قلب و ریه توجه (ویژه‌ای) می‌کنند. شخص باید در انتخاب برنامه‌ریزی ورزشی مراقب باشد و باید مطمئن شود (که) آن توسط متخصصان تربیت‌بدنی یا پزشکی به‌کار گرفته شده است.

افراد معمولی سالم می‌توانند برنامه‌های ورزشی خودشان را طرح‌ریزی کنند. قاعده‌ی کلی آن است که تنها تا وقتی ورزش کنید که احساس خستگی شدید می‌کنید؛ یعنی تا وقتی که نفس کشیدن سخت می‌شود، جریان خون به‌نظر کافی نمی‌رسد یا خستگی بر عملکرد شما اثر می‌گذارد. افراد دارای مشکلات جسمانی به سبب حمله‌ی قلبی، سکت‌های مغزی و بیماری‌های دیگر، باید قبل از انتخاب یک برنامه‌ی ورزشی به پزشک مراجعه کنند.

۹۶- گزینه ۱ پاسخ است.

طبق اطلاعات (موجود) در متن، اگر شما در ورزشی شرکت می‌کنید که شما را مجبور می‌کند وقت‌های استراحت طولانی داشته باشید، شما .....
(۱) نمی‌توانید انتظار داشته باشید تناسبتان چندان بهبود یابد.

(۲) باید حداکثر تلاش‌تان را بکنید تا از دخالت کامل بدن اجتناب کنید.

(۳) باید در محل‌های مختلف ورزش کنید تا تناسبتان را بهبود ببخشید.

(۴) بهتر است در طول وقت استراحت، دو، پیاده‌روی تند و ... انجام دهید تا بدنتان را گرم و متناسب نگه دارید.

۹۷- گزینه ۱ پاسخ است.

طبق متن، اگر شما مشکل قلبی دارید، به شما توصیه می‌شود تا .....
(۱) در محل‌هایی ورزش کنید که فعالیت‌های به‌لحاظ بالینی مناسب را برای شما برنامه‌ریزی می‌کنند.

(۲) (در) مسابقات سازمان‌یافته بازی کنید تا اگر به مشکلی برخوردید، سایرین به (وضع) شما رسیدگی کنند.

(۳) خیلی پیش دکتر بروید تا مقدار پیشرفتی را که در تناسب داشته‌اید اندازه بگیرد.

(۴) به فعالیت‌هایی بپردازید که دخالت کامل بدن را نیاز دارند تا همه‌ی فشار روی قلبتان نباشد.

۹۸- گزینه ۱ پاسخ است.

می‌توان گفت که پاراگراف ۱ عمدتاً برای ..... نوشته شده است.

(۱) توصیه
(۲) اصلاح ایده‌ای غلط

(۳) ذکر کردن مزایای بازی‌ها
(۴) مقایسه‌ی ورزش‌های روزانه با ورزش‌های سازمان‌یافته

۹۹- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمه‌ی "labored" (تنفس سخت) در پاراگراف ۲ نزدیک‌ترین معنی را به "difficult" دارد.

(۱) عمیق، گود
(۲) سخت، دشوار

(۳) خطرناک، پرخطر
(۴) منظم، مرتب

۱۰۰- گزینه ۳ پاسخ است.

قاعده‌ی کلی که در پاراگراف ۲ ارائه شده برای آن‌هایی است که .....

(۱) باید به پزشک مراجعه کنند.
(۲) به‌طور حرفه‌ای ورزش می‌کنند.

(۳) هیچ مشکل جسمانی ندارند.
(۴) نمی‌توانند برنامه‌های ورزشی خودشان را طرح‌ریزی کنند.

ریاضیات

۱۰۱- گزینه ۱ پاسخ است.

می‌توان با قرار دادن عدد به جای k (یک بار عدد زوج و یک بار عدد فرد) به پاسخ سؤال دست یافت.

$$2k-5 \begin{cases} k=2 \Rightarrow 2(2)-5=-1 & \text{عدد فرد} \\ k=3 \Rightarrow 2(3)-5=1 & \text{عدد فرد} \end{cases}$$

پس گزینه‌ی ۱، درست است یعنی عدد $2k-5$ ، $(k \in \mathbb{Z})$ همواره فرد است. توجه کنید که مجموع و تفاضل یک عدد زوج و یک عدد فرد

همواره عددی فرد است. پس عدد $2k-5$ که در آن $2k$ همواره زوج و ۵ عددی فرد می‌باشد همواره فرد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

$$\begin{aligned}
 & \text{عدد زوج} \quad \begin{cases} k=2 \Rightarrow 2(2)+6=10 \\ k=3 \Rightarrow 2(3)+6=12 \end{cases} \\
 & \text{عدد فرد} \quad \begin{cases} k=2 \Rightarrow 2(2)-1=3 \\ k=3 \Rightarrow 2(3)-1=5 \end{cases} \\
 & \text{عدد زوج} \quad \begin{cases} k=2 \Rightarrow 2(2)+1=5 \\ k=3 \Rightarrow 2(3)+1=7 \end{cases} \\
 & \text{عدد فرد} \quad \begin{cases} k=2 \Rightarrow 2(2)+1=5 \\ k=3 \Rightarrow 2(3)+1=7 \end{cases}
 \end{aligned}$$

البته بهتر بود طراح محترم در صورت سؤال واژه‌ی «همواره فرد» را ذکر می‌کردند.

۱۰۲- گزینه ۲ پاسخ است.

ابتدا عبارت $x(2x^2 - 5x + x)$ را به صورت $2x^3 - 5x^2 + x$ می‌نویسیم، سپس عملیات تقسیم را شروع می‌کنیم:

$$\begin{array}{r}
 2x^3 - 5x^2 + x \\
 \underline{-2x^3 - x^2} \\
 -6x^2 + x \\
 \underline{6x^2 + 3x} \\
 4x \\
 \underline{-4x - 2} \\
 -2
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 2x^3 \\
 \underline{2x} \\
 x^2 \\
 \underline{-6x^2} \\
 -3x \\
 \underline{4x} \\
 2
 \end{array}$$

خارج قسمت، عبارت $x^2 - 3x + 2$ است و مجموع ضرایب آن برابر است با: $1 - 3 + 2 = 0$

۱۰۳- گزینه ۴ پاسخ است.

ابتدا محل تلاقی دو خط را با استفاده از دستگاه دو معادله دو مجهول به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} 2y + x = 5 \\ 3y - 2x = 11 \end{cases}
 \xrightarrow[\text{ضرب طرفین معادله‌ی بالا}]{\text{در ۲}}
 \begin{cases} 4y + 2x = 10 \\ 3y - 2x = 11 \end{cases}$$

$$7y = 21 \Rightarrow y = 3$$

$$y = 3 \xrightarrow[\text{جایگذاری}]{\text{در یکی از معادلات}} 2(3) + x = 5 \Rightarrow x = 5 - 6 = -1$$

$$OA = \sqrt{(-1)^2 + (3)^2} = \sqrt{1+9} = \sqrt{10} \quad \text{است و فاصله‌ی آن تا مبدأ مختصات برابر است با:} \quad A = \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix}$$

۱۰۴- گزینه ۱ پاسخ است.

$$\frac{2}{2+\sqrt{6}} \times \frac{2-\sqrt{6}}{2-\sqrt{6}} = \frac{2(2-\sqrt{6})}{(2)^2 - (\sqrt{6})^2} = \frac{2(2-\sqrt{6})}{-2} = -2 + \sqrt{6}$$

ابتدا کسر $\frac{2}{2+\sqrt{6}}$ را گویا می‌کنیم:

سپس حاصل ضرب دو پرانتز را به دست می‌آوریم:

$$(2\sqrt{3} - 3\sqrt{2})(\sqrt{3} + \sqrt{2}) = (2 \times 3) + 2\sqrt{6} - 3\sqrt{6} - (3 \times 2) = 6 - \sqrt{6} - 6 = -\sqrt{6}$$

و در نهایت حاصل عبارات را با هم جمع می‌کنیم:

$$(-2 + \sqrt{6}) - \sqrt{6} = -2$$

۱۰۵- گزینه ۴ پاسخ است.

$$\text{با توجه به روابط } 1 - \sin^2 \theta = \cos^2 \theta \text{ و } \tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} \text{ داریم:}$$

$$\left(\frac{1}{1 - \sin \theta} + \frac{1}{1 + \sin \theta} \right) = \frac{1 + \sin \theta + 1 - \sin \theta}{(1 - \sin \theta)(1 + \sin \theta)} = \frac{2}{1 - \sin^2 \theta} = \frac{2}{\cos^2 \theta}$$

مخرج مشترک

از طرفی

$$2 \tan^2 \theta = \frac{2 \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta}$$

$$\text{جایگزینی در صورت} \quad \frac{2}{\cos^2 \theta} = \frac{2 \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} \Rightarrow \frac{2(1 - \sin^2 \theta)}{\cos^2 \theta} = \frac{2 \cos^2 \theta}{\cos^2 \theta} = 2$$

۱۰۶- گزینه ۳ پاسخ است.

باید میانگین نمرات برای پذیرش حداقل ۷۵ باشد، پس داریم:

$$\bar{x} = \frac{(4 \times x) + (2 \times 90) + (3 \times 81) + (8 \times 70)}{4 + 2 + 3 + 8} \geq 75$$

$$\frac{4x + 180 + 243 + 560}{17} \geq 75$$

$$4x + 983 \geq 1275 \Rightarrow 4x \geq 1275 - 983 \Rightarrow 4x \geq 292 \Rightarrow x \geq \frac{292}{4} \Rightarrow x \geq 73$$

پس حداقل نمره‌ی ادبیات وی باید ۷۳ باشد.

۱۰۷- گزینه ۱ پاسخ است.

داده‌های ناکثر از ۴۰ یعنی داده‌هایی که از ۴۰ کمتر نیستند، یا به عبارت دیگر داده‌هایی که ۴۰ یا بیشتر هستند! و البته کمتر از ۴۷ یعنی:

۴۰، ۴۱، ۴۳، ۴۴، ۴۴، ۴۵

که تعداد آن‌ها ۶ تا است.

از طرفی: تعداد کل داده‌ها = تعداد برگ‌ها = ۲۵

پس در نهایت درصد این داده‌ها عبارت است از:

$$\frac{6}{25} \times 100 = \frac{6 \times 100}{25} = 6 \times 4 = 24$$

۱۰۸- گزینه ۳ پاسخ است.

$$\frac{80}{1000} = \frac{\sigma}{x} \Rightarrow \frac{80}{1000} = \frac{\sigma}{x} \Rightarrow 1000\sigma = 80x \quad (1)$$

اگر به داده‌ها ۵ واحد اضافه کنیم، انحراف معیار (صورت کسر) تغییر نمی‌کند. اما به میانگین (مخرج کسر) ۵ واحد اضافه می‌شود که طبق فرض مسئله ضریب تغییرات جدید برابر ۰/۰۷۵ شده است، پس:

$$\frac{0.075}{x+5} = \frac{\sigma}{1000} \Rightarrow \frac{75}{1000} = \frac{\sigma}{x+5} \Rightarrow 1000\sigma = 75(x+5) \quad (2)$$

در رابطه‌های (۱) و (۲) چون طرف‌های چپ تساوی با هم برابرند، پس نتیجه می‌گیریم که طرف‌های راست تساوی نیز با هم برابرند:

$$80x = 75(x+5) \Rightarrow 80x = 75x + 375 \Rightarrow 80x - 75x = 375 \Rightarrow 5x = 375 \Rightarrow x = \frac{375}{5} = 75$$

۱۰۹- گزینه ۱ پاسخ است.

راه حل اول:

حاصل هر عبارت را جداگانه محاسبه می‌کنیم:

$$f(x) = x^2 - 2x + 3$$

$$f(1+\sqrt{2}) = \underbrace{(1+\sqrt{2})^2}_{\text{اتحاد مربع کامل}} - 2(1+\sqrt{2}) + 3 = (1+2\sqrt{2}+2) - 2 - 2\sqrt{2} + 3 = 3 + 2\sqrt{2} + 1 - 2\sqrt{2} = 4$$

$$f(2) = 2^2 - 4 + 3 = 3 \Rightarrow f(1+\sqrt{2}) - f(2) = 4 - 3 = 1$$

راه حل دوم:

تابع را به صورت $f(x) = (x-1)^2 + 2$ بازنویسی می‌کنیم. داریم:

$$f(1+\sqrt{2}) - f(2) = (1+\sqrt{2}-1)^2 + 2 - (2-1)^2 - 2 = 2 - 1 = 1$$

۱۱۰- گزینه ۳ پاسخ است.

ابتدا معادله را به شکل استاندارد می‌نویسیم:

$$x(2x-5) = a \Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = x^2 \text{ ضریب} = 2 \\ b = x \text{ ضریب} = -5 \\ c = \text{عدد ثابت} = -a \end{cases}$$

ریشه‌ی مضاعف معادله‌ی درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ از رابطه‌ی $x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید. پس:

$$x_1 = x_2 = \frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4}$$

۱۱۱- گزینه ۲ پاسخ است.

ریشه‌های معادله اعداد $\frac{2 \pm \sqrt{3}}{2} = \frac{2}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2} = 1 \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$ هستند.

$$S = 1 + \frac{\sqrt{3}}{2} + 1 - \frac{\sqrt{3}}{2} = 2$$

مجموع (S) و حاصل ضرب (P) ریشه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$P = (1 + \frac{\sqrt{3}}{2})(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}) \xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} (1)^2 - (\frac{\sqrt{3}}{2})^2 = 1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$$

$$x^2 - 2x + \frac{1}{4} = 0 \quad \text{حال مقادیر } S = 2 \text{ و } P = \frac{1}{4} \text{ را در معادله‌ی } x^2 - Sx + P = 0 \text{ جایگزین می‌کنیم:}$$

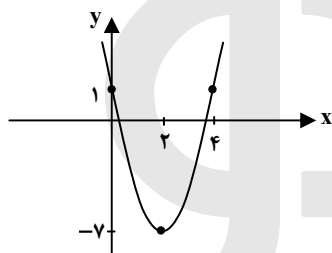
۱۱۲- گزینه ۳ پاسخ است.

کافی است نمودار سهمی داده شده را رسم کنیم:

$$y = 2x^2 - 8x + 1 \Rightarrow \begin{cases} a = x^2 \text{ ضریب} = 2 \\ b = x \text{ ضریب} = -8 \\ c = \text{عدد ثابت} = 1 \end{cases}$$

$$S: \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-8)}{2(2)} = \frac{8}{4} = 2 \\ y = 2(2)^2 - 8(2) + 1 = 8 - 16 + 1 = -7 \end{cases} \Rightarrow S \begin{vmatrix} 2 \\ -7 \end{vmatrix}$$

دو نقطه‌ی کمکی:

$$x = 0 \Rightarrow y = 2(0)^2 - 8(0) + 1 = 1$$

$$x = 4 \Rightarrow y = 2(4)^2 - 8(4) + 1 = 1$$

نقاط به دست آمده را در دستگاه محورهای مختصات پیدا کرده و آن‌ها را به هم وصل می‌کنیم. مشاهده می‌شود سهمی از ناحیه‌ی سوم عبور نمی‌کند.

۱۱۳- گزینه ۴ پاسخ است.

حرف N را در وسط قرار می‌دهیم. ۶ حرف EAREST باقی می‌ماند که جایگشت آن‌ها را حساب می‌کنیم:

(توجه کنید که حرف E، ۲ بار تکرار شده است):

$$\frac{6!}{2!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1} = 360$$

و در پایان تعداد حالات $1 \times 360 = 360$ خواهد بود.

۱۱۴- گزینه ۲ پاسخ است.

چون نتیجه‌گیری بر اساس مجموعه‌ی محدودی از مشاهدات است (۵۰۰ مورد)، پس اساس استدلال، استقرایی است. طبق تعریف کتاب درسی روشی که عالمان علوم تجربی را به نتیجه‌گیری کلی می‌رساند استدلال استقرایی است.

۱۱۵- گزینه ۱ پاسخ است.

$$r = \frac{\frac{1}{\frac{3}{2}}}{\frac{1}{2}} = \frac{2}{3}$$

دنباله‌ی داده شده یک دنباله‌ی هندسی است. ابتدا قدر نسبت را پیدا می‌کنیم:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{3}} = \frac{3}{2} = 1.5$$

سپس از رابطه‌ی $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r}$ حد مجموع جملات دنباله را پیدا می‌کنیم:

۱۱۶- گزینه ۴ پاسخ است.

$$\log_6(x-5) = 2 - \log_6 x$$

$$\log_6(x-5) + \log_6 x = 2 \Rightarrow \log_6 x(x-5) = 2 \xrightarrow{\text{طبق تعریف لگاریتم}} x(x-5) = 6^2 \Rightarrow x^2 - 5x - 36 = 0$$

$$\Rightarrow (x-9)(x+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-9=0 \Rightarrow x=9 \\ x+4=0 \Rightarrow x=-4 \end{cases} \quad \text{(عبارت جلوی log را منفی می‌کند) غرق}$$

$$\log_2(x-1) \stackrel{x=9}{=} \log_2(9-1) = \log_2 8 = \log_2 2^3 = \frac{3}{1} \log_2 2 = 3$$

۱۱۷- گزینه ۳ پاسخ است.

$$P = P_0(1+r)^t \xrightarrow{P=3/1 P_0} 3/1 P_0 = P_0(1+0.02)^t \Rightarrow 3/1 = (1.02)^t$$

$$\xrightarrow[\text{لگاریتم می‌گیریم}]{\text{از طرفین}} \log 3/1 = \log(1.02)^t \Rightarrow \log 3/1 = t \log 1.02 \Rightarrow t = \frac{\log 3/1}{\log 1.02}$$

توجه کنید که مسئله مقدار $\log 3/1$ را داده است. بنابراین از قوانین لگاریتم کمک می‌گیریم و $\log 3/1$ را می‌یابیم:

$$\log 3/1 = \log 3 \times 10^{-1} = \log 3 + \log 10^{-1} = \log 3 - (1) = 1/4902 - 1 = 0/4902$$

$$t = \frac{\log 3/1}{\log 1.02} = \frac{0/4902}{0/0086} = \frac{4902}{86} = 57$$

۱۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

بیشترین مقدار تابع (Max) همان عرض (y) رأس سهمی است که از رابطه $y = \frac{fac-b^2}{4a}$ نیز به دست می‌آید:

$$f(x) = ax^2 + 20x - 120 \Rightarrow \begin{cases} a = a \\ b = 20 \\ c = -120 \end{cases} \xrightarrow{y=180} 180 = \frac{f(a)(-120) - (20)^2}{4a}$$

$$\Rightarrow 180 \times 4a = 480a - 400 \Rightarrow 720a + 480a = -400 \Rightarrow 1200a = -400 \Rightarrow a = \frac{-400}{1200} = -\frac{1}{3}$$

۱۱۹- گزینه ۲ پاسخ است.

فضای نمونه‌ای پرتاب دو سکه چهار حالت دارد: (پشت، پشت) - (پشت، رو) - (رو، پشت) - (رو، رو)

که در دو حالت آن یعنی { (رو، پشت) (پشت، رو) } دو سکه متفاوتند. پس احتمال آن برابر $\frac{2}{4} = \frac{1}{2}$ است. از طرفی احتمال آمدن عدد زوج درپرتاب یک تاس برابر $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$ است.

$$P(\text{تاس زوج و دو سکه متفاوت}) = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

در نهایت به کمک احتمال پیشامدهای مستقل خواهیم داشت:

۱۲۰- گزینه ۴ پاسخ است.

$$P(\text{خطا}) = \frac{18}{3000} = \frac{6}{1000}$$

$$P(\text{عدم خطا}) = 1 - \frac{6}{1000} = \frac{994}{1000} = 0/994 \quad \text{از ۳۰۰۰ مورد، ۱۸ مورد با خطا مواجه بوده است:}$$

اقتصاد

۱۲۱- گزینه ۱ پاسخ است.

اقتصاددانان به دنبال کشف روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی عالم واقع، با جمع‌آوری مشاهدات و اطلاعات، نظریاتی را ارائه می‌کنند و سپس به ارزیابی و قبول یا رد آن‌ها می‌پردازند. پس آنان با روش علمی، مسائل اقتصادی را مطالعه می‌کنند.

۱۲۲- گزینه ۳ پاسخ است.

قیمت خدمات سرمایه ← درآمد صاحبان سرمایه (ردیف ۱)

اجاره‌بها ← درآمد صاحبان املاک و مستغلات (ردیف ۶)

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{3}(9897 + 8856) = 6251$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{2}{3}(9897) = 6598$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{5}(6442 + 8856) = 3059/6$$

$$\text{میلیارد ریال} = 9897 + 6251 + 6598 + 6442 + 3059/6 + 8856 = 41,103/6 \approx 41,103$$

$$\text{درآمد ملی} = \frac{\text{درآمد سرانه}}{\text{تعداد جمعیت}} = \begin{cases} \frac{41,103,000,000,000}{50,000,000} = 822,060 \text{ ریال} \\ \frac{41,106,000,000,000}{50,000,000} = 822,072 \text{ ریال} \end{cases}$$

مفهوم درآمد سرانه عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه.

تذکر: برای قسمت (ج) پاسخ مناسبی در گزینه‌ها وجود ندارد.

۱۲۳- گزینه ۴ پاسخ است.

$$\text{ریال} = 500 \times 30,000,000 = 15,000,000,000$$

$$\text{ریال} = 500 \times 50,000,000 = 25,000,000,000$$

$$\text{ریال} = 15,000 \times 500,000 = 7,500,000,000$$

$$\text{ریال} = \frac{2}{3} \times 7,500,000,000 = 5,000,000,000$$

$$\text{ریال} = \frac{1}{25} \times 250,000,000,000 = 10,000,000,000$$

$$\text{پوشاک} + \text{خدمات ارائه شده} + \text{ماشین آلات} + \text{مواد غذایی} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$15,000,000,000 + 250,000,000,000 + 5,000,000,000 + 7,500,000,000$$

$$\text{میلیون ریال} = 277,500 \text{ ریال} = 277,500,000,000$$

$$\text{هزینه‌ی استهلاک} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{ریال} = 277,500,000,000 - 10,000,000,000 = 267,500,000,000$$

$$\text{ریال} = 5350 = \frac{267,500,000,000}{50,000,000} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

۱۲۴- گزینه ۱ پاسخ است.

$$50 = 1650 - 1700: \text{میزان افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال دوم}$$

$$165 = 1875 - 1710: \text{میزان افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال سوم}$$

$$150 = 1650 - 1500: \text{میزان افزایش مقدار تولید در سال دوم}$$

$$210 = 1710 - 1500: \text{میزان افزایش مقدار تولید در سال سوم}$$

۱۲۵- گزینه ۳ پاسخ است.

الف) در بازار زمانی مازاد عرضه ایجاد می‌شود که قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر رود $\leftarrow$ ردیف‌های ۵، ۶ و ۷ب) در بازار زمانی کمبود عرضه رخ می‌دهد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد $\leftarrow$ ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ج) ردیف ۴ $\leftarrow$ در آن مقدار تقاضا و مقدار عرضه برابر است (۶۰۰) و نام آن قیمت و مقدار تعادلی است.

۱۲۶- گزینه ۱ پاسخ است.

فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصل چهل و سوم تا پنجاهم می‌شود، با عنوان اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی نظام اقتصادی مطلوب خود را ترسیم کرده است.

۱۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

$$\text{ریال} = 180,000 = \frac{12}{100} \times (6,500,000 - 5,000,000)$$

$$\text{ریال} = 337,500 = \frac{15}{100} \times (8,750,000 - 6,500,000)$$

$$\text{ریال} = 198,000 = \frac{18}{100} \times (9,850,000 - 8,750,000)$$

$$\text{ریال} = 3,787,500 = \frac{25}{100} \times (25,000,000 - 9,850,000)$$

$$\text{ریال} = 5,950,000 = \frac{25}{100} \times (42,000,000 - 25,000,000)$$

$$\text{ریال} = 10,453,000 = 5,950,000 + 3,787,500 + 198,000 + 337,500 + 180,000 = \text{میزان مالیات پرداختی ماهیانه‌ی فرد}$$

$$\text{ریال} = 31,547,000 = 42,000,000 - 10,453,000 = \text{خالص درآمد ماهیانه‌ی فرد}$$

$$\text{ریال} = 378,564,000 = 31,547,000 \times 12 = \text{خالص درآمد سالیانه‌ی فرد}$$

نوع نرخ مالیاتی $\leftarrow$ تصاعدی طبقه‌ای

۱۲۸- گزینه ۲ پاسخ است.

$$\text{میلیارد ریال} = 2 = \frac{13}{6/5} = \text{میزان هزینه‌ی استهلاک سالانه}$$

$$\text{میزان افزایش بهای دستگاه} \rightarrow \frac{10}{100} = 1/3 = 13 \times \frac{10}{100}$$

$$\text{قیمت جدید دستگاه با احتساب ۱۰ درصد افزایش بها} \rightarrow 14/3 = 13 + 1/3$$

$$\text{هزینه‌ی استهلاک سالانه با احتساب ۱۰ درصد افزایش بها} \rightarrow 2200 = 14,300 \div 6/5$$

$$\text{هزینه‌ی استهلاک دو سال آخر} \rightarrow 4400 = 2200 \times 2$$

۱۲۹- گزینه ۴ پاسخ است.

افزایش تولید ناشی از افزایش سطح زیر کشت یا بهبود روش‌ها، به‌کارگیری بذر اصلاح‌شده و فن‌آوری برتر، مثالی برای رشد است؛ زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید است و بنابراین یک مفهوم کمی است و آنچه بر توسعه دلالت دارد، یک مفهوم کمی - کیفی است.

۱۳۰- گزینه ۲ پاسخ است.

با به‌کارگیری یک نظام درست مالیاتی و توزیع مجدد درآمد به نحو قانونی، تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشم‌گیر مردم کاهش می‌یابد.

۱۳۱- گزینه ۳ پاسخ است.

بانک مرکزی با اعمال سیاست بازار باز می‌تواند، با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد.

۱۳۲- گزینه ۲ پاسخ است.

میزان موفقیت بانک‌ها به‌خصوص بانک‌های تجاری به میزان خدمات آن‌ها، تعداد مشتریان و میزان سپرده‌های مردم نزد بانک بستگی دارد. اگرچه اعطای وام برای بانک‌های تجاری یکی از راه‌های کسب سود است اما افزایش بی‌رویه و عدم کنترل آن، در اقتصاد کشور آثار مخربی برجای می‌گذارد.

۱۳۳- گزینه ۱ پاسخ است.

فقط شرکت‌های سهامی عام در بورس پذیرفته می‌شوند. شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، از مزایا و معافیت‌های مالیاتی خاص برخوردارند. شرکتی که خواستار پذیرش در بورس است، می‌تواند تقاضای پذیرش خود را به همراه مدارک مورد نیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران ارائه کند که این شرکت پس از بررسی اولیه، مدارک را به هیئت پذیرش ارسال می‌کند و هیئت پس از بررسی دقیق وضعیت شرکت، نسبت به پذیرش یا رد تقاضای آن اقدام می‌کند.

۱۳۴- گزینه ۳ پاسخ است.

اوراق مشارکت، اوراق بهاداری است که با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های سودآور تولیدی و خدماتی به‌استثنای امور بازرگانی در چارچوب عقد مشارکت مدنی توسط سازمان مجری، منتشر می‌شود.

۱۳۵- گزینه ۴ پاسخ است.

پسته ← ایران / نیشکر ← کوبا / نفت ← نیجریه / محصولات دامی ← آرژانتین

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- گزینه ۲ پاسخ است.

در کتاب‌های اخلاقی و آموزشی فارسی مانند «قابوس‌نامه»، «بحرالغوائد»، «نصیحةالملوک» و «اخلاق ناصری» از اندرزنانه‌ها و پندنامه‌های عصر ساسانی کم و بیش استفاده شده است.

۱۳۷- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۱۳۴ و ۱۳۵ کتاب تاریخ ادبیات ۱

طریق‌التحقیق نام مثنوی‌ای از سنایی است به وزن و شیوهی «حدیقه» که سرودن آن در سال ۵۲۸ تمام شده است. توضیحی که در برابر این کتاب در گزینه‌ی ۴ آمده، معرف کتاب «سیرالعباد الی المعاد» است که حدود هفتصد بیت دارد و در آن به‌طریق تمثیل، از خلقت انسان و نفوس و عقل‌ها و موضوعات اخلاقی دیگر سخن رفته است.

۱۳۸- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۱۸۷ کتاب تاریخ ادبیات ۱

«راسین» (۱۶۹۹-۱۶۳۹) بزرگ‌ترین شاعر دراماتیک فرانسه است. برخی از نقّادان تراژدی‌های او را، حدّ کمال تراژدی کلاسیک دانسته‌اند. چهار تراژدی مشهور او به نوعی با ایران و ایرانیان در ارتباط‌اند. یکی از آن‌ها تراژدی «استر» است که وقایع آن از اوّل تا آخر در ایران می‌گذرد و از قسمتی از تورات - که «به ماجرای عشق خشایارشا، نسبت به استر»، دختر زیبای یهودی و نفوذ او در دربار هخامنشی و نجات یهودیان به فرمان خشایارشا مربوط می‌شود - الهام گرفته است.

۱۳۹- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۲۱ کتاب تاریخ ادبیات ۱

نخستین نمونه‌ی رمان ناتورالیستی «ترز راکن» (۱۸۶۷) اثر «امیل زولا» ست. قهرمانان اصلی این اثر - ترز و لوران - بازیچه‌ی غرایز خود هستند و به جنایت دست می‌زنند. زولا با روان‌کاوی دقیق، دوران کودکی ترز و امیال سرکوفته‌ی او را به تصویر می‌کشد. او درباره‌ی این رمان می‌گوید: «در ترز راکن، مشخصات اخلاقی و روحی اشخاص را تشریح نکرده‌ام، بلکه به تشریح وضع مزاجی آن‌ها پرداخته‌ام».

۱۴۰- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۵۲ کتاب تاریخ ادبیات ۲

«دکتر شفیعی کدکنی» در کتاب «شاعر آینده‌ها» سبک شعری بیدل دهلوی را (بدون توجّه به قالب) درمقالاتی مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهد و در پایان این کتاب، گزیده‌ای از غزلیات او را ارائه می‌کند. طراح سؤال از این نکته غافل مانده که «سبک» یک اثر الزاماً ارتباطی به «قالب» آن ندارد.

در متن کتاب تاریخ ادبیات ۲، درباره‌ی این کتاب چنین آمده است:

«گزیده‌ای از غزلیات بیدل در پایان کتاب «شاعر آینده‌ها» به انتخاب محمدرضا شفیعی کدکنی به چاپ رسیده است که دانش‌آموزان گرامی را به مطالعه‌ی آن دعوت می‌کنیم.» (که بهتر بود طراح محترم به جمله‌ی پایانی توجّه بیشتری داشته باشد!)

همچنین در فهرست منابع این کتاب آمده: «شفیعی کدکنی، محمدرضا؛ شاعر آینده‌ها (بررسی سبک هندی و شعر بیدل)، مؤسسه‌ی انتشارات...» به قول ملک‌الشعرا:

گسترده شد به گرد طبایع گزاف‌ها

پرورده شد به طرد حقایق دماغ‌ها

- ۱۴۱- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۸۹ کتاب تاریخ ادبیات ۲
- از «قائمی» کتابی منثور (نه منظوم) به نام «پیشانی» بر جای مانده است. این کتاب به شیوه‌ی گلستان (نه بوستان) نوشته شده و تقلید کم‌ارزشی از کار سعدی است.
- ۱۴۲- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۱۷۳ کتاب تاریخ ادبیات ۲
- «فدریکو گارسیا لورکا» (۱۸۹۹-۱۹۳۶) بزرگ‌ترین شاعر سوررئالیست اسپانیا و یکی از چهره‌های انقلابی در حوزه‌ی هنر و اندیشه‌ی جهان است. وی با کتاب «شاعر در نیویورک» به سوررئالیسم رو آورد، اساس شعر لورکا ترانه‌های عامیانه است که در قالبی شاعرانه و خلاق ریخته شده است.
- ۱۴۳- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۱۹۸ کتاب تاریخ ادبیات ۲
- «جبران خلیل جبران» در سال ۱۹۲۰ در آمریکا انجمن «رابطه‌ی قلمی» را به راه انداخت. گروه کثیری از بزرگان ادب عرب مانند شاعر معروف، «یلیا ابوماضی» در این انجمن عضویت داشتند.
- ۱۴۴- گزینه ۳ پاسخ است.
- اغراق (بیت «ه»): اینکه شاعر مدعی شده است که در فراق معشوق هر سر مویش مانند بیشتر شده و او را در خون نشانده، بیانی اغراق‌آمیز است.
- ایهام تناسب (بیت «الف»): سودا: ۱) خیال، عشق ۲) خرید و فروش (تناسب با بازار و خریدار)
- متناقض‌نما (بیت «ب»): مستِ هوشیار
- اسلوب معادله (بیت «د»): در حقیقت، اسلوب معادله به‌هیچ عنوان وجود ندارد زیرا هر دو مصراع درباره‌ی یک موضوع سخن می‌گویند و ضمیر «این» به روشنی نشان‌دهنده‌ی این مطلب است. در اسلوب معادله لازم است از دو موضوع «متفاوت» سخن گفته شود که مصداق و مثالی برای یکدیگر باشند.
- تشبیه (بیت «ج»): تشبیه معشوق به سرو
- مشبه مشبه‌به
- دقت کنیم: با توجه به حذف «تشبیه مرجح» از کتاب «نقد ادبی»، برای جلوگیری از حذف این سؤال، واژه‌ی «مرجح» را از صورت سؤال حذف کردیم. بنابراین گزینه‌ها تنها از نظر وجود آرایه‌ی «تشبیه» - به‌طور کلی - بررسی می‌شوند.
- ۱۴۵- گزینه ۴ پاسخ است.
- حس آمیزی: سبز بودن خواب / آبی بودن عشق / شفاف بودن ترس (۳ مورد)
- تشبیه: تشبیه کوچه‌باغ به خواب خدا (مرجح) / تشبیه عشق به پرهای صداقت (۲ مورد)
- مشبه مشبه‌به
- ۱۴۶- گزینه ۱ پاسخ است.
- استعاره: «جان» و «دل» در جمله‌ی «ای جان و دل»: استعاره از معشوق
- تشبیه: تشبیه بوی معشوق به نکبت و تشبیه خود به گل
- تشخیص: آغوش گل (اضافه‌ی استعاره / تشخیص)
- مجاز: گل: مجاز از وجود یا تن شاعر (علاقه‌ی ماکان!)
- تعبیر دیگر درباره‌ی مجاز - که البته تعبیر ضعیف‌تری است، این است که «گل» را مجاز از «گور» بدانیم. در این صورت مفهوم بیت «جاودانگی عشق» خواهد بود.
- ۱۴۷- گزینه ۲ پاسخ است.
- کنایه: از بیخ برکنندن، کنایه از به‌طور کامل نابود کردن
- تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ی): زمین دل: تشبیه دل به زمین / بیل غم: تشبیه غم به بیل / خار اجل: تشبیه اجل به خار
- مشبه مشبه‌به
- استعاره‌ی مکنیه: بیخ امل: بیخ (ریشه‌ی) [گیاه] امل
- از اجزای مشبه‌به حذف شده حذف شده
- جناس: بیخ و بیل / امل و اجر
- ۱۴۸- گزینه ۲ پاسخ است.
- تضاد (بیت «ج»): لیل ≠ نهار
- تشبیه (بیت «ب»): شاعر ضمن قیاسی که میان چهره‌ی معشوق و آفتاب انجام می‌دهد، چهره‌ی معشوق را به آفتاب تشبیه کرده است.
- اسلوب معادله (بیت «الف»): جوان / هم‌صحبتی پیران / در حصار عافیت بودن = تیر / هم‌جواری با کمان / در خاک و خون ننشستن
- تناقض (بیت «د»): از ویرانی دل (پیشانی) به جمعیت (آسودگی خاطر) رسیدن
- دقت کنیم: با توجه به حذف «تشبیه مرجح» از کتاب «نقد ادبی»، برای جلوگیری از حذف این سؤال، واژه‌ی «مرجح» را از صورت سؤال حذف کردیم. بنابراین گزینه‌ها تنها از نظر وجود آرایه‌ی «تشبیه» - به‌طور کلی - بررسی می‌شوند.

۱۴۹- گزینه ۴ پاسخ است.

تشخیص: نسبت دادن چنگ (سرپنجه) به غم و نیز اینکه شاعر از دهر چیزی تمنا کند، تشخیص (جان بخشی) به شمار می‌رود.

تشبیه: تشبیه حلق به نای و ارغن (ارغنون)

استعاره: چنگ غم (اضافه‌ی استعاری)

ایهام تناسب: چنگ: (۱) سرپنجه (۲) نوعی ساز (تناسب با ارغن)

۱۵۰- گزینه ۱ پاسخ است.

جناس: (طراح سؤال احتمالاً واژه‌های «سر» را در دو مصراع «جناس» به‌شمار آورده‌اند که مسلماً نادرست است.)

حسن آمیزی درست به چشم نمی‌خورد.

آرایه‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: مجاز ← جهان: مجاز از مردم جهان (علاقه‌ی محلیه یا کلیه) / ایهام ← نگران: (۱) نگرنده (۲) مضطرب

گزینه‌ی ۳: ایهام تناسب ← قربان: (۱) فدایی (۲) قربانی (تناسب با عید) / تضاد: عیش ≠ عزا

اگرچه «قربان» به معنی «مراسم گوسفندگشان در پایان حج» با واژه‌ی «عید» تناسب دارد، بهانه‌ی مناسبی برای وجود آرایه‌ی «ایهام تناسب» به‌نظر نمی‌رسد، زیرا به هر حال «قربان» چه در معنی «انسانی که فدا می‌شود» و چه «حیوانی که کشته می‌شود» یک مفهوم دارد و نسبت دادن «ایهام تناسب» به این بیت، تنها در کتاب «فارسی عمومی» دانشگاه پیام نور به چشم می‌خورد که احتمالاً از منابع مورد استفاده‌ی طراح سؤال بوده است!

گزینه‌ی ۴: تلمیح: اشاره به غم با چاه گفتن مولای متقیان حضرت علی (علیه السلام) / تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ی): دریای درد: تشبیه درد به دریا

مشبه مشبه‌به

۱۵۱- گزینه ۲ پاسخ است.

۱۵۲- گزینه ۳ پاسخ است.

ردیف: عشق / واژگان قافیه: غرق و حلق / حروف اصلی: رَ ق و لَ ق (در حقیقت حروف مشترک اصلی ندارد.) / عیب قافیه: تفاوت صامت در حروف اصلی

بررسی قافیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ردیف: مصوت بلند «ا» / واژگان قافیه: «بر» و «در» / حروف اصلی: رَ / قاعده: ۲ / تبصره: ۴

گزینه‌ی ۲: ردیف: بود / واژگان قافیه: «مستان» و «آن» / حروف اصلی: ا ن / قاعده: ۲ / تبصره: ۴

گزینه‌ی ۴: ردیف (ا) ست / واژگان قافیه: «وفا» و «ها» / حروف اصلی: مصوت بلند «ا» / قاعده: ۱

۱۵۳- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۵۴ کتاب ادبیات پیش‌دانشگاهی

تقطیع بیت سؤال:

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه						ابدال					
نَ	خَا	هَی	یا	کَ	چَ	آ	تَش	کُ	نَنَد	خَا	مُو
U	—	—	—	U	U	—	—	U	—	—	—
خَ	مُو	ش	بَا	شُ	بِ	هَر	خَس	رَ	هَ	مِین	مَ
U	—	U	—	U	U	—	—	U	—	—	U
مفاعیلن						مفاعیلن					
فعلاتین						فعلاتین					
فعلن						فعلن					

تقطیع رکن پایانی مصراع دوم با خوانش (تلفظ) «مگشای» این‌طور است:

مگ	شای
—	—

در این صورت، در هجای ۱۳ و ۱۴ مصراع دوم نیز «ابدال» اتفاق افتاده است.

تقطیع بیت گزینه ی ۱:

مَد	ن	رَ	مِی	دِ	زِ	غِی	رَت	زِ	پا	ف	تا	دَم	دوش
U	↓	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	↓
نِ	گا	رِ	خِش	چِ	دِی	دَم	بِ	دَس	تِ	بِی	گا	نِ	↓
U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	-	-	↑
مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن

وزن دیگر گزینه ها:

گزینه ی ۲: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (= مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)

گزینه ی ۳: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

گزینه ی ۴: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۵۴- گزینه ۲ پاسخ است.

تقطیع بیت سؤال:

گر	ز	در	یا	ذ	سِ	قَط	ر	پِ	پَ	را	کَنَد	چ	باک
-	U	-	-	U	U	-	↓	U	U	-	U	U	↓
باز	چُن	جمع	شَد	ود	رو	سو	ی	در	یا	دا	رد	-	-
U	-	U	U	-	-	↓	U	-	-	-	-	-	-
به کار بردن فاعلاتن به جای فاعلاتن	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

بررسی اختیارات:

گزینه ی ۱: ابدال: هجای ۱۳ مصراع دوم (دا)

گزینه ی ۳: کاربرد فاعلاتن به جای فاعلاتن: دو رکن ابتدایی در هر دو مصراع

گزینه ی ۴: تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند: هجای ۸ مصراع اول / تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه: هجای ۹ مصراع دوم

۱۵۵- گزینه ۴ پاسخ است.

تقطیع بیت سؤال:

بَا	وَر	مَد	کَن	کِ	مَن	دَسْتُ	اَز	دَا	مَد	نَت	پِ	دَار	رَم
-	-	U	-	U	-	↓	-	-	U	-	U	-	-
شَم	شِیر	نَگ	سَد	لَا	نَد	پِی	وَنَد	دِ	مِه	رَ	بَا	نَا	↓
-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-	-
مفعول	مفعول	فاعلاتن	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول

(= مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن)

تقطیع رکن پایانی مصراع دوم با خوانش (تلفظ) «مهربانان» این طور است: مهر | با | نا | (U- | - | -)

نام وزن: مضارع مثنیٰ اُخرب

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: رمل مثنیٰ مشکول: فاعلاتن فاعلاتن // فاعلاتن فاعلاتن

گزینه ی ۳: هزج مثنیٰ اُخرب: مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن

مبحث «وزن‌های دوری» بر اساس اطلاعاتی سازمان سنجش از مباحث حذفی اعلام شده و طرح سؤال از آن در این آزمون ممنوع بوده است! برای توجیه خطای طراح، باید دو واژه‌ی «دست» و «از» را در مصراع دوم به‌صورت پیوسته خواند (دستَز)؛ هرچند، پیوسته خواندن واژه‌ها در پایان نیم‌مصراع نادرست است. از طرف دیگر، داوطلب با اختیار «بلند بودن هجای پایانی» در پایان نیم‌مصراع آشنا نیست و طرح سؤال از چنین بیتی اساساً نادرست بوده است.

۱۵۶- گزینه ۳ پاسخ است.

تقطیع بیت گزینه‌ی ۳:

به کار رفتن فاعلاتن به جای فعلاتن

می	وَ	زَد	از	چَ	مَن	نَ	سِ	م	پَ	هَشت
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
ها	بَ	نَو	شِید	دَم	بِ	دَم	مِ	ی	ناب	-
-	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

فعلاتن	مفاعیل	فعلن

نام وزن: خفیف مسدّس مخبون محذوف

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن: مضارع مثنیٰ اُخرب مکفوف محذوف

گزینه‌ی ۲: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فعلن: مجتث مثنیٰ مخبون محذوف

گزینه‌ی ۴: فعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن: رمل مثنیٰ مخبون محذوف

۱۵۷- گزینه ۳ پاسخ است.

بعد از جنگ جهانی اول در آلمان «گئورگ کایزر» و «برتولت برشت» تمدن بورژوا و خشونت و استبداد آمیخته با ابتذال و ربای آن را محکوم می‌کنند. در فرانسه نیز «ژان پل سارتر» و «کامو» به استبداد و ابتذال با همین چشم نفرت و انکار می‌نگرند و برای ادبیات، نوعی مسئولیت و تعهد اجتماعی قائل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ریچاردز، پوند، الیوت، کالریج: مدافع نقد زیبایی‌شناختی

گزینه‌ی ۲: دیدرو: مدافع نقد اخلاقی

گزینه‌ی ۴: تولستوی، دیدرو: مدافع نقد اخلاقی

۱۵۸- گزینه ۲ پاسخ است.

«دکتر جانسون» از مدافعان نقد اخلاقی، معتقد است که «شاعر باید دنیا را از آنچه هست بهتر نشان بدهد.» در حالی که عبارت سؤال در دفاع از نقد زیبایی‌شناختی بیان شده است (لازم به ذکر است که عبارت مطرح شده در گزینه‌ی ۲، از گونه در دفاع از نقد زیبایی‌شناختی است).

۱۵۹- گزینه ۱ پاسخ است.

بیت گزینه‌ی ۱، دارای مضمونی واسوختی است و می‌توان آن را از نمونه‌های سبک هندی به‌شمار آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

با توجه به «استفاده‌ی معتدل از آرایه‌ها و به کار بردن تشبیه‌های حسّی» (ویژگی ادبی سبک خراسانی)، «واقع‌گرا بودن و طبیعی و ساده و محسوس و عینی بودن توصیفات» (ویژگی سبک خراسانی) و «سادگی زبان شعر» (ویژگی زبانی سبک خراسانی)، باید این بیت‌ها را متعلق به سبک خراسانی بدانیم.

۱۶۰- گزینه ۱ پاسخ است.

بیت سوال و سایر گزینه‌ها تحمل سختی برای رسیدن به خواسته و آسانی را مطرح می‌کند. در حالی که گزینه ۱ انتظار رحمت را تداعی می‌کند.

۱۶۱- گزینه ۴ پاسخ است.

مفهوم بیت سؤال: تهدید معشوق به جدایی در صورت بی‌مهری

مفهوم گزینه‌ی ۴: عدم تمایل به جدایی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: دوری انسان از خداوند و میل به بازگشت نزد او

گزینه‌ی ۲: ترک وجود مادی موجب کمال است.

گزینه‌ی ۳: تقابل عشق و عقل / پاک‌بازی و جان‌فشانی عاشق

۱۶۲- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ی ۲: نکوهش تزویر

مفهوم سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: بی تابی عاشقانه

گزینه ی ۳: مستمع، صاحب سخن را بر سر ذوق آورد.

گزینه ی ۴: طمع و دنیا دوستی زاهدان

۱۶۳- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم گزینه ی ۱: ضرورت پنهان کردن راز عشق از نامحرمان

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه ها: پنهان نمودن راز

۱۶۴- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم بیت اول گزینه ی ۳: گزندگی غم / درد عشق درمان ندارد / بی فایدگی تدبیر عقل در راه عشق

مفهوم بیت دوم گزینه ی ۳: غم پرستی و لذت بخشی غم عشق / ترجیح معشوق بر همه ی زیبایی ها

مفهوم مشترک بیت ها در سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: بخشايندگی خداوند

گزینه ی ۲: بی عیب و نقص بودن صنع (آفرینش) خداوند

گزینه ی ۴: درد عاشق را تنها عاشق می فهمد.

۱۶۵- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم گزینه ی ۳: عاقبت به خیری تنها با جان فشانی در راه عشق میسر می شود.

مفهوم مشترک سایر گزینه ها: ستایش صدق و راستی و نکوهش تزویر

عربی اختصاصی

۱۶۶- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: سانهة / لكل إنسان

مقایسه ی کلیدها در گزینه ها:

«سانهة: دست می دهد، رخ می دهد»؛ مشتق و اسم فاعل است و همان طور که می دانید می تواند به صورت مضارع اخباری ترجمه شود (رد سایر گزینه ها).

«لكل إنسان: برای هر انسانی»؛ اگر بعد از «كل» اسمی مفرد و نکره قرار بگیرد، «كل» به صورت «هر» و «إنسان» به صورت نکره همراه (ی)

وحدت ترجمه می شود (رد گزینه های ۱ و ۳).

۱۶۷- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: مسؤولو المدرسة / على مقدار نشاط / يجري

مقایسه ی کلیدها در گزینه ها:

«مسؤولو المدرسة: مسئولان مدرسه» ترکیب اضافی است باید بلافاصله پشت سر هم ترجمه شوند (رد گزینه های ۲ و ۴).

«على مقدار نشاط: بر مقدار فعالیت»؛ «نشاط» به معنای «فعالیت» است و یک ترکیب اضافی است و نباید جابه جا ترجمه شوند (رد سایر گزینه ها).

۱۶۸- گزینه ۴ پاسخ است.

کلمات کلیدی: يظن / أنهم حينما يكبرون / يصبحون / أن يراقبهم

مقایسه ی کلیدها در گزینه ها:

«يظن: گمان می کنند» فعل مضارع است (رد گزینه های ۱ و ۳).

«أنهم حينما يكبرون: هنگامی که پیر می شوند»؛ «يكبرون» فعل مضارع است (رد سایر گزینه ها)

«يصبحون: می شوند، می گردند» (رد سایر گزینه ها)

«أن يراقبهم: که از آن ها مراقبت کنند» فعل مضارع منصوب است به صورت مضارع التزامی ترجمه می شود. (رد گزینه ۱ و ۳)

۱۶۹- گزینه ۳ پاسخ است.

«انطفأت» فعل ماضی است و نمی تواند به صورت آینده ترجمه شود و نیز حرف «أن» به صورت حرف ربط «که» ترجمه می شود.

ترجمه ی درست: گمان کردم که شعله ی بخاری خاموش شده است.

۱۷۰- گزینه ۴ پاسخ است.

«دشمنان: الأعداء» در عبارت فارسی همراه ضمیر نیامده است (رد گزینه های ۱ و ۲).

«بر ماست که مقاومت کنیم: علينا أن نقاوم»؛ فعل در عبارت فارسی مضارع التزامی است و به صورت مضارع منصوب ترجمه می شود (رد

گزینه های ۱ و ۳).

۱۷۱- گزینه ۱ پاسخ است.

درست سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: لفظ «تعداد» تعریب نشده و نیز «علم» مفرد است.

تعریب درست: قد ازداد عدد طلب العلم ظاهراً / قد ازداد طلاب العلم عدداً، علی الظاهر!

گزینه ۳: معادل «بسیاری از مردم»، «کثیر من الناس» است و نمی‌تواند به صورت یک قید در آخر جمله بیاید.

تعریب درست: یقزی کثیر من الناس حیاتهم بالجهل!

گزینه ۴: «به خاطر دوست داشتن» ترجمه‌ای است که برای مفعول‌له استفاده می‌شود، پس باید به صورت مصدر «حباً» تعریب شود.

تعریب درست: لا تُفسدن فی الأرض حباً لمنافع!

نکته: گزینه ۱ نیز تعریب دقیقی ندارد اما با توجه به اینکه در دیگر گزینه‌ها خطاهای آشکاری وجود دارد با چشم‌پوشی، گزینه ۱ را درست‌تر می‌دانیم.

۱۷۲- گزینه ۳ پاسخ است.

ترکیب و حرکت گذاری کامل عبارت:

مُنذُ: حرف جر / ذلک: مجرور به حرف حر محلاً / الیوم: عطف بیان و مجرور به تبعیت / بدأتُ: فعل ماضی / صفحۃ: فاعل و مرفوع / بیضاء: صفت و مرفوع به تبعیت / فی حیاتی: جار و مجرور (نا: مضاف‌الیه و محلاً مجرور) / عَزَمْنَا: فعل و فاعل آن ضمیر بارز «نا» / اَنْ نَّظَلَ: فعل مضارع منصوب / طول: مفعول فیه و منصوب / حیاتی: مضاف‌الیه و مجرور (نا: مضاف‌الیه و مجرور) / حَفَاةً: حال و منصوب / صیرْنَا: از افعال ناقصه و اسم آن ضمیر بارز «نا» / مین اَطهر: جار و مجرور (خبر «صیرْنَا» و محلاً منصوب) / العباد: مضاف‌الیه و مجرور

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اَطهر ← اَطهر (هر چند غیر منصرف است اما چون مضاف واقع شده می‌تواند حرکت کسره را بگیرد).

گزینه ۲: بدأتُ ← بدأتُ (فعل ماضی است و فاعل آن «صفحة» است، پس باید در صیغه «لغائبة» بیاید).

گزینه ۴: نَّظَلَ ← نَّظَلَ (فعل ثلاثی مجرد و مضاعف است) / حَفَاةً ← حَفَاةً (جمع «حاف» بر وزن «فُعَال» است).

۱۷۳- گزینه ۲ پاسخ است.

ترکیب و حرکت گذاری کامل عبارت:

الاستثناء: مبتدا و مرفوع / هو: ضمیر فصل / إخراج: خبر و مرفوع / ما: مضاف‌الیه و مجرور محلاً / بَعْدَ: مفعول فیه و منصوب / أداة: مضاف‌الیه و مجرور / الإستثناء: مضاف‌الیه و مجرور / مین حکم: جار و مجرور / ما: مضاف‌الیه و مجرور محلاً / قَبْلَهُ: مفعول فیه و منصوب (ه: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / و المخرج: مبتدا و مرفوع / منه: جار و مجرور محلاً / یسمی: فعل مضارع مجهول / مستثنی: نائب فاعل و مرفوع تقدیراً / منه: جار و مجرور

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مَن ← مَن (حرف جر است) / حَکَمَ ← حَکَمَ (اسم است و فعل نیست و نیز مجرور به حرف جر است).

گزینه ۳: ما بَعْدَ ← ما بَعْدَ («بعد» مفعول فیه است و حرکت آن باید فتحه باشد) / المخرج ← المخرج

گزینه ۴: قبله ← قبله (مفعول فیه و منصوب) / یسمی ← یسمی (فعل مجهول است، عین‌الفعل آن باید حرکت فتحه بگیرد).

۱۷۴- گزینه ۲ پاسخ است.

گزینه ۱: بنیة: منادی مفرد و منصوب تقدیراً ← منادی مضاف و منصوب تقدیراً / منسوب ← مصغر

گزینه ۳: ینال: منی للمعلوم ← منی للمجهول

گزینه ۴: تُخطئی: مزید ثلاثی من باب تفعیل ← مزید ثلاثی من باب إفعال / معتل و ناقص ← صحیح و مهموز (خ - ط - ع)

۱۷۵- گزینه ۳ پاسخ است.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: یملأ: معتل و ناقص ← صحیح و مهموز (م - ل - ع) / کاد: اسم ضمیر «هو» المستتر ← اسم «الماء»

گزینه ۴: اللیلة: مشتق و اسم زمان ← جامد

۱۷۶- گزینه ۱ پاسخ است.

هرگاه فاعل ضمیر مستتری باشد که به مؤنث مجازی بازگردد واجب است که فعل مؤنث بیاید. در اینجا «تقع» دارای ضمیر مستتر «هی» است که به «دار» که مؤنث مجازی است، بازمی‌گردد. دقت کنید در سایر گزینه‌ها، فاعل یک اسم ظاهر مؤنث مجازی است و فعل می‌تواند مذکر یا مؤنث باشد.

۱۷۷- گزینه ۱ پاسخ است.

در این گزینه ضماری که به اسم موصول «ما» بازمی‌گردد حذف شده است. «لاتستقلّ ما جمعتَه لتکون راضیاً بما تملکَه!» ترجمه‌ی عبارت: آنچه را که جمع کردی کم‌نشانم تا به آنچه که داری راضی باشی!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: عائد صله: ضمیر مستتر «هی» در «تکتسب» به عنوان نائب فاعل

ترجمه‌ی عبارت: نیکی که با رنج و تلاش به دست آورده می‌شود، به انجام‌دهنده‌ی آن سود می‌رساند.

گزینه ۳: عائد صله: ضمیر «ها» در «لبستها»

ترجمه‌ی عبارت: سردی هوا باعث شد که لباس‌های بسیاری را که پوشیده بودم، مرا گرم نکند!

گزینه ۴: عائد صله: ضمیر مستتر «هی» در «کانت» به عنوان اسم «کانت»

ترجمه‌ی عبارت: مسئله‌ای که فکرم را مشغول می‌کرد این بود که درختِ باغچه داشت از سرما خشک می‌شد!

۱۷۸- گزینه ۱ پاسخ است.

«غربیّة» و «شرقیّة» خبر هستند و دلیلی برای مؤنث آمدن آن دو وجود ندارد، زیرا «ظاهر» و «فکر» هر دو مفرد مذکر هستند.
ترکیب عبارت: لنا: جار و مجرور (خبر مقدم و محلاً مرفوع) / زمیلة: مبتدای مؤخر و مرفوع / ظاهرها: مبتدا و مرفوع (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / غربی: خبر و مرفوع (ظاهرها غربی: جمله‌ی وصفیه) / و لکن: حرف مشبّهة بالفعل / فکرها: اسم «لکن» و منصوب (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / شرقی: خبر «لکن» و مرفوع

۱۷۹- گزینه ۴ پاسخ است.

هرگاه فعل شرط ماضی باشد اعراب آن محلی است. در اینجا «وَجَدُوا» فعل ماضی است و بعد از «إن» حرف شرط قرار گرفته و محلاً مجزوم است.
۱۸۰- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت مفعول‌له وجود ندارد و «احتفالاً» مفعول‌به و منصوب است.
ترجمه‌ی عبارت: دولت جشنی را برای یابود شهدای میهن در هفته‌ی آینده برگزار می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: شفقة: مفعول‌له و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: به خاطر دلسوزی بر او، به راه خیر راهنمایی کردم!

گزینه‌ی ۲: خوفاً: مفعول‌له و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: به خاطر ترس از اقدام کردن به کار هرگز به آرزوهای نخواستی رسید!

گزینه‌ی ۳: تأديباً: مفعول‌له و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: قانون، برخی مردم را به خاطر ادب کردن و عبرت گرفتن دیگران مجازات می‌کند!

۱۸۱- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت هیچ تمییزی وجود ندارد.

ترکیب عبارت: قد دَعَت: فعل ماضی / أُختی: فاعل و مرفوع تقدیراً (ی: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / الصغیرة: صفت و مرفوع به تبعیت / أكثر: مفعول‌به و منصوب / صدیقاتها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / إلى شراء: جار و مجرور / الکتب: مضاف‌الیه و مجرور / المفيدة: صفت و مجرور به تبعیت
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: فئة: تمییز «کم» استفهامی

گزینه‌ی ۳: مذنبین: تمییز عدد «أربعة»

۱۸۲- گزینه ۲ پاسخ است.

در این عبارت هیچ تابعی وجود ندارد.

ترکیب عبارت: لا تَوَخَّر: فعل و فاعل / عمل: مفعول‌به و منصوب / اليوم: مضاف‌الیه و مجرور / إلى الغد: جار و مجرور / لعلک: حرف مشبّهة بالفعل و ضمیر «ک» اسم آن / لا تدرکه: فعل و فاعل آن ضمیر مستتر (ه: مفعول‌به و منصوب محلاً) و (خبر «لعل» و محلاً مرفوع) / أبدأ: مفعول‌فیه و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: کار امروز را به فردا مینداز، شاید هیچ‌گاه به آن نرسی!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: الفراشة: عطف بیان (زیرا بعد از اسم اشاره آمده است) / العالیة: صفت

ترجمه‌ی عبارت: آن پروانه را دیدم درحالی‌که بر روی درختان بلند پرواز می‌کرد.

گزینه‌ی ۳: کبيرة: صفت

ترجمه‌ی عبارت: کشور ما مقدار زیادی نفت به خارج از کشور صادر می‌کند!

گزینه‌ی ۴: الأضرار: معطوف / الحقل: عطف بیان / الواسع: صفت

ترجمه‌ی عبارت: گل‌ها و شکوفه‌های بسیاری در این مزرعه‌ی بزرگ وجود دارد.

۱۸۳- گزینه ۱ پاسخ است.

با توجه به ترجمه‌ی عبارت، «أقبح» فعل تعجب و «هذه» متعجب منه است.

ترجمه‌ی عبارت: چقدر این کارهای زشت به دست جنایتکاران زشت است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: ما أقبل: فعل ماضی منفی

ترجمه‌ی عبارت: نا امیدی به مار روی نکرد زیرا ما به خداوند توکل می‌کنیم!

گزینه‌ی ۳: ما: اسم شرط / أطلب: فعل شرط / أجده: جواب شرط

ترجمه‌ی عبارت: هرچه را بخواهم آن را به دست می‌آورم، ولی (به دست آوردن) آن بدون سختی و مشقت نیست!

گزینه‌ی ۴: ما أنکر: فعل ماضی منفی

ترجمه‌ی عبارت: متخصصان فواید بسیار برخی گیاهان صحرایی را انکار نکردند!

۱۸۴- گزینه ۴ پاسخ است.

در این گزینه چون ادات تشبیه ذکر شده تشبیه بلیغ نیست بلکه تشبیه مجمل است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: دانشمند دریایی است و مردم ماهی‌های آن

گزینه‌ی ۲: و مرگ صیادی است که هر روز تورش را در آن می‌اندازد

گزینه‌ی ۳: و شخص مرده شکاری است که نتوانسته از آن نجات یابد

گزینه‌ی ۴: و کسی که از آن نجات یابد، مانند کسی است که زنده می‌باشد!

۱۸۵- گزینه ۳ پاسخ است.

منظور از محسنات معنوی طباق است، که در این عبارت «یبکی» به معنای «می‌گرید» و «تضحک» به معنای «می‌خندد» طباق یا متضاد هستند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «الجاری» و «جاری» جناس تام (محسنات لفظی)

ترجمه‌ی عبارت: چه زیباست منظره‌ی رودخانه‌ی جاری که در مقابل خانه‌ی همسایه‌ام جاری می‌شود!

گزینه‌ی ۲: «الساعة» و «الساعة» جناس تام هستند.

ترجمه‌ی عبارت: در این زمان به دوستم گفتم دیدار ما به هنگام برپایی قیامت خواهد بود!

گزینه‌ی ۳: شگفتا! زمانی که دوستت برای مشکلاتش می‌گرید، تو به جای اینکه آرامش کنی، می‌خندی!

گزینه‌ی ۴: «خشوع» و «خضوع» جناس ناقص دارند.

ترجمه‌ی عبارت: جوانی را دوست دارم که در مقابل والدینش با فروتنی می‌نشیند و با آن دو با فروتنی صحبت می‌کند!

تاریخ

۱۸۶- گزینه ۳ پاسخ است.

در کوه خواجه در سیستان، بقایای یک شهر اشکانی کشف شده است.

۱۸۷- گزینه ۱ پاسخ است.

مجسمه‌ی بز طلائی یکی از زیباترین آثار به‌جا مانده از سومریان است.

۱۸۸- گزینه ۲ پاسخ است.

مخاطرات و تهدیدهایی که بعد از وفات پیامبر، متوجه آینده‌ی جامعه‌ی نوپای اسلامی می‌شد، عبارت بودند از:

۱) زنده شدن مجدد فرهنگ، عقاید و سنت‌های عصر جاهلی

۲) درک نادرست دین و عرضه‌ی تفسیرهای نادرست از اسلام بنا به انگیزه‌های اقتصادی و قومی

۳) تهدیدهای نظامی دشمنان خارجی به‌ویژه رومیان که در سال‌های پایانی حیات پیامبر ﷺ جدی شده بود.

۴) ظهور مدعیان پیغمبری در چند منطقه از شبه جزیره که در صدد بودند با طرح دعاوی دروغین نبوت، قدرت و نفوذی همچون حضرت

محمد ﷺ کسب کنند.

۱۸۹- گزینه ۱ پاسخ است.

جدّ سامانیان (سامان خدّاء) از دهقانان ناحیه‌ی بلخ بود که پس از مسلمان شدن به همراه نوادگانش به خدمت خلفا درآمدند و به پاس خدماتی

که به خلافت نمودند، در زمان مأمون، حکومت شهرهای مختلف ماوراءالنهر به آنان داده شد.

۱۹۰- گزینه ۲ پاسخ است.

موضوع بیشتر آثار نقاشی و مجسمه‌سازی عصر رنسانس، انسان است. در این آثار که نقاشان بزرگی نظیر میکل‌آنژ و داوینچی به وجود

آورده‌اند، احساس انسان، اندیشه‌ی انسان، اعمال انسان و نیز طبیعت انسان مورد توجه قرار گرفته است.

۱۹۱- گزینه ۱ پاسخ است.

در اواخر قرن نوزدهم، در مناطق جنوبی آفریقا، مقاومت قبایل سیاه‌پوست به نام زولوها، انگلستان را دچار مشکل بزرگ ساخت.

۱۹۲- گزینه ۴ پاسخ است.

در زمان ناصرالدین شاه، با میانجی‌گری دولت فرانسه و در پی مذاکراتی که صورت گرفت، نمایندگان ایران و انگلستان، معاهده‌ی پاریس را

امضا کردند. به موجب این معاهده، ایران متعهد شد هرات را تخلیه کند.

۱۹۳- گزینه ۴ پاسخ است.

آخرین بخش از اصلاحات در دوره‌ی ناصرالدین شاه با پی‌گیری‌های میرزا حسین خان سپهسالار انجام پذیرفت.

۱۹۴- گزینه ۱ پاسخ است.

رضاشاه به نام تمدن و تجدد و مبارزه با کهنه‌پرستی، به یک شکل کردن لباس‌ها و نیز منع حجاب بانوان اقدام کرد. اما مردم مسلمان ایران در

برابر این اقدامات دست به مقاومت زدند که از آن جمله باید از قیام مردم مسلمان در مسجد گوهرشاد نام برد که در جریان آن، عده‌ی زیادی

کشته و مجروح شدند.

۱۹۵- گزینه ۴ پاسخ است.

امام خمینی (ره) در تاریخ ۵۶/۱۰/۱۰ به مناسبت درگذشت فرزند خویش (حاج آقا مصطفی) سخنانی ایراد کردند و این حادثه را از الطاف خفیهی الهی دانستند و دو قشر روحانی و دانشگاهی را برای مبارزه با طاغوت، به وحدت دعوت کردند.

۱۹۶- گزینه ۳ پاسخ است.

در بررسی تاریخ یک کشور، تنها با مطالعهی رویدادهای تاریخی محض به شناخت دقیق و فهم درستی از گذشته نائل نمی‌شویم، بلکه زمانی این امر میسر می‌شود که در کنار مطالعهی رویدادها به بررسی موقعیت مکانی و جغرافیایی آن بپردازیم.

۱۹۷- گزینه ۳ پاسخ است.

در ایران، مهم‌ترین موزهی آثار تاریخی، گنجینهی ملی ایران است که در تهران قرار دارد.

۱۹۸- گزینه ۱ پاسخ است.

پژوهش در زمینهی ادبیات عامیانه در گوشهی آرام و ساکت کتابخانه‌ها صورت نمی‌گیرد بلکه پژوهشگر برای شناخت این فرهنگ باید به سراغ پژوهش میدانی برود.

۱۹۹- گزینه ۲ پاسخ است.

بعدها در تمدن اسلامی مقامی به نام نقیب به وجود آمد که وظیفه‌اش شناختن نسب افراد خاندان‌های مهم بود. نقیب در اصل، رابط حکومت با افراد این خاندان‌ها بود.

۲۰۰- گزینه ۱ پاسخ است.

اکنون توجه به جنبه‌های تازه در تاریخ‌نگاری، سبب دلبستگی پاره‌ای از مورخان به تاریخ‌نویسی علمی شده است. این شیوه مستلزم دگرگونی در روش و بینش مورخ است.

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۲ پاسخ است.

امروزه در احداث جاده‌های بین شهری، حفر تونل‌ها، جنگل‌کاری‌های مصنوعی، تعیین محدوده‌ی پارک‌های وحش، تأسیس سدها و قبل از هر کار عمرانی دیگری در سطح وسیع، از تصاویر هوایی استفاده می‌کنند.

۲۰۲- گزینه ۲ پاسخ است.

استعمارگران اروپایی از آغاز قرن نوزدهم در نواحی استوایی، مزارع قهوه و کائوچو ایجاد کردند. چون صدور این محصولات سود زیادی داشت، این امر سبب شد که بخشی از جنگل‌های استوایی از بین برود و به مزارع استعماری تبدیل شود.

۲۰۳- گزینه ۳ پاسخ است.

برخی از کشورهای ساحلی از جمله هلند به علت هم‌سطح بودن با دریا دائماً در معرض خطر سیلاب‌های ساحلی‌اند.

۲۰۴- گزینه ۴ پاسخ است.

در بعضی از کشورهای صنعتی اروپا نظیر آلمان، فنلاند، سوئد، اسپانیا و دانمارک، نرخ رشد به صفر یا پایین‌تر از آن رسیده است.

۲۰۵- گزینه ۳ پاسخ است.

به علت نیاز به شناسایی محیط زندگی و برنامه‌ریزی برای آیندهی این محیط و مردم ساکن آن، جغرافی‌دانان وارد میدان مطالعات اقتصادی- اجتماعی شده‌اند.

۲۰۶- گزینه ۱ پاسخ است.

به آن دسته از زبان‌های دنیا که یک ریشهی اصلی دارند، خانوادهی زبانی می‌گویند.

۲۰۷- گزینه ۱ پاسخ است.

فشرده‌گی و بسته شدن صفحات آمریکای جنوبی و نازکا سبب کوچک شدن فضای چاله‌ی بین دو صفحه می‌شود. لذا مواد و لایه‌ی انباشته شده در کف چاله بالا می‌آیند و کوه جوان و چین‌خوردهی آند را به وجود می‌آورند.

۲۰۸- گزینه ۲ پاسخ است.

در نواحی قطبی، سرمای شدید، باعث فشار زیاد هوا و کاهش میزان بخار آب موجود در جو (اتمیسفر) می‌شود؛ در نتیجه در این نواحی میزان بارندگی کم است.

۲۰۹- گزینه ۳ پاسخ است.

در سکونتگاه قبیله‌ی ماسایی، کلبه‌ها به صورت دایره‌ای بزرگ نظام یافته‌اند و دور تا دور آن‌ها را خار و بوته فرا گرفته است.

۲۱۰- گزینه ۴ پاسخ است.

بازتاب قدرت حکومت‌ها را در دو مورد می‌توان جست‌وجو کرد:

(۱) حاکمیت ملی (توانایی حکومت‌ها برای رسیدن به نتایج مطلوب در امور داخلی)

(۲) سیاست خارجی (روابط خارجی با سایر کشورها)

۲۱۱- گزینه ۴ پاسخ است.

جغرافی دانان برای شناخت نقش سیستم‌های فضایی یک شهر، کارکرد تک‌تک پدیده‌های پیرامونی را بررسی و مطالعه می‌کنند.

۲۱۲- گزینه ۱ پاسخ است.

تبدیل عکس هوایی به نقشه به کمک دستگاه‌های فتوگرامتری از سال‌ها پیش در کشورهای مختلف آغاز شده است.

۲۱۳- گزینه ۴ پاسخ است.

خطوط هم‌تراز در نقشه‌ی ناهمواری‌ها برای دره‌ها و آبراهه‌ها به شکل عدد ۸ و در دامنه‌های پرشیب، بسیار فشرده و به هم نزدیک‌اند.

۲۱۴- گزینه ۲ پاسخ است.

در سیستم غیرفعال، سنجنده منبعی برای ارسال انرژی ندارد و برای سنجش میزان انرژی بازتاب‌شده از پدیده‌ها، از انرژی خورشیدی استفاده می‌کند.

۲۱۵- گزینه ۱ پاسخ است.

در برنامه‌ی آمایشی همواره باید آینده‌نگری مورد توجه باشد.

علوم اجتماعی

۲۱۶- گزینه ۱ پاسخ است.

اجتماعی بودن کنش به این است که آگاهی و اراده‌ی آدمی با توجه به دیگران و در نظر گرفتن ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها باشد. اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند.

۲۱۷- گزینه ۱ پاسخ است.

متفکرانی که در مباحث فلسفی خود، عقل را همچون حس و تجربه و به عنوان یک ابزار مستقل معرفتی به رسمیت می‌شناسند، برای داوری ارزشی و هنجاری مشکلی ندارند. اعتباریات دارای دو ویژگی هستند: (۱) به خواست و اراده‌ی انسان به وجود می‌آیند (۲) دارای آثار و پیامدهای غیرارادی و تکوینی هستند.

۲۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

با تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزام‌های آن، جهان اجتماعی جدیدی شکل خواهد گرفت و به دنبال آن، الزام‌های دیگری به وجود می‌آید که این الزامات، بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

۲۱۹- گزینه ۱ پاسخ است.

آیه‌ی شریفه‌ی «ان الشیاطین لیوحن الی اولیائهم لیجادلوکم» اشاره به شناخت شهودی دارد. انسان با تفکر و استدلال درباره‌ی اموری که قبلاً حس کرده است یا امور طبیعی که قابل حس کردن نیستند، به شناخت عقلی درباره‌ی آن‌ها می‌رسد.

۲۲۰- گزینه ۲ پاسخ است.

معنای خاص عقلانیت در جهان غرب تا قبل از غلبه‌ی حس‌گرایی یعنی تا نیمه‌ی اول قرن نوزدهم حضور داشته است. در جوامعی که حس‌گرایی بر آن غالب باشد یا در فرهنگ‌هایی که شناخت عمومی جای عقل نظری و عملی را گرفته باشد، علوم اجتماعی عقلی نمی‌تواند وجود داشته باشد.

۲۲۱- گزینه ۳ پاسخ است.

ویژگی‌های جسمانی افراد بر خصوصیات روحی آن‌ها اثر می‌گذارد. بسیاری از بیماری‌های جسمانی، سلامت نفس و روان آدمی را به خطر می‌اندازد. برخی از اضطراب‌ها ریشه در عوامل جسمانی دارد. قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسان هستند. اگر این قوا آسیب ببینند، زمینه‌ی پرورش قوای روحی و نفسانی نیز آسیب می‌بیند. ترشحات زیاد غده‌ی تیروئید، موجب عصبانی شدن انسان می‌گردد.

۲۲۲- گزینه ۲ پاسخ است.

هر جامعه به تناسب عقاید و ارزش‌های خود، برخی تغییرات هویتی و تحرکات اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌نماید. در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.

۲۲۳- گزینه ۳ پاسخ است.

یک فرهنگ اگر پس از تحقق و شکل‌گیری، با کاستی‌ها و بن‌بست‌هایی که در هویت خود فرهنگ وجود دارد (علت درونی) مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ طبیعی می‌شود. مرگ طبیعی یک فرهنگ هنگامی رخ می‌دهد که آن فرهنگ به سبب به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، با هویت جسمانی و معنوی افراد اصطکاک پیدا کند و از پاسخ به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی آن‌ها باز ماند.

۲۲۴- گزینه ۱ پاسخ است.

قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند و می‌فرماید: «ولا تکنوا کالذین نسوا الله فانساهم انفسهم» براساس این نگاه، تنها فرهنگ توحیدی است که درهای آسمان و زمین را به روی انسان می‌گشاید «لفتحنا علیهم برکات من السماء والارض» و او را با خود و جهان هستی آشنا می‌گرداند.

۲۲۵- گزینه ۲ پاسخ است.

فرهنگی شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ واحد جهانی را دارد که اولاً عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های آن، موافق با فطرت آدمیان باشد و ثانیاً هنجارها و رفتارهای خود را نیز براساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد.

۲۲۶- گزینه ۳ پاسخ است.

امپریالیسم سیاسی از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد اما امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، فرو ریزد و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را نیز بپذیرد.

۲۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا استبداد ایللی و قومی به صورت استبداد استعماری درآید.

۲۲۸- گزینه ۳ پاسخ است.

روشنگری در معنای خاص، ناظر به مبنای معرفت شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است و در این معنا، روشی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است.

۲۲۹- گزینه ۴ پاسخ است.

در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به دلیل رویکرد دنیوی خود برای حذف کلیسا به جای آنکه عملکرد ارباب کلیسا را مورد انتقاد قرار دهند، به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند و بدین ترتیب، حرکتی دنیوی را آغاز کردند که حتی به دنبال توجیه دینی و معنوی خود نیز نبود.

۲۳۰- گزینه ۳ پاسخ است.

دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری، بر نخبگان سیاسی کشورهای دیگر تأثیر می‌گذاشتند.

۲۳۱- گزینه ۱ پاسخ است.

وابستگی کشورهای استعمار زده، مسأله‌ای است که امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؛ زیرا کشورهای غربی بعد از آن که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش کشورهای استعمار زده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده را به رسمیت می‌شناسند.

۲۳۲- گزینه ۳ پاسخ است.

نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم قرن هجدهم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند اما آن‌ها نیز با دو مشکل اساسی مواجه شدند: (۱) از بین رفتن آزادی افراد (۲) پیدایش طبقه‌ی جدید.

۲۳۳- گزینه ۴ پاسخ است.

اصطلاح استعمارگر و استعمار زده را نسبت به کشورهای غنی و فقیر، کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز نظر دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر تنها ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست بلکه خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه‌ی آن‌ها از کشورهای صنعتی است.

۲۳۴- گزینه ۲ پاسخ است.

جامعه‌شناسی قرن نوزدهم، با ترویج معنای مدرن علم حضور استعماری غرب در دیگر جوامع را برای خود و دیگران توجیه می‌کرد و این مطلب را به ذهنیت نخبگان جوامع غیر غربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غربی تنها راه پیشرفت و توسعه‌ی دیگر فرهنگ‌هاست.

۲۳۵- گزینه ۴ پاسخ است.

رهبران دینی مشروطه بعد از شکستی که در مشروطه خوردند، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند و این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت. امام خمینی(ره) انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه در قطب‌بندی سیاسی بلوک شرق و غرب، در حاشیه‌ی دولت‌های غربی در جایگاهی امن قرار گرفته بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را نیز بر عهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه‌ی رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه ۳ پاسخ است.

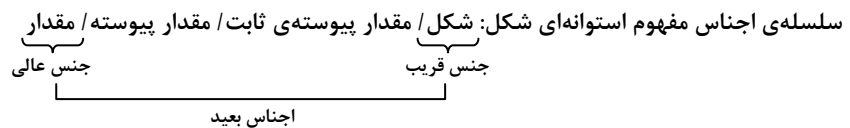
مثلت: سه پاره‌خطی که یکدیگر را در سه نقطه قطع می‌کنند ← بی‌ربط است (مثلت یک سطح (شکل) است، نه پاره‌خط و این تعریف با مفهوم معرف ارتباطی ندارد).

فعل: کلمه‌ای است که انجام کاری یا وقوع حالتی را بیان کند. ← مانع نیست (چون مصدر در این تعریف وارد می‌شود).

تصور: یکی از اقسام فکر ← بی‌ربط است (تصور یکی از اقسام علم است و این تعریف ارتباطی با معرف ندارد)

۲۳۷- گزینه ۲ پاسخ است.

در عبارت «چیز استوانه‌ای شکل سبز رنگ» چیز همان جوهر است که آخرین جنس از سلسله‌ی اجناس می‌باشد و به آن جنس عالی یا جنس الاجناس می‌گویند.

۲۳۸- ؟

بعضی مفاهیم قابل تعریف نیستند، مثل چیز واحد. گاهی انسان به جای تعریف یک مفهوم، آن مفهوم را معنی کرده و شرح می‌دهد. این‌ها تعریف حقیقی نیست و در منطق به آن شرح لفظ یا شرح اسم می‌گویند.

تذکر ۱: مفاهیمی مثل کشور، زندگی و انسانیت، قابلیت تعریف دارند اما به علت پیچیدگی آن‌ها و برداشت‌های مختلفی که انسان‌ها از این قبیل مفاهیم دارند، تعریف آن‌ها مشکل است.

تذکر ۲: این تست براساس کتاب منطق چاپ سال ۱۳۸۸ طرح گردیده که با توجه به تغییرات کتاب درسی در کتاب منطق چاپ سال ۱۳۸۹، پاسخ مناسبی برای این تست در گزینه‌ها وجود ندارد. البته با توجه به کتاب منطق چاپ سال ۱۳۸۸، گزینه‌ی ۱ صحیح می‌باشد.

۲۳۹- گزینه ۲ پاسخ است.

فکر یا تعریف است یا استدلال ← منفصل حقیقی

ماده‌ی قضیه یا تجربی است یا تاریخی ← مانعة‌الجمع

انسان یا به اندازه‌ی کافی تلاش نمی‌کند یا موفق می‌شود. ← مانعة‌الرفع

۲۴۰- گزینه ۴ پاسخ است.

دو قضیه وقتی متقابل‌اند که موضوع و محمول آن‌ها یکی است ولی در سور یا نسبت یا هر دو با هم تفاوت دارند. در این صورت، چهار حالت پیدا می‌شود:

حالت اول: تناقض: تفاوت در سور و نسبت

حالت دوم: تضاد: هر دو کلی و تفاوت در نسبت

حالت سوم: تحت تضاد: هر دو جزئی و تفاوت در نسبت

حالت چهارم: تداخل: تفاوت در سور

در سه حالت (تناقض، تضاد و تحت تضاد) نسبت دو قضیه و در دو حالت (تناقض و تداخل) سور در دو قضیه تفاوت دارد.

۲۴۱- گزینه ۳ پاسخ است.

قیاس اقترانی دارای چهار شکل است و جز همین چهار شکل حالت دیگری قابل تصور نیست. به این نوع جمع‌آوری که اقسام، به صورت عقلی منحصر در تعداد معینی شوند، حصر عقلی می‌گویند. یعنی هیچ حالت دیگری عقلاً ممکن نیست، نه اینکه فعلاً کشف نشده است.

۲۴۲- گزینه ۲ پاسخ است.

در برهان خلف، مرحله‌ی اول به دست آوردن نقیض نتیجه است.

۲۴۳- گزینه ۱ پاسخ است.

هدف از جدل، مغلوب کردن مخاطب و قانع کردن اوست و کسی که بتواند از پذیرفته‌های طرف مقابل استفاده کند و او را به بن‌بست بکشانند، پیروزی را به دست می‌آورد (در جدل تغییر نظرات طرف مقابل منظور نیست).

۲۴۴- گزینه ۴ پاسخ است.

«در باز است، باز پرده است» ← در پرده است ← عدم رعایت شرط حد وسط (یکسان نبودن معنای حد وسط در دو مقدمه) که جزء مغالطه در صورت محسوب می‌شود.

«هر تعریفی فکر است؛ هر تصدیقی فکر است» ← هر تصدیقی تعریف است ← مغالطه در صورت و ماده (چون شکل دوم است و شرایط شکل دوم «اختلاف در کیفیت» رعایت نشده است. پس مغالطه در صورت دارد. همچنین محتوای مقدمه‌ی دوم «کبری» غلط است. پس مغالطه در ماده است).

«بعضی از انسان‌ها وظیفه‌شناس نیستند» ← بعضی از وظیفه‌شناس‌ها انسان نیستند ← عدم رعایت شرایط انعکاس (سالبه‌ی جزئی در منطق، عکس لازم‌الصدق ندارد).

۲۴۵- گزینه ۴ پاسخ است.

کاربرد مفاهیمی مثل فلز و اشعه‌ی رادیواکتیو نشان می‌دهد که یک فیزیک‌دان یا شیمی‌دان آن‌ها را در طبیعت اموری واقعی می‌داند و آدمی را قادر به شناخت طبیعت و موجودات و قوانین آن می‌داند، دانشمندان قبول دارند که به حواس انسان می‌توان اعتماد کرد و تجربه و آزمایش روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است. همچنین فیزیک‌دانان و شیمی‌دانان در پی آن هستند که به قوانین طبیعت دست پیدا کنند و مفهوم قانون، یعنی طبیعت همواره به صورت یکنواخت و مشابه عمل می‌کند (اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت).

۲۴۶- گزینه ۳ پاسخ است.

بسیاری از تاریخ‌نگاران فلسفه معتقدند که تأملات بشر پیرامون هستی و آغاز و انجام جهان در ابتدا با باورهای دینی همراه بوده و به زبان رمزی بیان شده است. اما نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده و یا جنبه‌ی فلسفی در آن‌ها غلبه داشته است، از یونان باستان به یادگار مانده است و به همین جهت از سرزمین یونان به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌کنند؛ یعنی جایی که فلسفه در آنجا رسمیت یافت و زبان و رمز افسانه در تغییر جهان جای خود را به زبان تعقل داد؛ مدارس فلسفی بنیان‌گذاری شد و تعلیم و تعلم فلسفه عمومیت یافت، آنچه بیش از هر چیز، اندیشمندان نخستین را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد. آن‌ها کوشیدند تا به دیدگاهی دست یابند تا به درستی بتوانند این دگرگونی‌ها را تبیین عقلانی کنند.

۲۴۷- گزینه ۴ پاسخ است.

«نمی‌دانم» سقراط طوفانی است در کاشانه‌ی سوفسطائیان تا آن‌ها را از مستی و غرور بیدار کند و از اسارت جهل مرکب آزاد سازد و به آن‌ها نشان دهد که بر ادعاهای خود هیچ برهان قاطعی ندارند و به ظن و گمان خود دل خوش کرده‌اند و از جهالت خود خرسند هستند. سقراط کوشش می‌کرد تا با بحث‌ها فلسفی دقیق نشان دهد که هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم، به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم.

۲۴۸- گزینه ۲ پاسخ است.

پروتاگوراس معتقد است که شناسایی حقیقی همان شناختی است که ما با حواس خود به دست می‌آوریم؛ بنابراین آنچه حواس هر کسی گواهی می‌دهد، برای او عین حقیقت است و اگر این عقیده درست باشد، نتیجه می‌گیریم که هیچ انسانی نمی‌تواند عاقل‌تر از انسان دیگری باشد؛ پس اینکه پروتاگوراس به تعلیم مردم می‌پردازد، کار غلطی است؛ همچنین همه‌ی بحث‌ها و کاوش‌های علمی و فلسفی بی‌معنا است و ابلهانه است که مردم درباره‌ی آرا و عقاید هم گفت‌وگو کنند و بخواهند در این میان به حقیقت نائل شوند.

۲۴۹- گزینه ۳ پاسخ است.

این‌گونه نیست که شناختی که انسان از موجودات طبیعت به دست می‌آورد (شناخت حسی)، بی‌اعتبار، غیرحقیقی و فاقد ارزش باشد. هیچ کس در درستی محسوسات تردید نمی‌کند. نکته‌ی اصلی در این است که ادراک حسی یک شناخت جزئی است و بدون عقل نمی‌تواند ما را به شناخت حقیقی برساند.

۲۵۰- گزینه ۳ پاسخ است.

صحت هیچ‌یک از گزینه‌ها مورد تأیید نیست اما گزینه‌ی مورد نظر طراح سازمان سنجش، گزینه‌ی ۳ می‌باشد.

۲۵۱- گزینه ۲ پاسخ است.

نسبت علت تامه با معلول این‌گونه است که علت تامه همان‌طور که به معلول وجود می‌بخشد، ضرورت‌بخش آن نیز است و از نظر حکما و یک تحلیل عقلی، وجوب و ضرورت مقدم بر وجود است و مطابق این تحلیل و این اصل (اصل ضرورت علی و معلولی) نظام عالم هستی، نظامی قطعی و لایتخلف می‌باشد. علت عدم قبول گزینه‌ی ۲ از طرف طراح سؤال سازمان سنجش به عنوان گزینه‌ی درست معلوم نیست.

۲۵۲- قاعده‌ی الواحد اشاره به اصل سنخیت علت و معلول دارد که در پرتو این اصل، نظام جهان انتظام می‌یابد و هر جزء آن جایگاه به‌خصوصی دارد و هیچ جزئی ممکن نیست در جای جزء دیگر قرار بگیرد.

که هر چیزی به‌جای خویش نیکوست

جهان چو خط و خال و چشم و ابروست

خلل یابد همه عالم سرآپای

اگر یک ذره را برگیری از جای

۲۵۳- گزینه ۳ پاسخ است.

قوانین علمی همواره بیان‌کننده‌ی یک رابطه‌ی کلی و ضروری بین دو پدیده‌اند و نه تنها موارد تجربه شده بلکه موارد تجربه نشده را نیز دربر می‌گیرند. کلیت و ضرورت را می‌توان در اصول عقلانی جست‌وجو کرد و نه در آزمون‌های تجربی.

۲۵۴- گزینه ۴ پاسخ است.

حکما در سلسله‌ی موجودات مراتبی را اثبات می‌کنند و نشان می‌دهند که موجودات جهان به موجودات مادی و محسوس منحصر نیستند بلکه در نظام هستی موجوداتی مجرد از ماده هستند که گرچه ما با حواس خود قادر به درک آن‌ها نیستیم و اوصاف آن‌ها را به درستی نمی‌توانیم بشناسیم اما جهان، با وساطت آن‌ها تدبیر می‌شود. علل و عوامل طبیعی در حوادث جهان مؤثرند و تأثیر آن‌ها به واسطه‌ی همین قوای مجرد از ماده تحقق می‌یابد. این قوای مجرد که مافوق عالم طبیعت قرار دارند و فیض خداوندی از طریق آن‌ها به عالم طبیعت می‌رسد، همان فرشتگان و ملائک هستند که در حکمت مشاء با الهام از احادیث اسلامی، عقول نامیده شده‌اند. آن‌ها هر دم در کار تدبیر جهان خلقت‌اند:

که بدان تدبیر اسباب سماست

غیر این عقل تو حق را عقل‌هاست

به این ترتیب جهان‌شناسی مشائی که بر وساطت موجودات مجرد در جهان مبتنی است، زمین و آسمان و همه‌ی کائنات را در قلمرو فیض ربوبی تفسیر می‌کند. بر این اساس در نظام جهان، مجردات هم‌فیض هستی را از واجب‌الوجود به عالم طبیعت منتقل می‌کنند و هم واسطه‌ی تکامل موجودات و رسیدن آن‌ها به اهداف و غایات وجودی‌شان هستند. صحت گزینه‌های ۱ و ۲ نیز قابل تردید نیست.

۲۵۵- گزینه ۱ پاسخ است.

در رسالات عرفانی ابن سینا: «شرق»: عالم مجردات و جهان انوار ملکوتی / «غرب»: زمین و عرصه‌ی دگرگونی و آکنده از ظلمت و تاریکی / «پرواز پرنده»: سیر درونی نفس / «رسیدن به کوه قاف»: رسیدن به کمال معنوی نفس، بازگشت همه‌ی جهان (بازگشت همه‌ی جهان و تمام مراتب وجود به اصل خود)

۲۵۶- گزینه ۱ پاسخ است.

به نظر سهروردی، حقیقت امری واحد و منسوب به منشأ واحد یعنی ذات الهی است و هر آن کس که از حقیقت بهره‌ای دارد، وامدار منبع حقیقت است. حقیقت خورشید واحدی است که به جهت کثرت مظاهرش تکثر نمی‌یابد؛ شهر واحدی است که باب‌های کثیر دارد و راه‌های فراوان به آن منتهی می‌شود. از نظر سهروردی، حقیقت در دل حکیم وطن دارد هیچ سرزمین و قوم خاصی بر دیگران برتری ندارد؛ مگر اینکه از حقیقت و حکمت بهره‌ای بیشتر داشته باشد.

۲۵۷- گزینه ۱ پاسخ است.

صور علمیه که به علم حضوری دریافت می‌شوند، معلوم واقعی ماست و معلوم واقعی یا معلوم بالذات چیزی است که واقعیت آن برای ما آشکار و بدون واسطه نزد ما حاضر باشد و علم ما به اشیای خارجی که از طریق صور علمیه حاصل می‌شود، علم حصولی نام دارد و این اشیای را که به واسطه‌ی صور ذهنی از آن آگاه می‌شویم، معلوم بالعرض می‌نامند. این شعر در پی بیان این نکته است که علم حضوری (آمدن گل به باغ / روشن شدن شب) از طریق معلوم بالعرض (نام فروردین / اسم چراغ) حاصل نخواهد شد بلکه از طریق معلوم بالذات (خود فروردین / خود چراغ) به دست می‌آید.

۲۵۸- گزینه ۲ پاسخ است.

در منظر اصالت وجود و تشکیک وجود، ریشه‌ی نیازمندی به علت را باید در حاق واقعیت یعنی وجود و هستی آن جست. معلولیت و وابستگی موجودات، ناشی از ضعف مرتبه‌ی وجود آن‌ها است. موجودات عالم همه از حیث وجود خود، ذات حق را نمایان می‌سازند و از حیث نقص و نیاز خود، او را پنهان می‌کنند.

۲۵۹- گزینه ۲ پاسخ است.

علامه طباطبایی همانند همه‌ی حکمای اسلامی به فطرت انسان قائل است. قبول فطرت و استعدادهای روحی ویژه برای انسان درست همان نقطه‌ای است که «هست‌ها» (ادراکات حقیقی) را به «بایدها» (ادراکات اعتباری) مرتبط می‌سازد.

۲۶۰- گزینه ۱ پاسخ است.

رابطه‌ی علت در اصل از طریق علم حضوری نفس به احوال و حالت‌ها و اراده‌های خود ادراک می‌شود و از معلوم بالذات نشأت می‌گیرد و سپس این رابطه وجوددهنده‌ی نفس با احوال درونی او در ذهن منعکس می‌شود و به علم حصولی (معلوم بالعرض) تبدیل شده و به شکل قاعده‌ی کلی علت در می‌آید.

روان شناسی

۲۶۱- گزینه ۳ پاسخ است.

اولین هدف در روانشناسی علمی، توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی است به گونه‌ای که بررسی علمی آن‌ها امکان‌پذیر باشد. بنابراین برای رسیدن به جواب قطعی به این سؤال که «آیا افراد عصبی در معرض بیماری‌های قلبی و عروقی قرار دارند؟» باید در اولین قدم، آن‌ها را خوب توصیف کنیم.

۲۶۲- گزینه ۲ پاسخ است.

اگر پیش‌بینی دارای درجه‌ی بالایی از اعتبار باشد، در آن هنگام روان‌شناس می‌تواند رابطه‌ی بین علت و معلول را مورد توجه قرار دهد.

۲۶۳- گزینه ۱ پاسخ است.

پس‌خوراند زیستی تکنیکی است در رویکرد رفتاری که در آن به افراد آموزش داده می‌شود تا فرآیندهای جسمانی خود مانند تپش قلب و فشارخون که پاسخ‌هایی خودکارند و معمولاً تحت کنترل ارادی فرد نیستند را مهار کند.

۲۶۴- گزینه ۲ پاسخ است.

رویکرد انسان‌گرا مبهم بوده و آزمایش‌پذیر نمی‌باشد. نظریه‌ها در این رویکرد به گونه‌ای معرفی می‌شوند که امکان تأییدپذیری آن‌ها وجود ندارد.

۲۶۵- گزینه ۴ پاسخ است.

هدف اصلی در تحقیقات بنیادی، گسترش و افزایش دانش ما در پدیده‌ی مورد نظر و به طور خاص رفتار می‌باشد. حوزه‌ی شناختی دربرگیرنده‌ی پردازش اطلاعات در زمینه‌های توجه، حافظه، یادآوری، تفکر، زبان و حل مسئله است.

۲۶۶- گزینه ۳ پاسخ است.

هر گونه حادثه‌ای که در دوران کودکی می‌افتد، فرآیند رشد را در زندگی بزرگسالی تحت تأثیر قرار می‌دهد. در نتیجه، رشد طی مراحل مختلف و مداوم صورت می‌گیرد و پیوستگی دارد.

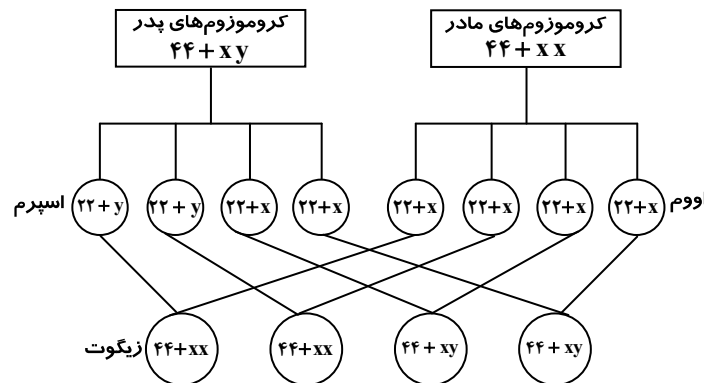
۲۶۷- گزینه ۱ پاسخ است.

متخصصان رشد معتقدند که براساس تغییرات گوناگون زندگی فرد، دوره‌ی رشد نیز می‌تواند به طور ناگهانی تغییر کند؛ مثلاً کودکان پرخاشگری که مورد قبول همسالانشان نیستند، بعد از یادگیری و تمرین مهارت‌های اجتماعی، پایگاه اجتماعی‌شان نزد همسالانشان بهبود می‌یابد. این انعطاف‌پذیری به انسان کمک می‌کند تا نقایص و اختلالات رشدی را مرتفع سازد.

۲۶۸- گزینه ۳ پاسخ است.

پیازه تحقیقات متعددی را درباره‌ی درک کودکان در مورد مفاهیمی چون عدد، زمان، حجم و... انجام داد و در نهایت به این نتیجه رسید که کودکان همان‌گونه که رشد می‌کنند، در اثر تجربه، ساختارهای شناختی ساده‌ی خود را به ساختارهای شناختی پیچیده تبدیل می‌کنند.

۲۶۹- گزینه ۴ پاسخ است.

۲۷۰- گزینه ۲ پاسخ است.

رشد طبیعی و تدریجی مغز، امکان رشد مهارت‌های حرکتی، از بازتاب‌ها تا اعمال داوطلبانه‌ی کودک نظیر چنگ‌زدن و راه رفتن را به وجود می‌آورد.

۲۷۱- گزینه ۴ پاسخ است.

با رشد هیجانی و اجتماعی، مفهوم خود، به شکل مثبتی در کودکان شکل می‌گیرد و کودکان این کفایت و اطمینان را به دست می‌آورند که نسبتاً مستقل رفتار می‌کنند.

۲۷۲- گزینه ۱ پاسخ است.

نوجوانان برای استدلال قیاسی در مورد پستاندار بودن دولفین‌ها، به دنبال اصول کلی برای تمایز پستانداران از سایر حیوانات می‌گردند و چنین استدلال می‌کنند که اگر دولفین‌ها پستاندارانند، پس باید از فرزندان‌شان نگهداری کنند، به بچه‌های خود شیر دهند، با شش تنفس کنند و... بنابراین، اطلاعات فرعی و نامربوط دیگر از قبیل اینکه دولفین‌ها مانند ماهی‌ها شنا می‌کنند و یا مانند پرندگان دارای بال‌هایی هستند، آنان را گمراه نمی‌کند و در نهایت، با جمع‌آوری مدارک و شواهد اصلی در مورد پستاندار بودن دولفین‌ها به این نتیجه‌گیری می‌رسند که دولفین‌ها پستاندارانند.

۲۷۳- گزینه ۲ پاسخ است.

این مثال به خوبی روشن می‌سازد که ادراک چیزی فراتر از دریافت ساده‌ی اطلاعات حسی است. بیماری با آسیب مغزی می‌توانست بین شدت نورهای مختلف و رنگ‌ها تمییز قائل شود و حرکت و جای اشیاء را به درستی تشخیص دهد، ولی با وجود این او نمی‌توانست اشیاء را بازشناسی کند؛ یعنی او نمی‌توانست اطلاعات بینایی را که از طریق چشم خود دریافت کرده، به صورت یک تجربه‌ی ادراکی با هم ترکیب کند.

۲۷۴- گزینه ۴ پاسخ است.

قشر مخ حرکتی اولیه، در شکنج پیش مرکزی قرار دارد.

۲۷۵- گزینه ۲ پاسخ است.

رفتار نسبتاً مستقل، مربوط به رشد هیجانی و اجتماعی در کودکی اول می‌باشد.

۲۷۶- گزینه ۳ پاسخ است.

اگر به یادگیرنده گفته شود که اطلاعات معینی با هدف یادگیری به او داده می‌شود و تکلیف او آن است که آن‌ها را هشیارانه یاد بگیرد و بعداً همین اطلاعات از او پرسیده خواهد شد و حتی نوع و کیفیت آزمون و پرسش نیز به او گفته شود، طبیعتاً عملکرد بهتری را در بازیابی اطلاعات باید از او انتظار داشت. این جمله بیانگر اصل «یادگیری (رمزگردانی) ارادی از یادگیری غیرارادی (ضمنی) مؤثرتر است» می‌باشد.

۲۷۷- گزینه ۱ پاسخ است.

مطالعات گوناگون نشان داده‌اند که بازشناسی از یادآوری با کمک سرنخ و یادآوری با کمک سرنخ از یادآوری آزاد آسان‌تر است.

۲۷۸- گزینه ۱ پاسخ است.

اطلاعات چهار نوع سیستم حافظه‌ی پیشنهادی تولوینگ، خصوصاً دو نوع حافظه‌ی معنایی و حوادث خاص، با یکدیگر در حال تعامل‌اند و از یکدیگر حمایت می‌کنند.

۲۷۹- گزینه ۳ پاسخ است.

فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش ما نسبت به خود، دیگران و محیط اطرافمان دارد. به عبارت دیگر، به این بستگی دارد که آیا ما رویداد یا حادثه‌ای را فشار روانی تلقی می‌کنیم و آن را تهدیدی علیه خود می‌دانیم یا خیر؛ مثلاً عدم موفقیت در یک درس یا کلاس می‌تواند برای دانش‌آموزی فشار روانی زیادی ایجاد کند، در حالی که دانش‌آموز دیگر به آن اهمیت چندانی نمی‌دهد.

۲۸۰- گزینه ۲ پاسخ است.

یک نوع از هراس (فوبیا)، هراس اجتماعی است که فرد مبتلا، ترس شدید از مسخره شدن یا شرم‌منده شدن در وضعیت‌های اجتماعی دارد.